

Α.ΕΜΒΑΛΩΤΗΣ

Η ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΤΟΜΟΣ ΙΙΙ

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Α.Ε. ΓΚΟΤΟΒΟΣ
Γ. ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΣ
Λ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ - ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
& ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 1996

ΤΟΜΟΣ III

ΤΟΜΟΣ ΙΙΙ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ	554
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	574
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	625

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η εκπαίδευση μπορεί να προσεγγιστεί ικανοποιητικά ως ένας μηχανισμός που αντανακλά, ενσωματώνει, δημιουργεί και αναπαράγει, ένα περίπλοκο και ορισμένες φορές αντιφατικό σύνολο κοινωνικοοικονομικών και πολιτισμικών-ιδεολογικών συνιστωσών. Οι τελευταίες συνθέτουν τη διευρυμένη αναπαραγωγή της (ταξικής) κοινωνίας στα πλαίσια μη γραμμικών συνθηκών εξέλιξης.

Η διάκριση της εκπαίδευσης από την πολιτική, διάκριση η οποία προκύπτει από αστικές-φιλελεύθερες θεωρήσεις για το σχολείο και το ρόλο του στην κοινωνία, ελέγχεται ως ύποπτη. Η πτώση της εμπορευματικής αξίας των αγαθών της εκπαίδευσης και η απορρύθμιση των σχετικών εκπαιδευτικών διαδικασιών, υποκρύπτουν τον κίνδυνο αξίωσης ως προς την ουδετερότητα του σχολικού οργανισμού.

Το παράδειγμα των μαθητικών κοινοτήτων προτάθηκε με στόχο τη δημιουργία προϋποθέσεων επαναπροσδιορισμού της θεωρίας αλλά και της πρακτικής εφαρμογής θεσμών συμμετοχικής και συλλογικής ευθύνης και προοπτικής. Υπό αυτή την έννοια το συγκεκριμένο παράδειγμα μπορεί να εξασφαλίσει αποδοχή μόνο μετά από μια “ικανή” περίοδο κρίσης και αμφισβήτησης.

Η θεωρητική και εμπειρική διερεύνηση που παρουσιάστηκε στη συγκεκριμένη εργασία, στόχο είχε τη μελέτη της συμβολής των μαθητικών κοινοτήτων στη διαδικασία πολιτικής κοινωνικοποίησης των μαθητών. Στη βάση των θεωρητικών προσεγγίσεων του πρώτου μέρους και των μεθοδολογικών και τεχνικών επιλογών του δεύτερου, ελέγχθηκαν οι σχετικές με το θέμα υποθέσεις εργασίας. Η επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων

που προέκυψαν από τη συλλογή ερευνητικού εμπειρικού υλικού οδήγησε σε συμπεράσματα, μέρος των οποίων παρατίθεται επιγραμματικά παρακάτω.

Επιλεκτική παρουσίαση συνοπτικών συμπερασμάτων.

Ως προς το βαθμό πολιτικής ενημέρωσης των μαθητών/τριών.

- Τα αγόρια παρουσιάζουν υψηλότερη συγκέντρωση στις επιλογές που προσδιορίζουν υψηλούς βαθμούς πολιτικής ενημέρωσης.
- Διαπιστώνεται θετική τάση ως προς την πολιτική ενημέρωση μέχρι την ηλικία των 17 ετών.
- Η ευνοημένη ομάδα κυριαρχεί στην περιοχή υψηλού βαθμού πολιτικής ενημέρωσης.
- Οι αστικές περιοχές παρουσιάζουν υψηλότερη συγκέντρωση στο πεδίο υψηλής πολιτικής ενημέρωσης, σε αντίθεση με τις αγροτικές.
- Οι μαθητές/τριες του γενικού λυκείου σημειώνουν υψηλότερες τιμές πολιτικής ενημέρωσης, σε σύγκριση τους μαθητές/τριες άλλων σχολικών μονάδων.

Ως προς τη διάθεση εμπλουτισμού της πολιτικής ενημέρωσης.

- Τα κορίτσια εκδηλώνουν εντονότερα τη διάθεσή τους για εμπλουτισμό της πολιτικής τους ενημέρωσης.
- Η διάθεση εμπλουτισμού της πολιτικής ενημέρωσης είναι ανάλογη της ηλικίας.
- Οι μαθητές/τριες των αγροτικών περιοχών, ενδιαφέρονται περισσότερο για τον εμπλουτισμό της πολιτικής τους ενημέρωσης σε σύγκριση με τους συμμαθητές/τριές τους στις ημιαστικές ή αστικές περιοχές.

- Το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο της οικογένειας δε φαίνεται να επηρεάζει τις δηλώσεις των υποκειμένων ως προς τη διάθεση εμπλουτισμού της πολιτικής ενημέρωσης.

Ανίχνευση πολιτικού ενδιαφέροντος.

- Τα αγόρια παρουσιάζουν υψηλότερες τιμές πολιτικού ενδιαφέροντος.
- Οι μαθητές/τριες, εκδηλώνουν υψηλότερες τιμές πολιτικού ενδιαφέροντος όσο εξελίσσονται ηλικιακά.
- Οι μαθητές των γενικών λυκείων δηλώνουν ότι ενδιαφέρονται περισσότερο για την πολιτική σε σύγκριση με τους συμμαθητές τους σε άλλους τύπους λυκείων.
- Οι μαθητές/τριες που ανήκουν στην ευνοημένη ομάδα, ενδιαφέρονται περισσότερο για την πολιτική.
- Οι μαθητές/τριες δεν ασχολούνται συστηματικά με την πολιτική αρθρογραφία των εφημερίδων. Τα αγόρια, δηλώνουν ότι ενδιαφέρονται και ενημερώνονται συστηματικότερα από τα κορίτσια, οι μεγαλύτερες ηλικίες είναι πιο κοντά στις τιμές συστηματικής ανάγνωσης της πολιτικής αρθρογραφίας. Οι αστικές περιοχές διαφοροποιούνται κατά τρόπο στατιστικά σημαντικό από τις αγροτικές, σε ότι αφορά τις θετικές τιμές συστηματικής αναγνωσιμότητας. Οι γόνιμοι των ευνοημένων ομάδων δηλώνουν τακτικότεροι αναγνώστες από ότι τα μέλη άλλων κοινωνικοοικονομικών ομάδων.
- Το ποσοστό των μαθητών και μαθητριών που δεν ασχολείται με την ανάγνωση περιοδικών πολιτικού χαρακτήρα ή περιεχομένου ανέρχεται στο 72%, ενώ μόλις το 2.3% διαβάζει “πολύ συχνά” τα συγκεκριμένα περιοδικά. Τα αγόρια δηλώνουν συστηματικότεροι αναγνώστες, οι μεγαλύτερες ηλικίες κινούνται στην περιοχή υψηλών τιμών αναγνωσιμότητας, ενώ οι ευνοημένες ομάδες παρουσιάζουν υψηλότερη συχνότητα ανάγνωσης.

- Τα αγόρια των μεγαλύτερων τάξεων του γενικού λυκείου, που προέρχονται από ευνοημένες ως προς το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο οικογένειες και δραστηριοποιούνται σε αστικές περιοχές, είναι πιθανότερο να εντοπισθούν σε περιοχές υψηλών τιμών τηλεθέασης ή ακρόασης πολιτικών συζητήσεων.
- Το 58.7% των υποκειμένων παρακολουθεί “καθημερινά” τις ειδήσεις από την τηλεόραση ή το ραδιόφωνο, ενώ το 32.6% “μερικές φορές της εβδομάδα”. Μόνο το 4.3% δηλώνει ότι παρακολουθεί τις συγκεκριμένες εκπομπές “σπάνια”, ενώ το ποσοστό των υποκειμένων που δηλώνουν ότι δεν τις παρακολουθούν “ποτέ” βυθίζεται στο 1.1%. Τα αγόρια είναι συστηματικότεροι τηλεθεατές ή ακροατές. Το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο της οικογένειας, ο τύπος της σχολικής μονάδας φοίτησης και η εκπαιδευτική βαθμίδα φοίτησης των υποκειμένων, δεν φαίνεται να παίζουν κάποιο ρόλο στη διαμόρφωση της κατανομής.

Η (πολιτική) γνώση των μαθητών/τριών σε σχολικά ζητήματα.

- Η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών και μαθητριών του δείγματος (92.0%) γνωρίζει τη διαδικασία εκλογής 15μελούς μαθητικού συμβουλίου. Παρ’ όλα αυτά μόνο το 48.2% των μαθητών/τριών γνωρίζει τη διαδικασία ανάδειξης του προέδρου στο 15μελές μαθητικό συμβούλιο του σχολείου και μόνο το 19.5% δηλώνει ότι γνωρίζει σε ικανοποιητικό βαθμό τον Κανονισμό Λειτουργίας των Μαθητικών Κοινοτήτων.

Η (πολιτική) γνώση των μαθητών/τριών σε γενικά ζητήματα.

- Το 46.8% των μαθητών/τριών του δείγματος δηλώνει ότι γνωρίζει “λίγο” τον όρο “συνδικαλισμός”, ενώ το 24.6% δηλώνει ότι δεν γνωρίζει “καθόλου” τη σημασία του. Μόνο το 28.6% υποστηρίζει ότι γνωρίζει τον όρο “αρκετά καλά”. Τα αγόρια και τα μέλη των ευνοημένων οικογενειών

στις αστικές περιοχές διαφοροποιούνται κατά τρόπο στατιστικά σημαντικό από το υπόλοιπο δείγμα, δηλώνοντας ότι γνωρίζουν τον όρο “αρκετά καλά”.

Γενικά για το πολιτικό ενδιαφέρον

- Οι δηλώσεις των αγοριών κινούνται, με τρόπο ο οποίος δεν είναι τυχαίος, στις τιμές υψηλού πολιτικού ενδιαφέροντος.
- Η ηλικία των 13 ετών θεωρείται σημείο ορόσημο για την εξέλιξη του πολιτικού ενδιαφέροντος. Από την ηλικία των 13 ετών και μετά το πολιτικό ενδιαφέρον φθίνει, με ελάχιστη ένδειξη στην ηλικία των 18 ετών.
- Οι γόνιμοι των ευνοημένων κοινωνικοοικονομικών ομάδων δηλώνουν ότι ενδιαφέρονται περισσότερο για την πολιτική από τους υπόλοιπους.

Πολιτικές συζητήσεις στο εσωτερικό του σχολείου.

- Οι μαθητές/τριες δηλώνουν, τόσο στο ερωτηματολόγιο όσο και στις συνεντεύξεις, ότι δεν κάνουν πολιτικές συζητήσεις στο εσωτερικό του σχολείου. Το 76.8% των υποκειμένων παρουσιάζεται συσπειρωμένο στην επιλογή “σπάνια”, ενώ μόνο το 4.2% επιλέγει να τοποθετηθεί με κάποια από τις δηλώσεις που παρουσιάζουν πιθανή (“πολύ συχνά” ή “συχνά”) τη συζήτηση πολιτικών ζητημάτων στα πλαίσια των γενικών συνελεύσεων του σχολείου. Λιγότερες είναι οι πολιτικές συζητήσεις κατά τη διάρκεια των γενικών συνελεύσεων στα σχολεία των ημιαστικών και αγροτικών περιοχών και συχνότερες τις πολιτικές συζητήσεις στο λύκειο και ειδικότερα στο Ε.Π.Λ.
- Οι δηλώσεις των μαθητών/τριών για την πραγματοποίηση πολιτικών συζητήσεων κατά τη διάρκεια των γενικών συνελεύσεων του τμήματος, είναι ανάλογες με αυτές που αντιστοιχούν στις συζητήσεις κατά τη διάρκεια γενικών συνελεύσεων του σχολείου.

Τα αγόρια δηλώνουν ότι συζητούν συχνότερα από τα κορίτσια πολιτικά ζητήματα με τους εκπαιδευτικούς, οι μεγαλύτερες ηλικίες μετέχουν συχνότερα σε ανάλογες συζητήσεις, ενώ η επεξεργασία των δεδομένων αναδεικνύει την περίπτωση των αστικών περιοχών, ως περιοχές στις οποίες οι μαθητές και μαθήτριες του δείγματος συζητούν συχνότερα πολιτικά θέματα με τους εκπαιδευτικούς.

Πολιτικές συζητήσεις στο εξω-σχολικό περιβάλλον.

- Τα αγόρια δηλώνουν ότι συζητούν με τους γονείς τους περισσότερο από ό,τι τα κορίτσια για πολιτικά ζητήματα. Οι συζητήσεις είναι ανάλογες της ηλικίας, ενώ στις αστικές περιοχές διαπιστώθηκε υψηλότερη συχνότητα. Υπάρχουν ενδείξεις συστηματικής διαφοροποίησης της πιθανότητας συμμετοχής των υποκειμένων σε πολιτικές συζητήσεις με τους γονείς τους, όταν υφίσταται διαφοροποίηση του κοινωνικοοικονομικού status της οικογένειας. Παιδιά που προέρχονται από ευνοημένες οικογένειες φαίνεται να έχουν περισσότερες πιθανότητες συμμετοχής σε τέτοιες συζητήσεις.
- Η περίπτωση των πολιτικών συζητήσεων με φίλους/ες στο εξωσχολικό περιβάλλον, φαίνεται να διαφοροποιείται από αυτή που περιγράφει τις πολιτικές συζητήσεις των υποκειμένων του δείγματος με τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους (περιπτώσεις οι οποίες επίσης χωροθετούνται εκτός σχολικού περιβάλλοντος). Μόνο το 14.4% των μαθητών/τριών, δηλώνουν ότι συζητούν πολιτικά με φίλους “πολύ συχνά” ή “συχνά”.
- Οι περισσότεροι/ες μαθητές/τριες επιλέγουν να συζητούν τα πολιτικά ζητήματα με τον πατέρα τους (48.1%), ακολουθούν οι φίλοι (21.0%), ενώ τρίτη στη σειρά προτίμησης έρχεται η μητέρα με 11.9%. Η κυριαρχία του ανδρικού πολιτικοποιημένου προτύπου είναι έκδηλη, παρά την εξάρτηση των δηλώσεων από τη μεταβλητή του φύλου και την προτίμηση των κοριτσιών να συζητούν τα πολιτικά ζητήματα με τη μητέρα τους.

Διαφωνίες πολιτικής φύσεως στο σχολικό περιβάλλον

- Οι πολιτικές συζητήσεις ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς και μαθητές, συνοδεύονται από διαφωνίες με σημαντική συχνότητα. Οι μαθητές και μαθήτριες του δείγματος δηλώνουν ότι διαφωνούν “πολύ συχνά” ή “συχνά” σε ποσοστό 25.4% των περιπτώσεων (11.5% “πολύ συχνά” και 13.9% “συχνά”). Τα αγόρια των μεγάλων ηλικιακών ομάδων του δείγματος διαφωνούν συχνότερα από ότι τα κορίτσια, ενώ είναι ενδιαφέρουσα η στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση που προκύπτει ως προς τους μαθητές του Ε.Π.Α. Στα Ε.Π.Α. οι πολιτικές διαφωνίες των μαθητών/τριών με τους εκπαιδευτικούς είναι συχνότερες.

Διαφωνίες πολιτικής φύσεως στο εξω-σχολικό περιβάλλον

- Τα αγόρια των μεγαλύτερων ηλικιακών ομάδων του δείγματος, που προέρχονται από ευνοημένες οικογένειες και φοιτούν σε κάποιο γενικό λύκειο, διαφωνούν συχνότερα με τους φίλους τους από τους υπόλοιπους συμμαθητές τους.

Γενικά για την πολιτική επικοινωνία των μαθητών/τριών

- Τα αγόρια παρουσιάζουν θετικότερες ενδείξεις πολιτικής επικοινωνίας από τα κορίτσια.
- Οι μαθητές και μαθήτριες των λυκείων παρουσιάζουν θετικότερες τιμές στους δείκτες πολιτικής επικοινωνίας, αλλά διαφοροποιούνται μεταξύ τους ανάλογα με τον τύπο του λυκείου. Όσοι/ες φοιτούν στα γενικά λύκεια τοποθετούνται πιο κοντά στις θετικές (υψηλές) τιμές του άξονα πολιτικής επικοινωνίας. Οι γόννοι των ευνοημένων οικογενειών παρουσιάζουν θετικότερες ενδείξεις πολιτικής επικοινωνίας.

Η (πολιτική) συμμετοχή στα πλαίσια του σχολικού οργανισμού

- Στη μεγάλη τους πλειοψηφία οι μαθητές και μαθήτριες του δείγματος συμμετέχουν στις γενικές συνελεύσεις του τμήματος ή της τάξης (89%). Τα κορίτσια συμμετέχουν συστηματικότερα από ότι τα αγόρια. Τα ποσοστά συμμετοχής παρουσιάζουν ανοδική τάση μέχρι την ηλικία των 17 ετών. Στο σημείο αυτό, σημείο “ορόσημο” για τη μαθητική διαδρομή των υποκειμένων, η καμπύλη κατανομής αρχίζει να παρουσιάζει κάμψη. Προφανής αιτία η μείωση του ενδιαφέροντος των υποκειμένων αυτής της ηλικιακής ομάδας για τις διαδικασίες που σχετίζονται με τη λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων. Οι μαθητές/τριες των γενικών λυκείων δηλώνουν ότι συμμετέχουν στις γενικές συνελεύσεις των τμημάτων τους σε υψηλότερο ποσοστό από τους υπόλοιπους συμμαθητές/τριές τους. Διαπιστώθηκε ότι η συμμετοχή στις γενικές συνελεύσεις του τμήματος και η επίδοση στο σχολείο, όπως αυτή τουλάχιστον περιγράφεται μέσα από τις δηλώσεις των ίδιων των υποκειμένων, είναι μεγέθη τα οποία συμμεταβάλλονται.
- Τα κορίτσια δηλώνουν ότι συμμετέχουν στις γενικές συνελεύσεις του σχολείου σε υψηλότερο ποσοστό από τα αγόρια, ενώ η συμμετοχή είναι ανάλογη της ηλικίας, με μια βύθιση του ποσοστού συμμετοχής μετά το 17^ο έτος της ηλικίας. Μαθητές και μαθήτριες που φοιτούν σε Τ.Ε.Λ., συμμετέχουν λιγότερο συχνά (σε υψηλότερα όμως ποσοστά από τους μαθητές/τριες του γυμνασίου). Οι μαθητές/τριες που διαμένουν ή δραστηριοποιούνται στις αστικές περιοχές συμμετέχουν λιγότερο στις γενικές συνελεύσεις, ενώ οι μαθητές/τριες με υψηλές επιδόσεις φαίνεται να είναι περισσότερο τυπικοί σε ότι αφορά τη συμμετοχή τους στις γενικές συνελεύσεις του σχολείου.
- Πολλοί από τους/τις μαθητές και μαθήτριες του δείγματος, χρησιμοποιούν τον χρόνο των γενικών συνελεύσεων του τμήματος ή του σχολείου με τρόπο που δεν προβλέπεται από τα ρυθμιστικά κείμενα.

- Το 72.2% των μαθητών και μαθητριών του δείγματος δηλώνει ότι συμμετέχει στις συζητήσεις που πραγματοποιούνται στις γενικές συνελεύσεις των τμημάτων “πάντοτε”, “πολύ συχνά” ή “συχνά”. Μόνο το 4.1% δηλώνει ότι δε συμμετέχει “ποτέ”, ενώ το 7.9% δηλώνει ότι συμμετέχει “σπάνια”. Τα αγόρια φαίνεται να συμμετέχουν περισσότερο στις συζητήσεις που πραγματοποιούνται στις γενικές συνελεύσεις του τμήματος, παρά τη συστηματικότερη και μαζικότερη συμμετοχή των κοριτσιών (με την έννοια της φυσικής παρουσίας). Η ηλικία και κατά συνέπεια η σχολική τάξη φοίτησης, διαφοροποιεί με τρόπο στατιστικά σημαντικό τις δηλώσεις των μαθητών/τριών αναφορικά με τη συμμετοχή στις συγκεκριμένες συζητήσεις.
- Οι μαθητές/τριες των ημιαστικών και αγροτικών περιοχών συμμετέχουν ενεργητικότερα στις συζητήσεις που πραγματοποιούνται στα πλαίσια των γενικών συνελεύσεων σε επίπεδο σχολικής μονάδας από τους υπόλοιπους συμμαθητές/τριές τους .
- Οι μαθητές/τριες που συμμετέχουν στις γενικές συνελεύσεις των τμημάτων, παίρνουν μέρος “πάντοτε” στις συζητήσεις που πραγματοποιούνται στα πλαίσια των συνεδριάσεων σε ποσοστό 38.1%. Σε ποσοστό 39.7% συμμετέχουν τακτικά (21.1% “πολύ συχνά”, 18.6 “συχνά”), ενώ μόνο το 5.2% δηλώνει ότι συμμετέχει “σπάνια”. Όσοι μένουν απολύτως “αμέτοχοι”, δεν υπερβαίνουν το 1.8%.
- Το μεγαλύτερο ποσοστό όσων συμμετέχουν στις συνεδριάσεις των γενικών συνελεύσεων σε επίπεδο σχολείου παραμένει “σιωπηλό”. Με το 9.2% από το επιλεγμένο υποσύνολο να συμμετέχει “πάντοτε” και το 17.0% τακτικά (6.9% “πολύ συχνά” και 10.1% “συχνά”), υπολείπεται ένα ποσοστό 73.8% που αναφέρεται σε όσους/ες δεν εκθέτουν τακτικά τις απόψεις και τους προβληματισμούς τους στις συνεδριάσεις των γενικών συνελεύσεων του σχολείου. Από τους/τις τελευταίους/ες, ένα ποσοστό 26.3% δηλώνει ότι συμμετέχει “σπάνια”, ενώ υψηλό είναι και το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι δε συμμετέχουν “ποτέ” (21.8%). Όσοι/ες συμμετέχουν και διαμορφώνουν τις αποφάσεις στα πλαίσια των γενικών συνελεύσεων των σχολείων, δεν

ξεπερνούν τις περισσότερες φορές το 25.8%, με έναν “πυρήνα” λίγων ατόμων (9.1%) να κυριαρχεί.

Συμμετοχή και αποχή στις/από τις διαδικασίες ανάδειξης του 5μελούς μαθητικού συμβουλίου του τμήματος.

- Ως βασική αιτία συμμετοχής των μαθητών/τριών στις συγκεκριμένες διαδικασίες εμφανίζεται η υποχρεωτικότητα που προκύπτει από τη μαθητική τους ιδιότητα. Δεύτερος παράγοντας συμμετοχής αναδεικνύεται η διάθεσή τους να υποστηρίξουν το θεσμό των μαθητικών κοινοτήτων, αποδεχόμενοι τη χρησιμότητά του (61.6%), ενώ ακολουθούν οι παράγοντες που σχετίζονται με τη συνήθεια (10.1%) και την πίεση από κάποιους συμμαθητές ή συμμαθήτριες τους (4.6%).
- Οι μαθητές/τριες που απέχουν από τις σχετικές διαδικασίες, αιτιολογούν την αποχή τους ως αποτέλεσμα της αδιαφορίας τους για “κάθε τι που σχετίζεται με εκλογές” σε ποσοστό 44.2%, ενώ το ποσοστό όσων θεωρούν ότι κανείς δεν μπορεί να εκπροσωπήσει σωστά τις προσωπικές τους θέσεις, κινείται πολύ κοντά και μάλλον συμπληρώνει τον παραπάνω ισχυρισμό (41.7%). Σε ποσοστό 22.5% οι μαθητές/τριες θεωρούν ότι “οι μαθητικές κοινότητες δεν έχουν κανένα μέλλον”. Στην τελευταία περίπτωση θεωρούν ότι η συμμετοχή στην εκλογική διαδικασία δεν είναι άμεσης προτεραιότητας, επιλέγοντας να ασχοληθούν με “κάτι άλλο περισσότερο ενδιαφέρον” (27.5%), ενώ ο φόβος για πιθανή ένταξη στο “κομματικό παιχνίδι” (21.7%), με έμμεση αναφορά στην “κομματικοποίηση των μαθητικών εκλογών”, είναι ο τελευταίος παράγοντας αποχής.

Συμμετοχή και αποχή στις/από τις διαδικασίες ανάδειξης του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου του σχολείου.

- Η υποχρέωση που προκύπτει από τη μαθητική ιδιότητα των υποκειμένων, λειτουργεί και εδώ ως κύριος παράγοντας συμμετοχής στις σχετικές διαδικασίες εκλογής σε ποσοστό 76.2%, ενώ η διάθεση υποστήριξης του θεσμού ακολουθεί με 60.2%. Σε επόμενη ιεραρχική θέση τοποθετούνται οι παράγοντες σχετικά με την υποστήριξη κάποιας υποψηφιότητας (40.2%), της συνήθειας (7.0%), ενώ η περίπτωση της συμμετοχής λόγω πίεσης από κάποιους/ες συμμαθητές/τριες, με στόχο την υποστήριξη κάποιας συγκεκριμένης υποψηφιότητας, έρχεται τελευταία στις προτιμήσεις των υποκειμένων (3.9%).
- Η αδιαφορία για τις εκλογικές διαδικασίες (44.1%) και η αδυναμία κάποιων (ή όλων των άλλων) να τους εκπροσωπήσουν ικανοποιητικά (41.9%) είναι οι βασικοί λόγοι αποχής από τις διαδικασίες ανάδειξης εκπροσώπων στο 15μελές μαθητικό συμβούλιο του σχολείου. Σε υποδεέστερη θέση φέρονται παράγοντες σχετικοί με την αδιαφορία για το θεσμό των μαθητικών κοινοτήτων (24.6%), κάποια άλλη ενδιαφέρουσα ασχολία -η οποία τίθεται όμως σε προτεραιότητα (27.5%)- ή ο φόβος των μαθητών/τριών για πιθανή “ένταξη στο κομματικό παιχνίδι” (15.7%), με υπαινικτική αναφορά στην “κομματικοποίηση των μαθητικών εκλογών”.
- Η συμμετοχή είναι μαζικότερη, όταν τα υποκείμενα καλούνται να εκλέξουν 5μελή μαθητικά συμβούλια στα τμήματά τους. Και στις δύο περιπτώσεις όμως (συμμετοχή στις διαδικασίες ανάδειξης εκπροσώπων στα 5μελή μαθητικά συμβούλια - συμμετοχή στις αντίστοιχες διαδικασίες για την εκλογή 15μελούς μαθητικού συμβουλίου στο σχολείο), επιλέγουν κοινά και με την ίδια αξιολογική σειρά επιχειρήματα για να αιτιολογήσουν τη συμμετοχή τους σε αυτές.

Συμμετοχή σε εκδηλώσεις πολιτικού χαρακτήρα

- Το 45.7% των υποκειμένων, ένας/μία στους/τις δύο περίπου, δηλώνει ότι δεν έχει βρεθεί ποτέ σε εκδήλωση πολιτικού χαρακτήρα, ενώ μόνο το 3.1% δηλώνει ότι παρακολουθεί “πολύ συχνά” τέτοιου είδους εκδηλώσεις. Τα αγόρια συμμετέχουν συχνότερα από ότι τα κορίτσια, σε εκδηλώσεις πολιτικού χαρακτήρα, ενώ η κίνηση προς τις μεγαλύτερες ηλικίες στον άξονα της ηλικιακής στάθμησης, συνοδεύεται από υψηλότερες τιμές πολιτικής συμμετοχής. Οι γόνοι των ευνοημένων οικογενειών συμμετέχουν συχνότερα σε εκδηλώσεις πολιτικού χαρακτήρα. Οι διαφορές, όσο μετακινούμαστε προς τις μη ευνοημένες ομάδες, μεγαλώνουν με εντυπωσιακό τρόπο.

Συμμετοχή των μαθητών/τριών του δείγματος στις πολιτικές νεολαίες

- Με τα ελάχιστα διαθέσιμα συγκριτικά στοιχεία διαπιστώνεται μια πτώση του ποσοστού που αναφέρεται στη συμμετοχή των εφήβων στα όργανα των πολιτικών νεολαιών. Τα αγόρια εμφανίζονται να συμμετέχουν περισσότερο από τα κορίτσια. Οι γόνοι των ευνοημένων οικογενειών δηλώνουν ότι είναι μέλη πολιτικών νεολαιών σε ποσοστό υψηλότερο από αυτό των υπολοίπων κοινωνικοοικονομικών ομάδων, ενώ ο τύπος δειγματοληπτικής περιοχής δεν φαίνεται να διαφοροποιεί τις πιθανότητες συμμετοχής.

Γενικά για την πολιτική συμμετοχή των μαθητών/τριών

Τα αγόρια παρουσιάζουν υψηλότερες τιμές πολιτικής συμμετοχής σε σύγκριση με τα κορίτσια. Οι μαθητές/τριες που προέρχονται από ευνοημένα περιβάλλοντα συμμετέχουν περισσότερο σε δραστηριότητες πολιτικού χαρακτήρα, εντός και εκτός σχολείου.

Γενικά για την πολιτική ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών

- Τα αγόρια παρουσιάζουν υψηλότερες τιμές στον δείκτη πολιτικής ευαισθητοποίησης συγκριτικά με τα κορίτσια.
- Η ηλικιακή εξέλιξη συμβαδίζει με την εξέλιξη της πολιτικής ευαισθητοποίησης.
- Οι μαθητές των γενικών λυκείων διαφοροποιούνται ως προς τις θετικές ενδείξεις του δείκτη πολιτικής ευαισθητοποίησης, ενώ οι μαθητές των τεχνικών λυκείων συσσωρεύονται στις αρνητικές (χαμηλές) τιμές του ίδιου δείκτη.
- Οι γόννοι των ευνοημένων κοινωνικοοικονομικών ομάδων επιτυγχάνουν υψηλότερες τιμές πολιτικής ευαισθητοποίησης.

Ο πολιτικός κονιτισμός των μαθητών/τριών

- Οι μαθητές/τριες του δείγματος, συμφωνούν σε γενικές γραμμές με τον ισχυρισμό ότι “η πολιτική είναι ένα βρώμικο παιχνίδι”. Το 37.7% απαντά ότι συμφωνεί απόλυτα, σημειώνοντας την υψηλότερη ποσοστιαία τιμή, ενώ το 34.1% δηλώνει ότι συμφωνεί με επιφυλάξεις. Το 28.2% των απαντήσεων συγκροτεί τον πόλο άρνησης στον ισχυρισμό, ποσοστό το οποίο προκύπτει από όσους/ες διαφωνούν με επιφυλάξεις (18.7%) ή απόλυτα (9.5%).
- Το 79.1% των μαθητών και μαθητριών δηλώνει ότι συμφωνεί με τον ισχυρισμό ότι “οι πολιτικοί αγωνίζονται για τα προσωπικά τους συμφέροντα και φιλοδοξίες” (39.8% χωρίς επιφυλάξεις και 39.3% με επιφυλάξεις), το 61.4% συμφωνεί, με ή χωρίς επιφυλάξεις, ότι “οι πολιτικοί εκπροσωπούν τα συμφέροντα των ψηφοφόρων τους και όχι τα γενικότερα συμφέροντα” (26.6% και 34.8% αντίστοιχα), ενώ η συντριπτική πλειοψηφία (85.7%) δηλώνει ότι “το μόνο που ενδιαφέρει τους πολιτικούς είναι το πώς θα

κερδίσουν τις εκλογές και το πώς θα κατακτήσουν την εξουσία” (61.5% χωρίς επιφυλάξεις και 24.2% με επιφυλάξεις).

Η πολιτική εμπιστοσύνη των μαθητών/τριών του δείγματος

- Σε γενικές γραμμές οι μαθητές και οι μαθήτριες συμφωνούν σε ποσοστό 71.5% (26.5% απόλυτα και 45.0% με επιφυλάξεις) ότι η παρουσία των πολιτικών σ’ ένα πολίτευμα εξασφαλίζει την πολυφωνία και τη δημοκρατία. Με λιγότερες επιφυλάξεις συμφωνούν στο ότι ουσιαστικά η αντιπροσώπευση των πολιτών από τους πολιτικούς στο κοινοβούλιο είναι η βάση του δημοκρατικού πολιτεύματος (42.4% των υποκειμένων συμφωνούν απόλυτα, ενώ 33.0% συμφωνούν με επιφυλάξεις). Το ότι οι πολιτικοί είναι επιφορτισμένοι με την εκπροσώπηση των πολιτών στη βουλή δεν φαίνεται να σημαίνει, για ορισμένους/ες μαθητές και μαθήτριες του δείγματος, ότι εκπροσωπούν και τα συμφέροντά τους. Παρ’ όλα αυτά το 54.9%, δηλαδή ο/η ένας/μία στους δύο περίπου, τοποθετείται επιλέγοντας κάποια τιμή στον πόλο της συμφωνίας (το 17.4% συμφωνεί με τον ισχυρισμό έτσι όπως διατυπώθηκε, ενώ το 37.5% συμφωνεί μεν αλλά με κάποιες επιφυλάξεις). Ένας/μία στους/τις τέσσερις φαίνεται να διατηρεί επιφυλάξεις ως προς το αν οι πολιτικοί εκπροσωπούν τα συμφέροντα των πολιτών, ενώ προκύπτει και ένα ποσοστό 19.3%, το οποίο αναφέρεται σε εκείνους οι οποίοι είναι περισσότερο απόλυτοι στην εκτίμησή τους και διαφωνούν με τον ισχυρισμό.

Η στάση των υποκειμένων απέναντι σε θεσμούς εκπροσώπησης

Ως παραδείγματα εκπροσώπησης, χρησιμοποιήθηκαν οι περιπτώσεις των συνδικαλιστικών οργάνων για την εκτός του σχολείου προσέγγιση και των μαθητικών κοινοτήτων για την εντός του σχολικού περιβάλλοντος διαπραγμάτευση. Και στις δύο περιπτώσεις προβλέπεται η εκπροσώπηση “της βάσης” (εργαζομένων και μαθητών αντίστοιχα) από όργανα τα οποία εκλέγονται με συγκεκριμένες διαδικασίες.

- Ως προς την εκτίμηση της ποιότητας εκπροσώπησης της “βάσης” από τους συνδικαλιστές, προκύπτει μια επιφυλακτική θέση των υποκειμένων.
- Το 54.1% των μαθητών και μαθητριών του δείγματος δεν ενδιαφέρεται “καθόλου” να ασχοληθεί με τον συνδικαλισμό.
- Το 54.1% των μαθητών/τριών δηλώνει ότι σε γενικές γραμμές είναι ικανοποιημένο από την εκπροσώπηση που του παρέχουν τα μαθητικά συμβούλια (9.2% θεωρεί “πολύ καλή” την εκπροσώπηση, ενώ το 44.9% “αρκετά καλή”).

Το πολιτικό ενδιαφέρον ως μοντέλο συμπεριφοράς από τους/τις μαθητές/τριες

Οι μαθητές και μαθήτριες που συγκροτούν το δείγμα διατηρούν μια στάση επιφυλακτικής συμφωνίας ως προς τον ισχυρισμό ότι “η πολιτική θα πρέπει να μας ενδιαφέρει όλους”. Το 75.5% δηλώνει ότι συμφωνεί σε γενικές γραμμές (31.6% συμφωνούν απόλυτα και 43.9% με επιφυλάξεις). Αντίθετα, μόνο ένας/μία στους τέσσερις (24.5%), δηλώνει ότι διαφωνεί (12.6% απόλυτα και 11.9% με επιφυλάξεις). Το φύλο και η ηλικία διαφοροποιούν την παραπάνω στάση. Τα κορίτσια υπερέχουν ελαφρά σε δηλώσεις συμφωνίας με τον ισχυρισμό που διατυπώθηκε, ενώ ηλικία και δηλώσεις συμφωνίας κινούνται με την παράλληλα και με την ίδια φορά. Το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο της οικογένειας επηρεάζει τη στάση των υποκειμένων κατά τρόπο ώστε να μη θεωρείται τυχαία η συσσώρευση των δηλώσεων από παιδιά ευνοημένων οικογενειών στις τιμές θετικής υποδοχής του ισχυρισμού.

Σχέση σχολείου και πολιτικής

- Οι μαθητές και μαθήτριες του δείγματος αρνούνται ότι το σχολείο είναι κομματικοποιημένο.
- Οι μαθητές και μαθήτριες του δείγματος δε δέχονται ότι υφίστανται τον πολιτικό επηρεασμό από τους καθηγητές τους.

- Οι μαθητές και μαθήτριες του δείγματος αρνούνται ότι τα σχολικά βιβλία τους επηρεάζουν πολιτικά.
- Οι μαθητές και μαθήτριες του δείγματος αποδέχονται, σε γενικές γραμμές, την πολιτική επίδραση των Μ.Μ.Ε..
- Οι μαθητές και μαθήτριες του δείγματος αρνούνται τον ισχυρισμό ότι οι θέσεις των μελών των μαθητικών συμβουλίων ελέγχονται από τα κόμματα.
- Οι μαθητές και μαθήτριες του δείγματος διαφωνούν, σε γενικές γραμμές, με τον ισχυρισμό ότι οι εκπρόσωποι των μαθητών στα μαθητικά συμβούλια είναι άτομα που μεταφέρουν στο σχολείο τις απόψεις των κομματικών τους παρατάξεων.

Αίτια εκλογικής επιτυχίας των υποψηφίων στα 5μελή και 15μελή μαθητικά συμβούλια.

- Τα μέλη των 5μελών μαθητικών συμβουλίων, ιεραρχούν τα αίτια εκλογικής τους επιτυχίας ως εξής:
 1. στις καλές σχέσεις με τους/τις συμμαθητές/τριές τους
 2. στην ικανότητά τους να “κοντράρονται” με τους καθηγητές
 3. στο ότι είναι “φίρμες”
 4. στην καλή τους διαγωγή
 5. στις καλές σχέσεις που έχουν με τους καθηγητές
 6. στις πολιτικές τους διασυνδέσεις.
- Τα μέλη των 15μελών μαθητικών συμβουλίων ιεραρχούν τα αίτια εκλογικής τους επιτυχίας ως εξής:
 7. στις καλές σχέσεις με τους/τις συμμαθητές/τριές τους
 8. στο ότι είναι “φίρμες”
 9. στην ικανότητά τους να “κοντράρονται” με τους καθηγητές
 10. στις καλές σχέσεις που έχουν με τους καθηγητές
 11. στην καλή τους διαγωγή
 12. στις πολιτικές τους διασυνδέσεις.

Κριτήρια εκλογής των μελών στα 5μελή μαθητικά συμβούλια

- Βασικό κριτήριο και κατά συνέπεια απαραίτητο στοιχείο της προσωπικότητας του/της υποψηφίου που διεκδικεί με αξιώσεις τη συμμετοχή του/της στο 5μελές μαθητικό συμβούλιο, είναι (για τους μαθητές και τις μαθήτριες του δείγματος) η ικανότητα του/της να “κοντράρεται” με τους καθηγητές ή/και τη διεύθυνση του σχολείου, με στόχο “τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων των μαθητών”. Το στοιχείο αυτό όμως δε θα πρέπει να έρχεται σε σύγκρουση με ένα “θετικό” μαθητικό προφίλ. Αυτό τουλάχιστον προκύπτει από την ιδιαίτερη σημασία που δίνουν τα υποκείμενα στη “διαγωγή” των υποψηφίων. Οι φιλικές σχέσεις παίζουν και αυτές το ρόλο τους, ενώ καλό θα ήταν ο/η υποψήφιος/α να διατηρεί καλές σχέσεις με το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου, αυξάνοντας κατ’αυτό τον τρόπο τη διαπραγματευτική του/της ικανότητα. Η πολιτική τοποθέτηση των υποψηφίων παίζει πολύ μικρό ρόλο στην αξιολόγηση της υποψηφιότητας από τους μαθητές και τις μαθήτριες. Μικρότερη σημασία όμως φαίνεται να έχει η σχέση του/της υποψηφίου με το αξιολογικό σύστημα του σχολικού οργανισμού, αφού μόλις το 9.8% των μαθητών/τριών θεωρεί σημαντικό κριτήριο την υψηλή βαθμολογία του/της.
- Ανάλογη είναι η σειρά αξιολόγησης των κριτηρίων για την εκλογή κάποιου μέλους στο 15μελές μαθητικό συμβούλιο του σχολείου. Βασικό κριτήριο παραμένει και στις δύο περιπτώσεις η ικανότητα των υποψηφίων να διεκδικούν δυναμικά τα αιτήματα των μαθητών από τη διοίκηση του σχολείου.

Εκτίμηση και αξιολόγηση της λειτουργίας των μαθητών/τριών από τους/τις μαθητές/τριες.

- Οι μαθητές/τριες του δείγματος δεν είναι ικανοποιημένοι από τη λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων. Την ευθύνη φέρουν (με φθίνουσα σειρά αξιολόγησης) οι παρακάτω:
 1. οι μαθητές
 2. το 15μελές μαθητικό συμβούλιο του σχολείου
 3. τα μαθητικά συμβούλια (5μελή και 15μελή)
 4. τα 5μελή μαθητικά συμβούλια
 5. ο σύλλογος των καθηγητών και τα 15μελή μαθητικά συμβούλια μαζί
 6. ο σύλλογος καθηγητών του σχολείου
 7. η διεύθυνση του σχολείου
 8. οι υπεύθυνοι καθηγητές των τάξεων

Ανίχνευση “πυρήνα μαθητών”

Ο υποτιθέμενος πυρήνας μαθητών, ελέγχει και ορισμένες φορές εκφράζει τη μαθητική κοινότητα. Πρόκειται για μια ομάδα η οποία δεν προκύπτει από την εφαρμογή κάποιων διατάξεων κανονιστικού περιεχομένου, αλλά κυριαρχεί άτυπα.

- Το 43.1% των υποκειμένων της έρευνας επιβεβαιώνουν με επιφυλάξεις την υπόθεση περί ύπαρξης “πυρήνα μαθητών”, ενώ ένα ποσοστό 29.2% δηλώνει απερίφραστα ότι η υπόθεση ισχύει απόλυτα.

Για το μέλλον των μαθητικών κοινοτήτων

- Η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών και μαθητριών του δείγματος (95.6%), θεωρεί αναγκαία τη συνέχιση του θεσμού των μαθητικών κοινοτήτων στα σχολεία.
- Σε ποσοστό 45.1% οι μαθητές/τριες του δείγματος αντιμετωπίζουν θετικά την περίπτωση σύνταξης κανονισμού λειτουργίας σε επίπεδο σχολικής μονάδας (14.7% χωρίς επιφυλάξεις και 30.4% με επιφυλάξεις).

Η λήψη αποφάσεων στα πλαίσια των γενικών συνελεύσεων

- Συνήθως κατά τη διάρκεια των γενικών συνελεύσεων οι αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα “δια ανατάσεως της χειρός” ή “δια βοής”. Άλλες φορές αρκεί “η ανακοίνωση της απόφασης” από κάποια ομάδα μαθητών “που γνωρίζει το θέμα”.
- Αυθαίρετες αποφάσεις λαμβάνονται “συχνά” σε ποσοστό 30.4% (9.5% “πολύ συχνά” και 20.9% “συχνά”). Μόνο το 12.4% των μαθητών/τριών δηλώνει κατηγορηματικά ότι δεν λαμβάνονται ποτέ αποφάσεις χωρίς να τηρούνται οι σχετικές διαδικασίες, ενώ το συνολικό ποσοστό όσων διατυπώνουν επιφυλάξεις ως προς τις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων ανέρχεται στο 87.6%.

Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις γενικές συνελεύσεις των τμημάτων και του σχολείου από τη σκοπιά των μαθητών/μαθητριών

- Στα γυμνάσια οι εκπαιδευτικοί, σύμφωνα με τις δηλώσεις των υποκειμένων, συμμετέχουν σε ποσοστό 59.8%, στα λύκεια σε ποσοστό 2.9%. (Στα γυμνάσια προβλέπεται να συμμετέχουν, στα λύκεια προβλέπεται να απέχουν).
- Από τους/τις μαθητές/τριες του γυμνασίου το 36.3% (ένας/μία στους τρεις περίπου) δηλώνει ότι δεν επιθυμεί τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις γενικές συνελεύσεις των τμημάτων τους, παρά το ότι κάτι τέτοιο προβλέπεται. Αντίθετα, ένα ποσοστό 21.5% από τους μαθητές και τις μαθήτριες του λυκείου (ένας/μία στους τέσσερις) επιθυμούν τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών, παρά το ότι κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Allen, J., (1989)

Research in Review: Children's Political Knowledge and Attitudes, Young Children, v. 44, n.2, pp.57-61.

Almond, G., Verba, S., (1963)

The Civic Culture, Princeton University Press, Princeton.

Amado, G., Gutter, A., (1975)

La dynamique des communications dans les groupes, ed. Armand Colin, Paris.

Anderson, G., (1989)

Fundamentals of Educational Research, The Falmer Press, London-New York-Philadelphia.

Apple, M., (1982)

Education and Power, Routledge & Kegan Paul, Boston-London.

Banks, M., Roker, D., (1994)

The political socialization of youth: Exploring the influence of school experience, Journal of Adolescence, vol. 17, n. 1, Feb. 1994, pp. 3-15.

Bany, M., Lois, J., (1975)

Educational Social Psychology, Macmillan, London

Beacco, J.C., Darot, M., (1984)

Analyse de discours, ed. Hachette/Larousse, Paris.

Bernstein, B., (1971)

Class, Codes and Control: Theoretical Studies towards a Sociology of Language, v. 1, Routledge & Kegan Paul, London.

Bachy, J.-P., Bachy, Cl., (1973)

Les étudiants et la politique, ed. Armand Colin, Paris.

Ballantine, J., (1983)

The sociology of education: A systematic analysis, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

Benney, M., Hughes, E., (1956)

Of Sociology and the Interview: Editorial Preface, The American Journal of Sociology, vol., LXII, n. 2, September 1956, pp. 137-142.

Best, J., (1970²)

Research in education, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

Best, J., Kahn, J., (1993⁷)

Research in education, Allyn and Bacon, Boston-London.

Bernoux, P., (1985)

La sociologie des organisations: Initiation théorique suivie de douze cas pratiques, Ed. du Seuil, Paris.

Barthelemy, M.,

Culture nationale et formation politique de l'individu en Norvège: Etude comparative des phénomènes de socialisation politique des jeunes Norvégiens et Français, Thèse de Doctorat, Université René Descartes - Paris V, Paris.

Baudelot, C., Establet, R., (1980)

L' école capitaliste en France, ed. Maspero, Paris.

Beck, P.A., (x.x.)

The Role of Agents in Political Socialization, in S.A. Renshon (ed.), Handbook of Political Socialization: Theory and Research, The Free Press, New York.

Blanchet, A., Ghiglione, R., Massonnat, J., Trognon, A., (1987)

Les techniques d' enquête en sciences sociales, ed. Bordas, Paris.

Blumer, H., (1969)

Symbolic Interactionism: Perspective and Method, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

Bonnal, F., Boy, D., Curtis, K., Dehan, N., Percheron, A., Subileau, F., (1973)

Éléments de structuration du champ politique par les enfants, Workshop sur la Socialisation Politique, Mannheim 12-18 avril 1973.

Bouillin-Darteville, R., (1984)

La génération éclaté: Loisirs et communication des adolescents, éditions Université de Bruxelles, Bruxelles.

Bourdieu, P., Passeron, J.-Cl., (1970)

La reproduction: Éléments pour une théorie du système d' enseignement, ed. de Minuit, Paris.

Bourdieu, P., Saint-Martin, M., (1975)

Les catégories de l' entendement professoral, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 3, Mai 1975, pp. 68-93.

Bourdieu, P., (1979)

La Distinction: Critique sociale du jugement, ed. Minuit, Paris.

Bourdieu, P., Chamboredon, J.-P., Passeron, J.C., (1983⁴)

Le métier de sociologue: Préalables épistémologiques, Mouton, Berlin-New York-Paris.

Bourdieu, P., (1984)

Le hit-parade des intellectuels Français ou qui sera juge de la légitimité de juges?, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 52-53, Juin 1984, pp. 95-100.

Bourdieu, P., (1984)

La "jeunesse" n' est qu' un mot, in Questions de sociologie, Les éditions de Minuit, Paris, pp. 143-154.

Bourdieu, P., (1984)

Espace social et genèse des "classes", Actes de la Recherche en Sciences Sociales, n. 52-53, pp. 3-12.

Bourdieu, P., (1987)

Le sondage: Une science sans savant , in P. Bourdieu, Choses dites, ed. Minuit, Paris, pp. 217-224.

Bourdieu, P., (1988)

Penser politique, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 71-72, Mars 1988, pp. 2-3.

Bourdieu, P., (1993)

À propos de la famille comme catégorie réalisée, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 100, Décembre 1993.

Boyer, R., (1991)

Identité masculine, identité féminine parmi les lycéens, Revue Française de Pedagogie, n. 94, janvier - mars 1991, pp. 13-18.

Brandes, D. & Ginnis, P. (1990)

The student-centred school, Blackwell Education, Oxford.

Breslau, D., (1988)

Robert Park et l'écologie humaine, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 74, septembre 1988, pp. 55-63.

Breslau, D., (1988)

L'école de Chicago existe-t-elle?, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 74, septembre 1988, pp. 64-65.

Brewer, J., Hunter, A., (1989)

Multimethod research: A synthesis of styles, Sage, California.

Brim, O., Wheeler, S., (1966)

Socialization after childhood, John Wiley, New York.

Brownhill, R., Smart, P., (1989)

Political Education, Routledge, London-New York.

Bryman, A., Cramer, D., (1990)

Quantitative data analysis for social scientists, Routledge, London-New York.

Burr, W.R., (1973)

Theory construction and the sociology of the family, J. Wiley, New York.

Busino, G., (1993)

Les théories de la bureaucratie, Presses Universitaires de France, Paris.

Cahiers Pédagogiques (1966)

Périscolaire ou enseignement de l'avenir?, Cahiers Pédagogiques, n. 66, novembre 1966, pp. 6-116.

Calogiannakis-Hourdakis, Ep., (1988)

Le rôle des communautés d'élèves dans la socialisation politique des lycéens en Grèce, Thèse de Doctorat, Paris V, Paris.

Chamboredon, J.Cl., Prevot, J., (1973)

Le "métier d'enfant": Définition sociale de la prime enfance et fonctions différentielles de l'école maternelle, Revue Française de Sociologie, vol. XIV, n. 3, pp. 295-335.

Champagne, P., (1988)

Le cercle politique: Usages sociaux des sondages et nouvel espace politique, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 71-72, Mars 1988, pp. 71-97.

Chauchat, H., (1990²)

L'enquête en psycho-sociologie, Presses Universitaires de France, Paris.

Chebel, M., (1984)

La formation de l'identité politique, Thèse de doctorat, Institut d'Etudes Politiques de Paris, Paris.

Ciret, J.-P., Sueur, J.-P., (1970)

Les étudiants, la politique et l'Église: Une impasse?, ed. A. Fayard, Paris.

Conseil municipal des enfants de Schiltigheim (x.x.)

Le conseil municipal des enfants de Schiltigheim, À 13 ans déjà citoyen!, ed. Syros, Paris.

Cot, J.P., Mounier, J.P., (1974)

Pour une sociologie politique, ed. Seuil, v. 1&2, Paris.

Coulon, Al., (1992)

L'école de Chicago, Presses Universitaires de France, Paris.

Crosbie, P. (1975)

Interaction in Small Groups, Collier-Macmillan, London-New York.

Crozier. M., (1963)

Le phénomène bureaucratique, ed. du Seuil, Paris.

Dennis, C., (1970)

Factor Analysis, Holt - Rinehart and Winston, London.

Delamont, S, (1983)

Interaction in the classroom, Mathuen, London.

Delcaux, M., Bounoure, A., (1991)

Les lycéens et l' enseignement du français, Revue Française de Pedagogie, n. 94, janvier-mars 1991, pp. 19-24.

Deleuze, G., Guattari, F., (1972)

Capitalisme et schizophrénie, L' Anti- Œdipe, ed. De Minuit, Paris.

Desrosieres, A., Thevenot, L., (1979)

Les mots et les chiffres: Les nomenclatures socioprofessionnelles, Economie et statistique, n. 110, avril 1979.

Desrosieres, A., Goy, A., Thevenot, L., (1983)

L' identité sociale dans le travail statistique: La nouvelle nomenclature des des professions et catégories socioprofessionnelles, Economie et statistique, n. 152, février 1983.

Diamandouros, N., (1983)

Greek Political Culture in Transition: Historical Origins, Evolution, Current Trends, in R. Clogg (ed.), Greece in the 1980, The Macmillan Press, London, pp. 43-49.

Dubar, Cl., (1991)

La Socialisation: Construction des identités sociales et professionnelles, ed. Armand Colin, Paris.

Dubet, F., (1987)

La Galère: jeunes en survie, ed. Fayard, Paris.

Dubet, F., (1991)

Les lycéens, Ed. du Seuil, Paris.

Dubet, F., Cousin, O., Guillemet, J.-P., (1991)

Sociologie de l' expérience lycéenne, Revue Française de Pédagogie, n. 94, janvier-mars 1991, pp. 5-12.

Durkheim, E., (1926²)

Education et Sociologie, Librairie Félix Alcan, Paris.

Duru-Bellat, M., Henriot-van Zanten, A., (1992)

Sociologie de l' École, ed. Armand Colin, Paris.

Duverger, M., (1968)

Sociologie Politique, Presses Universitaires de France, Paris.

Easton D., Hess, R., (1962)

The child's political word, Midwest Journal of Political Science, v. VII, August 1962, pp. 223-235.

Easton, D., Dennis, J., (1969/1980)

Children in the political system: Origins of political legitimacy, University of Chicago Press, Chicago.

Eymard-Duvernay, F., Marchal, E., (1994)

Les règles en action: entre une organisation et ses usagers, Revue Française de Sociologie, vol. 35, pp. 5-36.

Felouzis, G., (1993)

Interactions en classe et réussite scolaire: Une analyse des différences filles-garçons, Revue Française de Sociologie, v.34, pp. 199-222.

Fisher, F., Sirianni, C., (ed.) (1984)

Critical Studies in Organization and Bureaucracy, Temple University Press, Philadelphia.

Forquin, J.C. (1992²)

Ecole et Culture: Le point de vue des sociologues britanniques, ed. De Boeck-Wesmael, Bruxelles.

Fratczak, B., (1981)

School Books as Means of Political Socialization, International Journal of Political Education, v.4, n.3, pp. 245-261.

Freund, J., (1965)

Qu' est-ce que la politique?, ed. Sirey, Paris.

Frude, N., (1987)

A Guide to SPSS/PC+, MacMillan, London.

Fuente, C., Munoz-Repiso, M., (1982)

Préparation à la vie dans une société démocratique dans cinq pays de l' Europe Meridionale, (Grèce, Italie, Malte, Portugal, Espagne), Conseil de l' Europe, Education et Culture, Strasbourg.

Galland, O., (1990)

Les jeunes, ed. La Découverte, Paris

Girou, H., (1988)

Schooling for Democracy: Critical Pedagogy in the Modern Age, Routledge, London.

Goffman, E., (1968)

Asiles. Etudes sur la condition sociale des malades mentaux, Edition de Minuit, Paris.

Goffman, E., (1973)

La mise en scène de la vie quotidienne: La présentation de soi, v.1, tr. par A. Accardo, Ed. de Minuit, Paris.

Goffman, E., (1973)

La mise en scène de la vie quotidienne: Les relations en public, v.2, tr. par A. Accardo, Ed. de Minuit, Paris.

Goffman, E., (1974)

Les rites d' interaction, trd. Al. Kihm, Ed. de Minuit, Paris.

Goldenson, D., (1978)

An alternative view about the role of the secondary school in political socialization: A field - experimental study of the development of civil liberties attitudes, Theory & Research in Social Education, vol. 6, n. 1, pp. 44-72.

Grawitz, M., (1980)

Elèves et enseignants face à l' instruction civique, ed. Bordas, Paris.

Grawitz, M., (1981⁵)

Méthodes des Sciences Sociales, ed. Dalloz, Paris.

Grawitz, M., Leca, J., (ed.), (1985)

Traité de Science Politique, Presses Universitaires de France, vol. 3, Paris.

Greenberg, E., (ed.), (1970)

Political Socialization, Atherton Press, New York.

Greenstein, F., (1975)

The benevolent leader revisited: Children's images of political leaders in three democracies, The American Political Science Review, v 69, 4, 1975, pp. 1371-1398.

Greenstein, F., (1976)

Children and Politics, Yale University Press, New Haven.

Greenstein, F., (1988)

"Political Socialization", International Encyclopedia of Social Science.

Gross, R.E., (1987)

Citizenship Education: Global Challenge of the 1980s, Social Studies Review, v.26, n.3, pp. 47-52.

Grozier, M., (1963)

Le Phénomène bureaucratique: Essai sur les tendances bureaucratiques des systèmes d'organisation modernes et sur leurs relations en France avec le système social et culturel, Ed. du Seuil, Paris.

Hammersley, M., (1984)

Some reflections on macro-micro problem in the sociology of Education, Sociological Review, v. 32, n. 2.

Harber, Cl.,

International Contexts for Political Education, Educational Review, v. 43, n. 3, pp. 245-55.

Hery, G.,

La socialisation d' un groupe de jeunes: Étude de socialisation scolaire dans un lycée de la région de Londres, Thèse d' Etat, Université Paris III, Paris.

Hess R. D., Torney, J., (1967)

The Development of Political Attitudes in Children, Aldine Publishing Co., Chicago.

Hess, R., (1968)

Political socialization in the schools, Harvard Educational Review, vol. 38, n. 3, summer 1968, pp. 528-536.

Himmelweit, H., (1983)

La socialisation politique, Revue Internationale des Sciences Sociales, vol. 35, n. 2, pp. 263-275.

Honiville, G., Jowell, R. (1977)

Survey research practice, Heinemann, London.

Hoppe, R., Milton, G., Simmel, E., (1970)

Early experiences and the processes of socialization, Academic Press, New York and London.

Hyman, H., (1959)

Political Socialization: A study in the psychology of political behavior, The Free Press, New York.

Ichilov, O., (1991)

Political Socialization and Schooling Effects among Israeli Adolescents, Comparative Education Review; v. 35, n. 3, Aug 1991, pp. 430-46.

Jacob, A., Juan, S., Labounoux, G., Million, M., (ed.),

Organisation et management en question(s), Collectif Sciences Humaines, Paris IX-Dauphine, ed. L' Harmattan, Paris.

Karady, V., (1976)

Durkheim, les Sciences Sociales et l' Université, Revue Française de Sociologie, n. 17, pp. 267-311.

Katz, B., Tomazic, T., (1993)

Applied Sources for Teachers of Nonparametric Statistics, Teaching-of-Psychology; vol. 20, n. 1, Feb 1993, pp. 46-47.

Kerlinger, F., (1981²)

Foundations of Behavioral Research, Holt-Saunders Japan, Tokyo.

Lagarde, J., (1983)

Initiation à l' analyse des données, ed. Bordas, Paris.

Langlois, D., (1990)

La politique expliquée aux enfants, ed. Enfance Heureuse, Paris.

Langton, K., (1972)

Political Socialization, Oxford University Press, New York.

Lapassade, G., (1966)

Groupes, organisations, institutions, Gauthier-Villars, Paris.

Lapassade, G., (1991)

L' ethnométhodologie, Méridiens-Klincksieck, Paris.

Lapassade, G., (1993)

Guerre et paix dans la classe: La déviance scolaire, ed Armand Colin, Paris.

Lapierrre, J., Noizet, G., (1963)

Les jeunes français devant l' objection de conscience, Revue Française de Sociologie, vol. 4, n. 4, pp. 259-274.

Le Monde de l' Education, (1995)

Les jeunes Français refont crédit aux politiques: Une enquête de SCP auprès des 15-24 ans, Le Monde de l' Education, Avril 1995, pp. 20-24.

Le Nouvel Observateur (1994)

Génération galère, Le Nouvel Observateur, 29-5.10.1994, pp. 8-26.

Lenoir, R., (1988)

Réponses et répondant: Analyses d' une correspondance politique, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 73, Juin 1988, pp. 2-28.

Lerbet, G., (1984)

Approche systémique et sciences de l' education, Revue Française de Pédagogie, n. 67, avril-juin 1984, pp. 29-36.

Le Thanh Khoi (1967)

L' industrie de l' enseignement, Ed. De Minuit, Paris.

Lewin, K., (1951)

Field theory in social science, Harper, New York.

Linzdey, G., (ed.), (1954)

Handbook of Social Psychology, vol. 1&2, Addison-Wesley Publishing Company, Inc.

Luhmann, N., (1979)

Trust and Power, John Wiley & Sons, Chichester-New York-Brisbane-Toronto.

Luhmann, N., (1990)

Essays on Self-Reference, Columbia University Press, New York.

Luckmann, T, Berger, Peter, L., (1986)

La construction sociale de la réalité, trad. de l' américain par Pierre Taminioux, Meridiens-Klincksieck. Paris.

MacFarland, T., Hou, C., (1989)

A Tutorial for SPSS/PC+ Studentware. Study Guide for the Doctor of Arts in Computer-Based Learning, Nova University, Center for Computer and Information Sciences, Florida.

Marc, E., Picard, D., (1989)

L' interaction sociale, Presses Universitaires de France, Paris.

Mariet, F., Porcher, L., (1978)

Apprendre a devenir citoyen à l' école, Les editions E.S.F, Paris.

Mead, G.H., (1963)

L' Esprit, le Soi et la Société, tr. J. Cazeneuve, E. Kaelin et G. Curvitch, Presses Universitaires de France, Paris.

Mendras, H., (1965)

Éléments de théorie et de méthode sociologique, ed. Maspero, Paris.

Mendras, H., (1989)

Éléments de Sociologie, ed. Armand Colin, Paris.

Merllié D., (1988)

Que mesure la statistique?, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 73, juin 1988, pp. 94-96.

Merton, R., Kitt, A., (1965)

Contributions to the theory of reference group behavior, in H. Mendras, Éléments de théorie et de méthode sociologique, ed. Maspero, Paris 1965, pp. 202-236.

Merton, R , (1968)

Social Theory and Social Structure, The Free Press, New York.

Meyer, J., Scott, W. (1992)

Organizational Environments: Ritual and Rationality, Sage Publications, London.

Michelat, G., (1973)

Effets de socialisation sur les comportements et les attitudes des adultes, Workshop sur la Socialisation Politique, Mannheim 12-18 avril 1973.

Michelat, G., Simon, M., (1975)

Comportement politique en milieu ouvrier, Revue Française de Science Politique, vol. 25, n. 2, pp. 291-316.

Miller, J.G., (1978)

Living systems, McGraw-Hill, New York.

Mills, W., (1967)

L' imagination sociologique, ed. Maspero, Paris.

Ministère de la Defence Nationale, (1966)

L' education civique en Belgique, Centre d' Etudes Sociales, Bruxelles.

Minister of Supply and Services (1993)

National Occupational Classification: Occupational Descriptions, ed. Canada Communication Group, Canada.

Mouzelis, N., (1967)

Organisation and bureaucracy: an analysis of modern theories, Aldine, Chicago.

Muxel, A., (1992)

L' âge des choix politiques: Une enquête longitudinale auprès des 18-25 ans, Revue Française de Sociologie, vol. 33, pp. 233-263.

Padioleau, J., (1976)

La formation de la pensée politique: Développement longitudinal et déterminants socio-culturels, Revue Française de Sociologie, n.17, pp. 451- 481.

Palloix, C., (1981)

De la Socialisation, ed. Maspero, Paris.

Parelius, R., Parelius, A., (1987²)

The Sociology of Education, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

Parsons Talcott (1951)

The social system, The Free Press, New York.

Parsons T., Shils, A., (1951)

Toward a General Theory of Action, Cambridge Mass, Harvard University Press.

Parsons, T., (1955)

Eléments pour une sociologie de l'action, introduction et traduction de Francois Bourricaud, Librairie Plon, Paris.

Parsons, T., (1959)

The School Class as a Social System: Some of Its Functions in American Society, Harvard Educational Review, vol. 29, n. 4, Fall 1959, pp. 297-318.

Parsons, T., Bales R.F., Olds, I., Zeldich, M., Slater, P., (1964⁴)

Family, Socialization and Interaction Process, The Free Press of Glencoe.

Paulsen, R. (1991)

Education, Social Class and Participation in Collective Action, Sociology of Education, v. 64, n.2, pp. 96-110.

Percheron, A., (1971)

La conception de l' autorité chez les enfants français, Revue française de Science Politique, vol. 21, n. 1, Février 1971.

Percheron, A., (1973)

Les processus de socialisation politique: Essai de definition, Workshop sur la socialisation politique, Mannheim, 12-18 Avril 1973.

Percheron, A., (1974)

L' univers politique des enfants, Fondation Nationale des Sciences Politique-ed. A. Colin, Paris.

Percheron, A., Bonnal, F., Boy, D., Dehan, N., Grunberg, G., (1978)

Les 1-16 ans et la politique, Press de la F.N.S.P., Paris.

Percheron, A., Remond, R., (ed.) (1991)

Age et Politique, Ed. Economica, Paris.

Percheron, A., (1993)

La socialisation politique, Textes reunis par Nonna Meyer et Anne Muxel, Ed. Armand Colin, Paris.

Perdue, W. D., (1986)

Sociological Theory, Mayfield Publishing Company, Palo Alto California.

Perret-Clermont, A.-N., (1896³)

La constuction de l' intelligence dans l' interaction sociale, ed. Peter Lang, Berne.

Procter, D., (1991)

The Myth and Ideology of Political Socialization in American Schools, Sociology of Education, v. 64 n. 2, Apr. 1991, pp. 96-110.

Rafiee-Salas, Gusman, (1988)

La socialisation politique des jeunes par la télévision: Un defi d' innovation au Venezuela, Thèse de Doctorat, Paris V, Paris.

Renshon, S.A., (x.x.)

Handbook of Political Socialization:Theory and Research, The Free Press, New York.

Rocher, G., (1968)

Introduction à la sociologie générale, vol.1, L' action sociale, ed. Points, Paris.

Rocher, G., (1968)

Introduction à la sociologie générale, vol.2, L' organisation sociale, ed. du Seuil, Paris.

Rocher, G., (1972)

T. Parsons et la Sociologie Americaine, Presses Universitaires de France, Paris.

Roger, Y., (1969)

Etudes vers une education civique européenne dans le premier cycle de l' enseignement secondaire, Conseil de l' Europe, Conseil de la Coopération Culturelle, Strasbourg.

Roig, C., Billon-Grand, F., (1968)

La socialisation politique des enfants: Contribution à l' étude da la formation des attitudes politiques en France, Institut d' Etudes Politiques de l' Université de Grenoble, ed. A. Colin, Paris. (Cahiers de la Fondation Nationale des Sciences Politiques, n. 163).

Roig, C.,

La theorie générale des systèmes et les perspectives de développement dans les sciences sociales, Revue Française de Sociologie, n. 126, pp. 47-97.

Rouquette M.-L., (1988)

La psychologie politique, Presses Universitaires de France, Paris.

Savage, S. P., (1983²)

The theories of Talcott Parsons: The social relations of action, MacMillan Press, London.

Scott, R., (1981)

Organizations: Rational, Natural and Open Systems, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

Sfez, L., (1988)

La symbolique politique, Presses Universitaires de France, Paris.

Sidelnick, D.J., (1987)

Political Attitudes of Secondary School Students: Effects of Grade, Gender and Ability, Journal of Social Studies Research, v.11, n.1, pp.7-14.

Simon, P.-J., (1991)

Histoire de la sociologie, Presses Universitaires de France, Paris.

Slakter, M., (1972)

Statistical Inference for Educational Researchers, Addison-Wesley, London.

Snyders, G., (1976)

Ecoles, classe et lutte des classes: Une relecture critique de Boudelot-Establet, Bourdieu-Pesseron et Illich, Presses Universitaires de France, Paris.

Sprinthall, R., Schmutte, G., Sirois, L., (1991)

Understanding Educational Research, Prentice hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

S.P.S.S. User's Manual #1 - #4.

SPSS (1990)

The SPSSx users guide, SPSS, Chicago.

Straus, A., (1992)

Miroirs et Masques: Une introduction à l'interactionnisme, tr. par M. Falandy, Ed. Métailié, Paris.

Stubbs, M., Delamont, S. (1976)

Explorations in Classroom Observation, John Wiley & Sons, Chichester, New York, Brisbane, Toronto.

Sutherland, J.W., (1973)

A general systems philosophy for the social and behavioural sciences, Braziller, New York.

Thomas, R., Alaphilippe, D., (1983)

Les attitudes, Presses Universitaires de France, Paris.

Vedel, G., (1962)

La Dépolitisation: Mythe ou Réalité, Cahiers de la Fondation Mationale des Sciences Politiques, Paris.

Vidich, A., (1955)

Participant observation and the collection and interpretation of data, The American Journal of Sociology, vol. LX, pp. 354-360.

Vincent, G., (1969)

Les lycéens et la politique: Essai sur la perception de la politisation des lycéens à travers des sondages et enquêtes récents, Revue Française de Pédagogie, n. 7, avril-juin, pp. 5-23.

Wasburn, P., (1986)

The political role of the American school, Theory & Research in Social Education, vol. 14, n. 1, pp. 51-65.

Woods, P., (1990)

L' ethnographie de l' école, ed. Armand Colin, Paris.

B. ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αθανασίου, Λ., (1995)

Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Παιδαγωγικής Έρευνας, Πανεπιστημιακές Σημειώσεις, Ιωάννινα.

Αθανασίου, Τ., (1987)

Η άσκηση της εξουσίας και ο διευθυντής του σχολείου, Λόγος και Πράξη, τ.31, Χειμώνας 1987, σσ. 27-37.

Αλεξόπουλος, Δ., (1986)

Σχολικοί περίπατοι και πολυήμερες εκδρομές, Νέα Παιδεία, τ.37, Άνοιξη 1986, σ. 21.

Αλικάκος, Ν., (1961⁹)

Αγωγή του Πολίτου, εκδ. Οικονομικής και Λογιστικής Εγκυκλοπαίδειας, Αθήναι.

Αλικάκος, Ν., (x.x.)

Αγωγή του Πολίτου Ε΄ Δημοτικού, Εκδ. Οίκος Ερμής, Αθήναι.

Αναγνωστοπούλου, Δ. (1934)

Η τάξη ως κοινότητα ζωής, Δελτίο Ο.Λ.Μ.Ε., τ.87, Ιανουάριος, σσ. 238-250, τ.88, Φεβρουάριος, σσ. 283-295, τ. 89, Μάρτιος, σσ. 337-353, τ. 90, Απρίλιος, σσ. 391-402, Αθήνα.

Ανδρέου, Α., (1983)

Η διοίκηση της εκπαίδευσης: Από το συγκεντρωτισμό και την ισοπέδωση στην αυτοδιοίκηση και στη δημιουργικότητα, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 14, Νοεμ.-Δεκεμ. 1983, σσ. 14-18.

Ανδρέου, Α., Παπακωνσταντίνου, Γ., (1994)

Εξουσία και οργάνωση-διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος, εκδ. Νέα Σύνορα-Λιβάνη, Αθήνα.

Ανθογαλίδου-Βασιλακάκη, Θ., (1980)

Η οργάνωση της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα πριν και μετά τη μεταρρύθμιση του 1976, Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής "Δωδώνη", Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα.

Ανθογαλίδου, Θ., (1987)

Ο ρόλος της εκπαίδευσης στην αναπαραγωγή και εξέλιξη μιας παραδοσιακής κοινωνίας, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

Ανθογαλίδου, Θ., (1990)

Κοινωνική Κριτική και Ιδεολογία στην εκπαίδευση, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

Αντωνακόπουλος, Α. (1987)

Σχολείο και Πολιτική, Τα Εκπαιδευτικά, τ. 7, Άνοιξη 1987, σσ. 77-89.

Ασπρογέρακας, Ν., Θεοδοροπούλου, Δ., (1989)

Οι Μαθητικές Κοινότητες ως μέσο πολιτικής και κοινωνικής αγωγής των μαθητών, Λόγος και Πράξη, τ. 38, Άνοιξη 1989, σσ. 61-82.

Αστρινάκης, Α., (1991)

Νεανικές Υποκουλτούρες: Παρεκκλίνουσες υποκουλτούρες της νεολαίας της εργατικής τάξης: Η βρετανική θεώρηση και η ελληνική εμπειρία, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Αυδίκου, Μ. (1973)

Η πειθαρχία εις την τάξην, Δελτίο Ο.Λ.Μ.Ε., σσ. 402-403.

Βαρμάζης, Ν., (1980)

Ο Αλέξανδρος Δελμούζος και του Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Νέα Παιδεία, τ.14, Καλοκαίρι 1980, σσ. 25-33.

Βιτσιλάκη-Σορωνιάτη, Χ., (1987)

Οι μαθητικές καταλήψεις του 1990: Ερευνητικά πορίσματα και θεωρητικές προεκτάσεις, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, том. 3, τ. 11, Ιούλιος 1993, σσ. 125-165.

Βέλτσος, Γ., (1977)

Κοινωνιολογία των Θεσμών: Ο θεσμικός λόγος και η εξουσία, τόμος Ι, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Βερβενιώτη, Τ., Δημητρίου, Ουρ., Φραντζή, Κ., (1988)

...στα λύκειά σας, εκδ. Ύψιλον, Αθήνα.

Βεργίδης, Δ., (x.x.)

Από την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στον αυτοδιαχειριστικό πειραματισμό, εκδ. Ανδρομέδα, Αθήνα.

Βεργόπουλος, Κ., Μουζέλης, Ν., Τσουκαλάς, Κ., κ.α., (1985)

Το κράτος στον περιφερειακό καπιταλισμό, εκδ. Εξάντας, Αθήνα.

Βλάχος, Γ., (1977)

Πολιτική Ψυχολογία, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Βλάχος, Θ., (1988)

Για την κομματικοποίηση στην εκπαίδευση, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 40, Μάιος-Ιούν. 1988, σσ. 79-81.

Γαλανόπουλος, Κ., (1981)

Πολιτιστικές εκδηλώσεις στο δημοτικό σχολείο, Ελληνοχριστιανική Αγωγή, τ.291, Μάιος, σσ. 150-155, τ. 292, Ιούνιος, σσ. 182-185.

Γαρδελή, Σ., Δανέζης, Μ., (1984)

Εκπαίδευση και λαϊκή συμμετοχή, Σύγχρονα Θέματα, τ. 20, Ιανουάριος-Μάρτιος, σσ. 87-92.

Γεδεών, Σ., (1937)

Ο θεσμός της συνεργασίας των μαθητών ως μέσον κοινωνικής αγωγής, εν Αθήναις.

Γέμτος, Π., (x.x.)

Μεθοδολογία Κοινωνικών Επιστημών, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

Γιωτοπούλου-Σισιλιάνου, Ε., (1982)

Ο ρόλος των βιβλίων της Ιστορίας στην διαμόρφωση πολιτών, Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τ. 3, Απρίλιος-Ιούνιος 1982, σσ. 42-54.

Γκότοβος, Θ., Μαυρογιώργος, Γ., Παπακωνσταντίνου, Π., (1983)

Κρατική Διδακτική και Εκπαιδευτική Πράξη: Ο ρόλος των εγκυκλίων στην οργάνωση της διδασκαλίας, Επιστημονική Σκέψη, τ. 12, σσ. 51-65.

Γκότοβος, Α.Ε., (1983)

Η ποιοτική έρευνα στις επιστήμες της αγωγής, Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων “Δωδώνη”, τομ. ΙΒ΄, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, σσ. 199-234.

Γκότοβος, Α.Ε., (1983)

Παιδαγωγική Αλληλεπίδραση και η λογική της ποινής, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 14, Νοέμ.-Δεκ. 1983, σσ. 51-71.

Γκότοβος, Α.Ε., (1985)

Παιδαγωγική Αλληλεπίδραση: Επικοινωνία και κοινωνική μάθηση στο σχολείο, εκδ. Σύγχρονη Εκπαίδευση, Αθήνα.

Γκότοβος, Α.Ε., (1985)

Παιδαγωγικές τελετουργίες: Η διαστροφή του παιδαγωγικού λόγου στα πλαίσια του γραφειοκρατικού σχολείου, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 21, Μαρτ.-Απρ. 1985, σσ. 36-49.

Γκότοβος, Α.Ε., (1986)

Η λογική του υπαρκτού σχολείου, εκδ. Σύγχρονη Εκπαίδευση, Αθήνα.

Γκότοβος, Α.Ε., (1986)

“Κλειστές” ερευνητικές τεχνικές και παιδαγωγική πραγματικότητα, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 29, σσ. 82-87.

Γκότοβος, Α.Ε., (1986²)

“Ο “χρυσός αιώνας” της παιδαγωγικής ιδεολογίας και η εμφάνιση της παιδαγωγικής επιστήμης: Ξένες επιδράσεις στη ελληνική παιδαγωγική θεωρία και έρευνα”, στο Κριτική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Πράξη, εκδ. Σύγχρονη Εκπαίδευση, Αθήνα, 1986², σσ. 24 - 71.

Γκότοβος, Α.Ε., (1988)

Απόκλιση και παρέμβαση στην εκπαίδευση: Το παράδειγμα του καπνίσματος στα Γυμνάσια και τα Λύκεια, εκδ. Σύγχρονη Εκπαίδευση, Αθήνα.

Γκότοβος, Α.Ε., (1991)

Παράδοση και γλώσσα στο σχολείο: Προβλήματα νομιμότητας των γλωσσικών μεταρρυθμίσεων στη νεοελληνική εκπαίδευση, εκδ. Δωδώνη, Αθήνα - Γιάννινα.

Γκότοβος, Α.Ε., (1993)

“Εθνική Ταυτότητα και Ευρωπαϊκός Προσανατολισμός”, στο Ο Έλληνας Εκπαιδευτικός και η Ευρωπαϊκή του Διάσταση, Εισηγήσεις στο Ευρωπαϊκό Εκπαιδευτικό Συνέδριο, εκδ. Ίδρυμα Μελετών Λαμπράκη - Εκπαιδευτήρια Κωστέα-Γείτονα, Αθήνα.

Γεωργιάδης, Κ., (1982)

Αποπροσανατολισμός στο μαθητικό κίνημα, Δελτίο Ο.Λ.Μ.Ε., τ. 548, Μάης 1982, σ. 18.

Δαμανάκης, Μ., (1981)

Χειραφετική Κοινωνικοποίηση, Σχολείο και Ζωή, τ. 2, Φεβρουάριος 1981, σσ. 49-58.

Δαμανάκης, Μ., (1988)

Αγωγή, Κοινωνικοποίηση, Παιδεία: Προσπάθεια για μια διασαφήνιση των όρων, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 43, Νοεμ.-Δεκ. 1988, σσ. 53-63.

Δαμανάκης, Μ., (1989)

Ο αναπαραγωγικός ρόλος του σχολείου, Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος, Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, σσ. 11-48.

Δαμανάκης, Μ., (1990)

Διδακτική της Πολιτικής Αγωγής, Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ανάπτυχο, Ιωάννινα.

Δασκαλάκη, Ε., (1933)

Από τα απρόοπτα των μαθητικών κοινοτήτων, Δελτίο Ο.Λ.Μ.Ε., τ. 77, Αθήνα, σσ. 254.

Δελμούζος, Αλ., (χ.χ.)

Σαν παραμύθι, εκδ. Εστία, Αθήναι.

Δελμούζος, Α., (1926)

Δημοτικισμός και Παιδεία, εκδ. Εταιρεία Αθήνα, Αθήνα.

Δελμούζος, Α., (1929)

Οι πρώτες προσπάθειες στο Μαράσλειο 1923-1926, εκδ. οίκος Α.Ε. Δημητράκου, Αθήνα.

Δελμούζος, Α., (1950)

Το κρυφό σχολειό 1908-1911, Collection de l' Institut Français d' Athènes, Αθήνα.

Δεμερτζής, Ν. (1984)

Στοιχεία για μια κουλτούρα αμφισβήτησης των νέων στα σχολεία, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 16, Απρίλ.-Ιούν 1984, σσ. 30-40.

Δεμερτζής, Ν., (1989)

Κουλτούρα, Νεωτερικότητα, Πολιτική Κουλτούρα, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

Δεμερτζής, Ν., (1990)

Συγκριτική πολιτική ανάλυση και πολιτική κουλτούρα, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 75Α, Καλοκαίρι 1990.

Δεμερτζής, Ν., (εισ.-επιμ.) (1993)

Η ελληνική πολιτική κουλτούρα σήμερα, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

Δερτιλής, Γ., (1985)

Κοινωνικός μετασχηματισμός και στρατιωτική επέμβαση 1880-1909, εκδ. Εξάντας, Αθήνα.

Δημαράς, Α., (1979)

Υπουργείο Παιδείας και εκπαιδευτική πολιτική: Δοκίμιο Προβληματισμού, Σύγχρονα Θέματα, τ. 4, Αθήνα, σσ. 7-8.

Δημαράς, Α., (1986)

Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε, εκδ. Ερμής, τόμοι I και II, Αθήνα.

Δημαράς, Α.,

Ειδολογικές τομές στην ιστορία της νεοελληνικής εκπαίδευσης, Δελτίο Εταιρείας Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Σχολή Μωραΐτη, Αθήνα, τ. 3, σ. 42.

Δημητρακόπουλος, Ε., (1994)

Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας, εκδ. Έλλην, Αθήνα.

Δημητράκος, Δ., (1990)

Μεθοδολογικά προβλήματα σχετικά με τη συγκριτική έρευνα για την πολιτική κουλτούρα, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 75^Α, καλοκαίρι 1990, σσ. 5- 17.

Δημοσιεύματα του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Αθηνών, (1937)

Η λειτουργία του Πειραματικού Σχολείου εν Θεωρία και Πράξει, εκδ. Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων των Μαθητών του Π.Σ.Π.Α., Εν Αθήναις.

Δοανίδου, Α., (1931)

Μια σχολική κοινότητα, Δελτίο Ο.Λ.Μ.Ε., τ. 65, Νοέμβριος 1931, σσ. 118-127.

Δούκας, Χ., (1993)

Το μέλλον είναι η παιδεία: Προβληματισμοί και αναζητήσεις για την εκπαίδευση και τον εκπαιδευτικό, εκδ. Έκφραση, Αθήνα.

Δραγώνα, Θ., Ντάβου, Μ., (χ.χ.)

Εφηβεία: Προσδοκίες και αναζητήσεις, Ίδρυμα Ερευνών για το παιδί, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Δρακάκης, Ν., (1990)

Πολιτική Συμμετοχή: Από το φιλελεύθερο κοινωνικό κράτος, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, τ. 2, Μάιος 1990, σσ. 61-78.

Δρακάτος, Κ., (1985)

Πολιτική Στατιστική, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Δρίτσα, Μ., (1979)

Πολιτική πελατεία: Γενική ανασκόπηση και εναλλακτικά στοιχεία, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 36-37, σσ. 402-426.

Δώδος, Δ. κ.α., (1988)

Έρευνα για την πολιτική συμπεριφορά των γυναικών, Γενική Γραμματεία Ισότητας, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, (αδημοσ.), Αθήνα.

Δώδος, Δ., κ.α., (1990)

Η πολιτική κουλτούρα στις χώρες της Νότιας Ευρώπης: Συγκριτικοί Πίνακες, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 75^Α, Καλοκαίρι 1990, σσ. 107-151.

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Υπουργείο Πολιτισμού, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, (1988)

Νέοι: Διάθεση χρόνου - Διαπροσωπικές σχέσεις, Μέρος Α΄ και Β΄, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα.

Ελευθέριος, Κ., (1985)

Τεχνοκρατία και Εκπαίδευση, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 20, Ιαν.-Φεβρ. 1985, σσ. 58-61.

Ελληνική Ομάς Συστημάτων, (1986)

Συστημική Θεωρία, εισαγωγή-επιμ. Μ. Δεκλερής, εκδ. Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή.

Εξαρχόπουλος, Ν., (χ.χ.)

Εισαγωγή εις την Παιδαγωγικήν, τόμος Ι και ΙΙ, εκδ. Ρούγκας, (5^η έκδοση), Αθήνα.

Ζακοπούλου, Ε., Παναγιωτοπούλου, Ρ., (1988)

Έρευνα για την πολιτική συμπεριφορά των γυναικών, Μέρος Β΄, Δομή της γυναικείας απασχόλησης και επαγγελματική δραστηριοποίηση των γυναικών, Ε.Κ.Κ.Ε./Γ.Γ.Ι., Αθήνα.

Ζομπανάκης, Γ., (1963³)

Αγωγή του Πολίτου, εκδ. Σχολείο και Ζωή, Αθήνα.

Ηλιού, Μ., (1984)

Εκπαιδευτική και Κοινωνική Δυναμική, εκδ. Πορεία, Αθήνα.

Ηλιού, Μ., (1992)

Τα δικαιώματα του ανθρώπου στο σχολικό πρόγραμμα, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 63, Μαρτ.-Απρ. 1992, σσ. 18-20.

Θεοδοροπούλου, Ε., (1959)

Η πειθαρχία εις το σχολείον, Επιστημονικό Βήμα του Δασκάλου, τ. 3-4, σσ. 12-13.

Ιμβριώτη, Ρ., (1985⁴)

Παιδεία και κοινωνία: Ελληνικά εκπαιδευτικά προβλήματα, εκδ. Σύγχρονη εποχή, Αθήνα.

Ιντζεσίλογλου, Ν., (1984)

Παιδεία, κοινωνική ένταξη και το συνεχές της αμφισβήτησης, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 16, σσ. 55-61.

Ιωάννου, Β., (επιμ.) (1989)

Μια συζήτηση για τις Μαθητικές Κοινότητες, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 47, Ιουλ.-Αυγ.1989, σσ. 90-97.

Καϊλα, Μ., (1989)

Μαθητικές Κοινότητες, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 47, Ιουλ.-Αυγ. 1989, σσ. 73-78.

Καλογεράτου, Π., (1985)

Οι Πολιτικοί Θεσμοί: Κοινωνιολογία των Πολιτικών Θεσμών, τόμος Ι, εκδ. Αν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή.

Καλογιαννάκη-Χουρδάκη, Π., (1990)

Πολιτική Κοινωνικοποίηση και σχολείο: Σημειολογική προσέγγιση και προβληματική, Νέα Παιδεία, τ. 54, Άνοιξη 1990, σσ. 48-60.

Καλογιαννάκη-Χουρδάκη, Π., (1993)

Έλληνες μαθητές του Δημοτικού Σχολείου και Πολιτική Κοινωνικοποίηση, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα.

Καμπανάς, Ι., (1973)

Αγωγή του Πολίτου ΣΤ΄ Δημοτικού, Εκδ. Εταιρεία Ιω.Καμπανά Α.Ε., Αθήναι.

Καραποστόλης, Β., (1984)

Κανόνες, τύποι και ένταση στην κοινωνική αλληλόδραση, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 55, σσ. 3-20.

Καραποστόλης, Β., (1984)

Μορφές της κοινωνικής δράσης, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

Καρατζιά, Ε., (1986)

Πώς να βοηθήσουμε τα παιδιά μας να γίνουν δημοκρατικοί άνθρωποι, Οικογένεια και Σχολείο, τ. 79, Ιανουάριος-Φεβρουάριος.

Καραφύλης, Γ., (1994)

Παιδεία και κοινωνικοί αποκλεισμοί: Ο ρόλος του μορφωτικού επιπέδου στην κοινωνική διαστρωμάτωση και στον τύπο των πολιτών, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, τ. 15, σσ. 125-141.

Κατάκη, Χ., (1984)

Οι τρεις ταυτότητες της ελληνικής οικογένειας, εκδ. Κέδρος, Αθήνα.

Κάτσικας, Χ., (1992)

Το διπλό δίκτυο: Κάθετη τομή στο Σχολείο, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 63, Μαρτ.-Απρ. 1992, σσ. 58-61.

Κάτσικας, Χ., Καββαδίας, Γ.Κ., (1994)

Η ανισότητα στην ελληνική εκπαίδευση: Η εξέλιξη των ευκαιριών πρόσβασης στην ελληνική εκπαίδευση (1960-1994), εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

Κάτσικας, Χ., (1995)

Ικανοποιήσεις και απογοητεύσεις των μαθητών από το σχολείο, Αντιτετράδια της Εκπαίδευσης, τ. 33, σσ. 30-32.

Καφεντζής, Ν., (1988)

Ευρωπαϊκός Νότος: σε αναζήτηση του πολίτη και της πολιτικής, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, Ειδικό Τεύχος 69^A, Καλοκαίρι 1988, σσ. 24-66.

Κελπερής, Χ., (1995)

Η τεχνική της κοινωνικής έρευνας στη μελέτη των P. Bourdieu και J.-Cl. Passeron "Οι Κληρονόμοι", στο Ι. Λαμπίρη-Δημάκη, Ν. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), Pierre Bourdieu, Κοινωνιολογία της Παιδείας: Δέκα ανακοινώσεις, εκδ. Καδραμίτσια - Δελφίνι, Αθήνα.

Κέντρο Μαρξιστικών Σπουδών, (1986)

Η δομή της ελληνικής κοινωνίας, εκδ. Κένταυρος, Αθήνα.

Κίτσου, Κ.Ι., (1978)

Το αίτημα της συμμετοχής στη διαδικασία της παιδείας, Νέα Παιδεία, τ. 6, Καλοκαίρι 1978, σσ. 13-19.

Κονταξάκης, Γ., Λαμπρινίδης, Α., Περπιράκης, Γ., Τζάννης, Γ., (1985)

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Ε΄ Δημοτικού, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα.

Κονταξάκης, Γ., Λαμπρινίδης, Α., Περπιράκης, Γ., Τζάννης, Γ., (1985)

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή ΣΤ΄ Δημοτικού, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα.

Κονταξής, Κ., (1984)

Έρευνα για τη λαϊκή συμμετοχή στην εκπαίδευση: Η εκπαίδευση υπόθεση του λαού, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 16, Απρ.-Ιούν. 1984, σσ. 117-121.

Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη, Γ., (1986)

Η έρευνα στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης: Θεώρηση του κοινωνικού γίνεσθαι και του ρόλου της εκπαίδευσης και επιστημολογικό πρότυπο, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 26, Ιαν.-Φεβρ. 1986, σσ. 75-84.

Κορουτζή, Π., (κ.κ.)

Μορφωτικά Κοινότητες, Αθήνα.

Κορωναίου, Αλ., (1992)

Νέοι και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας: Κοινωνιολογική προσέγγιση των πολιτιστικών πρακτικών του ελεύθερου χρόνου των νέων 11-13 ετών, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

Κορώσης, Κ., (1981)

Ο θεσμός του στρατού ως φορέα δευτερογενούς κοινωνικοποίησης, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 61, σσ. 124-153.

Κουβέλη, Α., (1984)

Το στοιχείο της παραμόρφωσης στην εμπειρική κοινωνική έρευνα: Τυποποιημένο ερωτηματολόγιο και ελεύθερη συνέντευξη, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 54, σσ. 21-47.

Κούρνιας, Κ., (1973)

Αι εκπαιδευτικά μεταρρυθμίσεις, Αθήναι.

Κουρταλίδης, Θ., (1977)

Μαθητικές Κοινότητες και δημοκρατική αγωγή: Από την ιστορία στην επικαιρότητα, εκδ. Μήνυμα, Αθήνα.

Κρουστάλλης, Θ., (1983)

Το μαθητικό κίνημα και ο προσανατολισμός του, Δελτίο Ο.Λ.Μ.Ε., τ. 554, Γενάρης 1983, σσ. 24-26.

Κυπριανίδης, Τ., (1985)

Τεχνοκρατισμός, εξειδίκευση και εναλλακτικές στρατηγικές στην εκπαίδευση, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 21, Μαρτ.-Απρ. 1985, σσ. 50-56.

Κωνσταντίνου, Χ., (1994)

Η προσευχή ως μέσο έκφρασης αυταρχισμού, εξουσίας και δύναμης στη σχολική αγωγή, Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, τ. 7, Ιωάννινα, σσ. 153-192.

Λάριου-Δρεκκάκη Μαρία (1993)

Η εγκατάληψη της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και παρτάγοντες που σχετίζονται μ' αυτήν, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα.

Λέφας, Χ., (1942)

Ιστορία της Εκπαιδύσεως, Οργανισμός Εκδόσεως Σχολικών Βιβλίων, Εν Αθήναις.

Λυριντζής, Χ., (1990)

Μεθοδολογικά ζητήματα στη σύγχρονη πολιτική ανάλυση, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 75Α, καλοκαίρι 1990, σσ. 58-70.

Λύτρας, Α., (1993)

Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής, εκδ. Νέα Σύνορα - Λιβάνη, Αθήνα.

Λύτρας, Π., (1986)

Αρχές Πολιτικής Επιστήμης, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Μανιαδάκης, Κ., (1978)

Οι μαθητικές κοινότητες, Δελτίο της Εταιρείας Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και γενικής παιδείας, τ. 2, σσ. 170-175.

Μαράσλειος Παιδαγωγική Ακαδημία Αθηνών, (1992)

Κανονισμός Σπουδαστών και Μαθητών Προτύπων, Τα Εκπαιδευτικά, τ. 25-26, Χειμώνας-Άνοιξη, σσ. 231-234.

Μαρινέλλη, Ε., (1981)

Πολιτική μάθηση και σχολείο, Το Σχολείο και το Σπίτι, τ. 230, σσ. 154-158.

Μαρινέλλη, Ε., (1982)

Μέσα Επικοινωνίας, πολιτική μάθηση, μόρφωση, Ελληνοχριστιανική Αγωγή, τ. 300, σσ. 154-158.

Μαριολής, Π., (1982)

Για μια νέα σχολική ζωή στην Ιωνίδειο του Πειραιά: Μια πρωτοποριακή προσπάθεια μέσα στη σημερινή πραγματικότητα, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 7, σσ. 47-51.

Μαριολής, Π., (1984)

Ένα μαθητικό “στέκι” στην Ιωνίδειο Σχολή του Πειραιά, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 17, Ιούλ.-Αυγ. 1984, σσ. 93-94.

Μαραγκού-Πρόκου, Σ., (1987)

Το ελληνικό σχολικό κτίριο: Αρχιτεκτονική, ποιότητα, διοικητικός μηχανισμός, Λόγος και Πράξη, τ. 31, σσ. 81-100.

Μαραγκουδάκη, Ε., (1993)

Εκπαίδευση και διάκριση των φύλων: Παιδικά αναγνώσματα στο νηπιαγωγείο, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

Μαρκιανός Σοφκλής, (1981)

Οι μαθητικές κοινότητες, Νέα Παιδεία, τ. 17, Άνοιξη, σσ. 14-15.

Μαυρογιώργος, Γ., (1982)

‘Οι εξετάσεις ως μηχανισμός ‘παρακυβέρνησης’ της εκπαίδευσης’, στο Α.Ε.Γκότοβος, Γ. Μαυρογιώργος, Π.Παπακωνσταντίνου, Κριτική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Πράξη, εκδ. Gutenberg, Αθήνα 1992, σσ. 189-196. (Πρώτη δημοσίευση στο Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τ. 3, 1982, 131-141).

Μαυρογιώργος, Γ., (1983)

Σχολικό Πρόγραμμα και Παραπρόγραμμα, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 13, Σεπτ.-Οκτ. 1983, σσ. 74-81.

Μαυρογιώργος, Γ., (1983)

Η κατανομή και η χρήση του σχολικού χώρου ως δείκτες αυταρχικών δομών στην οργάνωση της σχολικής ζωής, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 14, Νοέμ.-Δεκ. 1983, σσ. 19-28.

Μαυρογιώργος, Γ., (1984)

Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού: Γραφειοκρατική συμμόρφωση ή μετασχηματιστική παρέμβαση;, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 15, σσ. 11-19.

Μαυρογιώργος, Γ., (1985)

Εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις: Τεχνοκρατία και τεχνικός έλεγχος, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 21, Μαρτ.-Απρ. 1985, σσ. 16-35.

Μαυρογιώργος, Γ., (1985)

Το πρώτο “σιωπηρό” καθημερινό μάθημα στο σχολείο, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 24, Σεπτ.-Οκτ. 1985, σσ. 15-16.

Μαυρογιώργος, Γ., (1986)

Κρατικός έλεγχος, υπουργική εκπαιδευτική πολιτική και λαϊκή συμμετοχή: Το παράδειγμα των Σχολικών Βιβλιοθηκών, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 27, Μάρτιος - Απρίλιος 1986, σσ. 10-16.

Μαυρογιώργος, Γ., (1986)

Σχολικές εκδρομές και σιωπηρές παραδρομές, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 27, Μαρτ.-Απρ. 1986, σσ. 5-7.

Μαυρογιώργος, Γ., (1986)

Γενικές Εξετάσεις και Ιδεολογική ενορχήστρωση: Το Υπουργείο Παιδείας και ο αστικός τύπος, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 28, Μάιος.-Ιουν. 1986, σσ. 11-15.

Μαυρογιώργος, Γ., (1986)

Παιδαγωγική Έρευνα: Θεσμική αναγνώριση, κρατικός παρεμβατισμός και νεοσκοταδισμός, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 30, Σεπτ.-Οκτ. 1986, σσ. 13-20.

Μαυρογιώργος, Γ., (1986)

Παιδαγωγική έρευνα, εκπαιδευτική αλλαγή, και κοινωνική αλλαγή: Ανάγνωση της κυρίαρχης αστικής ιδεολογίας, (1^ο Μέρος), Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 30, Σεπτ.-Οκτ. 1986, σσ. 41-60, (2^ο Μέρος), τ. 31, Νοεμ.-Δεκ. 1986, σσ. 50-58.

Μαυρογιώργος, Γ., (1987/88)

Εκπαίδευση, σχολικός χρόνος και διδασκαλία, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 37, σσ. 21-26, τ. 38, σσ. 17-26, τ. 44, σσ. 21-30.

Μαυρογιώργος, Γ., (1988)

Ωρολόγιο Πρόγραμμα Διδασκαλίας: Διαδοχικές “αναγνώσεις”, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 38, Ιαν.-Φεβρ. 1988, σσ. 17-26.

Μαυρογιώργος, Γ., (1989)

“Συμμετοχή” των μαθητών: Άτυπες μορφές αξιολόγησης και κοινωνική διάκριση στο δημοτικό σχολείο, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 49, σσ. 15-20.

Μαυρογιώργος, Γ., (1989/90)

Παιδαγωγική ψυχολογία και “ψυχολογισμοί” για τη διδασκαλία, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 48, σσ. 17-21, τ. 50, σσ. 19-25, τ. 51, σσ. 15-19.

Μαυρογιώργος, Γ., (1990)

Μύθοι για τη διδασκαλία: Η διδασκαλία είναι τέχνη, (Μέρος 1^ο), Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 50, Ιαν.-Φεβρ. 1990, σσ. 19-25, (Μέρος 2^ο), τ. 51, Μαρτ.-Απρ. 1990, σσ. 15-19.

Μαυρογιώργος, Γ., (1991)

Από τη διαμαρτυρία των μαθητών στη συναίνεση του διαλόγου, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 56, Ιαν.-Φεβρ. 1991, σσ. 15-20.

Μαυρογορδάτος, Γ.Θ., Νικολακόπουλος, Η., (1988)

Συγκριτική Έρευνα Πολιτικής Κουλτούρας στις χώρες της Νότιας Ευρώπης: Εισαγωγικές Παρατηρήσεις, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 69Α, σσ. 5-23.

Μελέτες Κέντρου Μαρξιστικών Ερευνών, (1980²)

Θέματα Παιδείας, Σειρά II, том. 3, εκδ. Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα, σσ. 193-197.

Μεταξάς, Α-Ι.Δ., (1979)

Πολιτική Επιστήμη: Σύγχρονοι κλάδοι και περιεχόμενο, εκδ. Σάκκουλας.

Μεταξάς, Α-Ι.Δ., (1985)

Πολιτική Κοινωνικοποίηση, εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή.

Μεταξάς, Α-Ι.Δ., (1985)

Πολιτική Επικοινωνία, εκδ. Αντ. Σάκκουλας, Αθήνα.

Μεταξάς, Α-Ι.Δ., (1985)

Πολιτική Μεθοδολογία, εκδ. Αντ. Σάκκουλας, Αθήνα.

Μηλιός, Γ., (1985)

Τα όρια του τεχνοκρατισμού στην εκπαίδευση, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 20, Ιαν.-Φεβρ. 1985, σσ. 62-68.

Μηλιός, Γ., (1988)

Η εκπαίδευση ως λειτουργία του Κράτους, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 40, Μάιος.-Ιούν. 1988, σσ. 43-48.

Μιχαλακόπουλος, Γ., (1987)

Ο γραφειοκρατικός χαρακτήρας του σχολικού συστήματος και η παιδαγωγική - εκπαιδευτική διαδικασία, Παιδαγωγική Επιθεώρηση, τ. 7, σσ. 149-194.

Μιχαλακόπουλος, Γ., (1990)

Κοινωνιολογία και Εκπαίδευση: Προσεγγίσεις στην κοινωνιολογική διερεύνηση της εκπαίδευσης και της εκπαιδευτικής πράξης, εκδ. Αφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη.

Μουζέλης, Ν., Λίποβατς, Θ., Σπουρδαλάκης, Μ., (1989)

Λαϊκισμός και πολιτική, εισαγωγή Κ. Σημίτης, εκδ. Γνώση, Αθήνα.

Μουζέλης, Ν. (1993)

Πραγμοποίηση: Η ανισορροπία μεταξύ συστημικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, τομ. Γ', τ. 12, Οκτώβριος 1993, σσ. 5-22.

Μουζέλης, Ν., (1995)

Habitus: Η συμβολή του Bourdieu στην κοινωνιολογία της δράσης, στο Ι. Λαμπίρη-Δημάκη, Ν. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), Pierre Bourdieu, Κοινωνιολογία της Παιδείας: Δέκα ανακοινώσεις, εκδ. Καδραμίτσια - Δελφίни, Αθήνα.

Μπαλάσκας, Κ., (1984)

Τα παιδιά και η εξουσία, Νέα Παιδεία, τ. 31, Καλοκαίρι, σσ. 28-29.

Μπαλάσκας, Κ., (1984)

Μια πρόταση: Η σχολική λέσχη, Νέα Παιδεία, τ. 30, Άνοιξη, σσ. 21-22.

Μπουζάκης, Σ., (1987²)

Νεοελληνική Εκπαίδευση (1821-1985), εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

Μπουζάκης, Σ., (1989)

Παιδαγωγική Μεταρρύθμιση και Π.Δ. Νόμου 1566/85, Ελευθεροτυπία, 3.1.1989.

Ναυρίδης, Κ., Δημητρακόπουλος, Γ., Πασχαλίδης, Γ., (επιμ.) (1988)

Τηλεόραση και Επι-κοινωνία, εκδ. Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη.

Ναυρίδης, Κ., (1988)

Υποκείμενα και αντικείμενα της εμπειρικής έρευνας, Ψυχολογικά Θέματα, τομ. 1, τ. 2, σσ. 23-29.

Ναυρίδης, Κ., (1994)

Κλινική Κοινωνική Ψυχολογία, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Νικολακόπουλος, Η., Παντελίδου-Μαλούτα, Μ., (1988)

Έρευνα για την πολιτική συμπεριφορά των γυναικών, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών - Γενική Γραμματεία Ισότητας, Αθήνα. (αδημ.)

Νόβα - Καλτσούνη, Χ., (1995)

Κοινωνικοποίηση: Η γένεση του κοινωνικού υποκειμένου, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

Νούτσος, Χ., (1979)

Προγράμματα Μέσης Εκπαίδευσης και κοινωνικός έλεγχος (1931-1973), εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

Νούτσος, Μ., (1982)

Ο ρόλος της σχολικής ζωής στη διαμόρφωση τύπων πολιτικής συμπεριφοράς, Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τ. 3, σσ. 55-64.

Νούτσος, Χ., (1985)

Κοινωνιολογία και Εκπαίδευση, Διαβάζω, τ. 119, σσ. 45-

Νούτσος, Π., (1985)

Η τεχνοκρατία ως δεσπόζουσα της ιδεολογίας του σύγχρονου καπιταλισμού, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 20, Ιαν.-Φεβρ. 1985, σσ. 53-57.

Νούτσος, Χ., (1986)

Ιδεολογία και εκπαιδευτική πολιτική, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

Νούτσος, Μ., (1991)

Εκπαιδευτικοί, Ερωτηματολόγιο και Αριστερά, Πολίτης, τ. 111, Μάρτιος, σσ. 33-37.

Νούτσος, Μ., (1994)

Η αγωγή του “Ευρωπαίου πολίτη”, Η Εποχή, 16.1.1994, σ. 8.

Νούτσος, Χ., (1995)

Η έννοια του πεδίου στο έργο του P. Bourdieu, στο Ι. Λαμπίρη-Δημάκη, Ν. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), Pierre Bourdieu, Κοινωνιολογία της Παιδείας: Δέκα ανακοινώσεις, εκδ. Καδραμίτσα - Δελφίни, Αθήνα.

Ορφανουδάκης, Γ., (1978)

Οι όμιλοι δραστηριότητας, Δελτίο της Εταιρείας Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και γενικής παιδείας, τ. 2, σσ. 176-179.

Πανηγύρης, Κ., (1985)

Οι μαθητικές κοινότητες με θυμό, Νέα Παιδεία, τ. 33, Χειμώνας 1985, σσ. 24-26.

Πανηγύρης, Κ., (1991)

Οι καταλήψεις των σχολείων: Διαπιστώσεις και απορίες, Νέα Παιδεία, τ. 57, Χειμώνας 1991, σσ. 18-20.

Παντελίδου-Μαλούτα, Μ., (1982)

Πολιτική Κοινωνικοποίηση και σχολείο: Μια πρώτη προσέγγιση για ένα θεωρητικό πλαίσιο ανάλυσης του ρόλου του σχολείου στη διαδικασία της πολιτικής κοινωνικοποίησης, Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τ. 3, Απρ.-Ιούν. 1982, σσ. 7-22.

Παντελίδου-Μαλούτα, Μ., (1984)

Η συμβολή των κόμικς στην πολιτική κοινωνικοποίηση των παιδιών, Διαβάζω, τ. 94, σσ. 41-47.

Παντελίδου-Μαλούτα, Μ., (1985)

Στοιχεία για τη μελέτη της πολιτικής κοινωνικοποίησης του εφήβου στην Ελλάδα, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ.23, Ιούλιος-Αύγουστος 1985, σσ. 23-31.

Παντελίδου-Μαλούτα, Μ., (1986)

Έκδηλη πολιτική κοινωνικοποίηση στην αρχή της εφηβείας: Συμβολή στη μελέτη της πολιτικής κοινωνικοποίησης της νέας γενιάς στην Ελλάδα, εκδ. Αν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή.

Παντελίδου-Μαλούτα, Μ., (1986)

Οι σχέσεις κράτους και πολιτών στις αντιλήψεις μικρών εφήβων, Θέσεις, τ. 16, Ιούλιος - Σεπτέμβριος 1986, σσ. 114-126.

Παντελίδου-Μαλούτα, Μ., (1986)

Αντιλήψεις για τις σχέσεις της Ελλάδας με ξένες χώρες στην αρχή της εφηβείας, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 62, σσ. 3-44.

Παντελίδου-Μαλούτα, Μ., (1987)

Γυναίκες και πολιτική / Γυναίκες και πολιτική επιστήμη: Η ανάπτυξη μιας φεμινιστικής πολιτολογικής θεώρησης, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 65, σσ. 3-22.

Παντελίδου-Μαλούτα, Μ., (1987)

Πολιτικές Στάσεις και Αντιλήψεις στην αρχή της εφηβείας: Πολιτική Κοινωνικοποίηση στο πλαίσιο της ελληνικής πολιτικής κουλτούρας, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

Παντελίδου-Μαλούτα, Μ., (1990)

Ελληνική πολιτική κουλτούρα: Όψεις και προσεγγίσεις, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 75Α, καλοκαίρι 1990, σσ. 18-57.

Παντελίδου-Μαλούτα, Μ., (1991)

Οι έφηβοι της “αλλαγής”: Κοινωνικοποιητικές επιδράσεις και μεταβολές στην πολιτική φυσιογνωμία των εφήβων, 1982-1990, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 80, σσ. 41-69.

Παντελίδου-Μαλούτα, Μ., (1992)

Γυναίκες και Πολιτική, Η πολιτική φυσιογνωμία των Ελληνίδων, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

Παπαγεωργίου-Σεφερτζή, Ρ., (1983)

Αυταρχική εκπαίδευση και σχολικός χώρος, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 14, Νοεμ.-Δεκ. 1983, σσ. 29-33.

Παπαγιαννάκη, Μ., Φραγκουδάκη, Α., (1989)

Ποια πολιτική για το φεμινισμό;, Δίνη, τ. 4, σσ. 9-11.

Παπαδημητρίου, Ε., (1986)

Σύγχρονα επιστημολογικά προβλήματα της έρευνας των κοινωνικών επιστημών, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 26, Ιαν.-Φεβρ. 1986, σσ. 67-74.

Παπαδόπουλος, Δ., (1962)

Αγωγή του Πολίτου Ε΄ Τάξεως, Εκδ. Οίκος Ο Σοφός Κένταυρος Π.Γ. Μαυρια & Σ^{ια} Ο.Ε., Αθήναι.

Παπαδόπουλος, Δ., (1962)

Αγωγή του Πολίτου ΣΤ΄ Τάξεως, Εκδ. Οίκος Προμηθευτική Ε.Π.Ε., Αθήναι.

Παπαδόπουλος, Ν., (1931)

Η μαθητική κοινότητα στο σχολείο, Δελτίο Ο.Λ.Μ.Ε., τ. 62, Ιούνιος 1931, σσ. 461-465.

Παπαθανασίου, Σ., (1988)

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή στο Δημοτικό Σχολείο, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 40, Μάιος.-Ιούν. 1988, σσ. 82-94.

Παπαϊωάννου, Ε., (1928)

Πλήρες Σύστημα Ελληνικής Μαθητικής Αυτοδιοικήσεως, Εκδ. Οίκος Τσουκαλά, Αθήναι.

Παπακωνσταντίνου, Γ., (1992)

Οικονομία και Εκπαίδευση: Επένδυση σε ανθρώπινο κεφάλαιο ή απλή εκπαιδευτική διαδικασία;, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 62, Ιαν.-Φεβρ. 1992, σσ. 33-45.

Παπακωνσταντίνου, Θ., (1972)

Πολιτική Αγωγή, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, Αθήναι.

Παπακωνσταντίνου, Π. (1981)

Η ανισότητα στην ελληνική υποχρεωτική εκπαίδευση: Σχολική επιτυχία και κοινωνική προέλευση, Ο Πολίτης, τ. 44, 1981, σ. 46-51. (Επίσης στο Κριτική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Πράξη, εκδ. Σύγχρονη Εκπαίδευση, Αθήνα, 1992, σσ. 197-205).

Παπακωνσταντίνου, Π., (1982)

Η επιμόρφωση ως θεσμός σύνδεσης της επιστημονικής έρευνας με την εκπαιδευτική πράξη, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 9, 1982, σσ. 46-54.

Παπακωνσταντίνου, Π. (1983)

Παιδαγωγική σχέση και αυτονομία, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 14, Νοεμ.-Δεκεμ. 1983, σσ. 88-99.

Παπακωνσταντίνου, Π. (1986)

‘Από την παιδαγωγική ιδεολογία στην επιστημονική παιδαγωγική: Το περιεχόμενο κατάρτισης του έλληνα εκπαιδευτικού’, στο Κριτική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Πράξη, εκδ. Σύγχρονη Εκπαίδευση, Αθήνα, 1986², σσ. 17-24.

Παπακωνσταντίνου, Π., (1993)

Εκπαιδευτικό έργο και αξιολόγηση στο σχολείο, εκδ. Έκφραση, Αθήνα.

Παπαμάρος, Μ., (χ.χ.)

Η σχολική κοινότητα, Εκδοτικός Οίκος Δ.&Π. Δημητράκου, Αθήνα.

Παπαναούμ-Τζίκα, Ζ., (1989)

Πολιτική Κοινωνικοποίηση και σχολείο: Κριτική θεώρηση και εμπειρική έρευνα, εκδ. Αφων Κυριακίδη, Θεσ/νίκη.
Κυριακίδη, Θεσ/νίκη.

Παπανικολάου, Κ., (1981)

Το σχολείο και η συμμετοχή στη “ζωή” του, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 5, Οκτ.-Δεκεμ. 1981, σσ. 15-18.

Παρασκευόπουλος, Θ., (1932)

Η κοινωνική οργάνωση του σχολείου και η εφημερίς του, Δελτίο Ο.Λ.Μ.Ε., τ. 70, Απρίλιος 1932, σσ. 355-363, τ. 71, Μάιος 1932, σσ. 404-408.

Παρασκευόπουλος, Ι., (1985)

Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας, Αθήνα.

Παρασκευόπουλος, Κ., (1983³)

Αγωγή του Πολίτη, εκδ. φροντιστηρίου Ελ. Κ. Παρασκευοπούλου, Αθήνα.

Παπαστάμου, Σ., (επιμ.) (1989)

Σύγχρονες έρευνες στην κοινωνική ψυχολογία: Η κοινωνική επιρροή, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

Πολυζώης, Θ., (1986)

Δεν αντέχω άλλο: Σχολεία, καθηγητές, ..., Αχαϊκές Εκδόσεις, Πάτρα.

Πολυχρονόπουλος, Π., (1984)

Από την αυταρχική στην συνδιαλεκτική εκπαίδευση, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 16, Απρ.-Ιούν. 1984, σσ. 20-29.

Πουланτζάς, Ν., (1981)

Οι κοινωνικές τάξεις στον σύγχρονο καπιταλισμό, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

Πουланτζάς, Ν., (1985)

Πολιτική Εξουσία και Κοινωνικές Τάξεις, τόμος Α', εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

Πυργιωτάκης, Ι., (1984)

Κοινωνικοποίηση και εκπαιδευτικές ανισότητες, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα.

Ράουτερ, Ε.Α., (1982)

Η κατασκευή υπηκόων, μτφρ. Δ. Κούρτοβικ, εκδ. Αιγόκερως, Αθήνα.

Ράσης, Σ., (1988)

Η θεωρία της αντίστασης στην εκπαίδευση, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 40, Μάιος-Ιούν. 1988, σσ. 52-63.

Ρεπούση, Μ., (1988)

Φεμινισμός - Πολιτική: Πορείες αποκλίνουσες, παράλληλες ή συγκλίνουσες;, Δίνη, τ. 3, σσ. 12-15.

Ρουσοπούλου, Α., (1934¹, 1954²)

Τι πρέπει να γνωρίζει ο πολίτης (Αγωγή του Πολίτου), Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Ιωάννου Δ. Κολλάρου & Σ^{ια} Α.Ε., Αθήναι.

Ρουσοπούλου, Α. (1982)

Αγωγή του Πολίτη, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα.

Σαϊτης, Χ., (1992)

Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης: Θεωρία και Πράξη, Αθήνα.

Σαφαρίκας, Α., (1982)

Αγωγή του Πολίτη Ε' Δημοτικού, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα.

Σεραφεινίδου, Μ., (1987)

Κοινωνιολογία των Μ.Μ.Ε., εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

Σιδέρη, Α., (1989)

Για τον κανονισμό των Μαθητικών Κοινοτήτων: Η "παροχή" της ελευθερίας, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 47, Ιούλ.-Αυγ. 1989, σσ. 88-90.

Σίτος, Σ., (1981)

Πολιτική και νεολαία, Ελληνοχριστιανική Αγωγή, τ. 288, Φεβρουάριος 1981, σσ. 35-39.

Σολομών, Ι., (1992)

Εξουσία και Τάξη στο Νεοελληνικό Σχολείο: Μια τυπολογία των σχολικών χώρων και πρακτικών 1820-1900, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα.

Σολομών, Ι., Μακρυνιώτη, Δ., (1995)

Σχολικές αντι-δράσεις και μαθητικές υποκοουλτούρες, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 80, σσ. 33-46.

Σορώκος, Σ., (1984)

Κοινότητα και κοινωνία, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 53, σσ. 5-54.

Σοφίος, Θ., (1985)

Τεχνοκρατία και οικονομική εκπαίδευση, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 20, Ιαν.-Φεβρ. 1985, σσ. 69-74.

Σπανού, Κ., (1992)

Οργάνωση και Εξουσία: Προβλεψιμότητα και Διαφάνεια στη Δημόσια Διοίκηση, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Σπετσιέρη, Γ., (1932)

Το Σχολείον Εργασίας στην πράξη, Εκδ. Οίκος Δημητράκου, Α.Ε., Αθήναι.

Σπουρδαλάκης, Μ., (1990)

Για τη θεωρία και μελέτη των πολιτικών κομμάτων, εκδ. Εξάντας, Αθήνα.

Σταυρίτη-Αναστασοπούλου, Λ., (1982)

Μαθητικές Κοινότητες και πολιτική διαπαιδαγώγηση, Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τ. 3, σσ. 23-41.

Σταυρόπουλος, Κ., Παπασταματίου, Σ., (χ.χ.)

Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος Γ' Γυμνασίου, εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήναι.

Σταυρόπουλος, Κ., Παπασταματίου, Σ., (χ.χ.)

Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος και Δικαίου Α' Λυκείου, εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήναι.

Σταύρου, Μ., (1986)

Ο μύθος της κομματικοποίησης και η προσπάθεια παθητικοποίησης εκπαιδευτικών, μαθητών και γονιών, Τα Εκπαιδευτικά, τ. 6, Χειμώνας 1986, σσ. 44-54.

Συγκούνας, Χ., (1986)

Πολιτικοποιημένη νεολαία, Δελτίο Ο.Α.Μ.Ε., τ. 593, Δεκέμβριος 1986.

Τεντοκάλη, Β., (1991)

Η κοινωνική δόμηση της ταυτότητας των δύο φύλων, Σύγχρονα Θέματα, τ. 45, σσ. 101-106.

Τερλεξής, Π., (1975)

Πολιτική κοινωνικοποίηση: Η γένεση του πολιτικού ανθρώπου, εκδ., Gutenberg, Αθήνα.

Τερλεξής, Π., (1975)

Πολιτικοί Προσανατολισμοί και Κοινωνική Αλλαγή, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα.

Τερλεξής, Π., (1976)

Πολιτική συμμετοχή στο σύγχρονο κράτος, εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα.

Τερλεξής, Π., (1977)

Πολιτειομετρία: Θεωρία και Πράξη, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Τερλεξής, Π., (1987³)

Το Πολιτικό Σύστημα, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα.

Τμήμα Παιδείας της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε., Κ.Σ. της Κ.Ν.Ε., (1987)

Σχολείο και Ιδεολογία, Υλικά του Συμποσίου, Δεκέμβρης '85, εκδ. Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα.

Τοπούζης, Τ., (1982)

Οι μαθητικές κοινότητες, Νέα Παιδεία, τ.22, Καλοκαίρι 1982, σσ. 126-142.

Τρυφωνόπουλος, Σπ., (1979)

Η συμμετοχή των μαθητών στη λειτουργία των σχολείων, Λόγος και Πράξη, τ. 8, σ. 81.

Τρυφωνόπουλος, Σπ., (1985)

Και πάλι για τις μαθητικές κοινότητες, Νέα Παιδεία, τ. 33, Χειμώνας 1985, σσ. 22-24.

Τσαρδάκης, Δ. (1987)

Η γένεση του κοινωνικού ανθρώπου: διαδικασίες κοινωνικοποίησης, εκδ. Βιβλία για Όλους, Αθήνα.

Τσελίκα, Η., (1991)

Νεολαία και Κοινωνική Δυναμική, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

Τσιούμας, Ε., (1978)

Αγωγή του Πολίτη Ε' Δημοτικού, εκδ. Βεργίνα, Βέροια.

Τσιρίμπα, Δ., (1950)

Η αυτοδιοίκησης και αι μαθητικάί κοινότητες εν τοις σχολείοις της στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσως, εκδ. Χ. Συνοδινού, Αθήνα.

Τσολάκης, Χ., (1989)

Οι Μαθητικές Κοινότητες στη σχολική ζωή, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 47, Ιούλ.-Αυγ. 1989, σσ. 79-84.

Τσουκαλάς, Κ., (1981)

Κοινωνική ανάπτυξη και κράτος: Η συγκρότηση του δημόσιου χώρου στην Ελλάδα, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

Τσουκαλάς, Κ., (1985⁴)

Εξάρτηση και Αναπαραγωγή: Ο κοινωνικός ρόλος των εκπαιδευτικών μηχανισμών στην Ελλάδα (1830-1922), εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

Τσουκαλάς, Κ., (1985)

Πολυσθενείς φορείς και ταξικές σχέσεις στο σύγχρονο καπιταλισμό, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 56, σσ. 3-19.

Τσουκαλάς, Κ., (1986)

Κράτος, Κοινωνία, Εργασία στη μεταπολεμική Ελλάδα, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

Τσουκαλάς, Κ., (1986)

Εργασία και εργαζόμενοι στην πρωτεύουσα: Αδιαφάνειες, ερωτήματα, υποθέσεις, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 60, σσ. 3-71.

Τσουκαλάς, Κ., (1991)

Είδωλα πολιτισμού: Ελευθερία, ισότητα και αδελφότητα στη σύγχρονη πολιτεία, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

Τσουλουβή-Πετμετζίδου, Μ., (1987)

Κοινωνικές τάξεις και μηχανισμοί κοινωνικής αναπαραγωγής, εκδ. Εξάντας, Αθήνα.

Φέντ, Χ., (1989)

Κοινωνική ένταξη και εκπαίδευση, εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα.

Φίλιας, Β. (1986)

Το πρόβλημα της ουδετερότητας της έρευνας και η τεχνοκρατική αντίληψη της ανάλυσης της κοινωνικής πραγματικότητας, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 26, Ιαν.-Φεβρ. 1986, σσ. 63-66.

Φίλιας, Β., (1988)

Παιδεία και Κράτος, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 40, Μάιος.-Ιούν. 1988, σσ. 49-51.

Φιοραβάντες, Β., (1991)

Ν. Πουλαντζάς: Τάξη και ιδεολογία-Στρουκτουραλισμός και Ιστορισμός, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, τομ. 2, τ.6, Δεκέμβριος 1991, σσ. 107-124.

Φλουρής, Γ., κ.α., (1981)

Το αυτοσυναίσθημα και η παιδαγωγική του αντιμετώπιση, Αθήνα.

Φλουρής, Γ., Μασσιάλας, Β., (1988)

Στάσεις μαθητών για συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων: Μια πανελλήνια έρευνα, Νέα Παιδεία, τ. 46.

Φλουρής, Γ., Σπυριδάκης, Ι., (1980)

Η διαδικασία της κοινωνικοποίησης και η διαμόρφωση του αυτοσυναίσθηματος του παιδιού, Σχολείο και Ζωή, τ. 12, Δεκέμβριος 1980, σσ. 353-360.

Φραγκουδάκη, Α., (1985)

Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης: Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Χαραλαμπόπουλος, Β., (1985)

Ο κανονισμός της σχολικής ζωής, Ελληνοχριστιανική Αγωγή, τ. 326, Απρίλιος 1986, σσ. 126-128.

Χαραλαμπόπουλος, Β., (1986)

Η πολιτική αγωγή των μαθητών, Ελληνοχριστιανική Αγωγή, τ. 336, Μάιος 1986, σσ. 150-153.

Χενέκα, Χ., (1989)

Βασική κατεύθυνση της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα.

Χριστιάς, Ι., (1983)

Θεωρία και Πράξη της πολιτικής αγωγής, Νέα Παιδεία, τ. 25, Άνοιξη 1983, σσ. 70-80.

Χριστόπουλος, Α., (1975)

Αγωγή του Πολίτου Γ' Γυμνασίου, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, Αθήναι.

Χριστοφορίδης, Χ., (1982)

Απόψεις για τη λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων, Δελτίο Ο.Α.Μ.Ε., τ. 552, Νοέμβριος 1982.

Χρηστάκης, Ν., (1990)

Νεανική Κουλτούρα: Τάσεις και εντάσεις στην έρευνα, Ψυχολογικά Θέματα, τόμ. 3, τ. 1, σσ. 26-34.

Χρηστάκης, Ν., (1994)

Για μιαν ανθρωπολογία της νεότητας, Νέα Κοινωνιολογία, τ. 18, σσ. 22-30.

Χριστιάς, Ι., (1983)

Θεωρία και Πράξη της πολιτικής αγωγής, Νέα Παιδεία, τ. 25, Άνοιξη 1983, σσ. 70-80.

Χριστοφορίδης, Χ., (1982)

Απόψεις για τη λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων, Δελτίο Ο.Α.Μ.Ε., τ. 552, Νοέμβριος 1982.

Χρονοπούλου, Α., Γιαννόπουλος, Κ., (1989)

Μαθητικές Κοινότητες: Ένα θέμα επίκαιρο και ενδιαφέρον, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 47 (αφιέρ.), Ιούλ.-Αυγ. 1989, σσ. 7-71.

Χρυσάφης, Β., (1985)

Πώς οργανώνονται οι αποχές στα σχολεία, Ελληνοχριστιανική Αγωγή, τ. 325, σσ. 92-94.

Althusser, L., (1983)

Θέσεις, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

Apple, M., (1993)

Εκπαίδευση και Εξουσία, εκδ. Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη.

Banks, O., (1987)

Η κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, εκδ. Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη.

Bateson, Birdwhistell, Goffman, Jackson, Hall, Schefflen, Sigman, Watzlawick, (1993),

Επικοινωνία, επιμ. Υ. Winkin, εκδ. Μάγια, Θεσσαλονίκη.

Bernstein, B., (1989)

Παιδαγωγικοί Κώδικες και Κοινωνικός Έλεγχος, μφρ. Ι. Σολομών, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα.

Blackledge, D., Hunt, B., (1995)

Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, μφρ. Μαρία Δεληγιάννη, εκδ. Έκφραση, Αθήνα.

Bottomore, T., (1983)

Κοινωνιολογία: Κεντρικά Προβλήματα και βασική βιβλιογραφία, μφρ. Δ. Τσαούση, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

Bourdieu, P., (1992)

Μικρόκοσμοι: Τρεις μελέτες πεδίου, παρουσίαση-επιμέλεια Ν. Παναγιωτόπουλος, εκδ. Δελφίνι, Αθήνα.

Burkhardt, G., (1922)

Η ζωή της Μαθητικής Κοινότητας, μφρ. Σ. Καλλιάφα, Εκδ. Οίκος Δ.&Π. Δημητράκου, Αθήναι.

Carnoy, M., (1988)

Εκπαίδευση, Οικονομία και το Κράτος, απόδοση στα Ελληνικά Γ. Μαυρογιώργος, Λουίζα Σταμούλη, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 40, Μάιος-Ιούνιος 1988, σσ. 8-42.

Charlot, B., (1992)

Το σχολείο αλλάζει: Κρίση του σχολείου και κοινωνικοί μετασχηματισμοί, εκδ. Προτάσεις, Αθήνα.

Chomsky, N., (1992)

Προπαγάνδα και μέσα μαζικής επικοινωνίας, εκδ. Πρίσμα, Αθήνα.

Coupland, D., (1993)

Generation X: Ιστορίες για μια έκρυθμη κουλτούρα, εκδ. Νέα Σύνορα - Λιβάνη, Αθήνα.

Dahl, R., (1979)

Σύγχρονη Πολιτική Ανάλυση, επιμ. Γ. Βλάχος, μφρ. Μ. Βλάχος-Π. Καλογεράτος, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Davies, P., (1991)

Το χάος ελευθερώνει το σύμπαν, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, τομ. Β', τ. 5, Σεπτέμβριος 1991, σσ. 215-224.

Debesse, M., Mialaret, G., (1985)

Οι Παιδαγωγικές Επιστήμες, τόμος 6, Κοινωνιολογία της Παιδείας (Κοινωνικές πλευρές της αγωγής), εκδ. Δίπτυχο, Αθήνα.

Dottrens, R., (1974)

Παιδαγωγώ και διδάσκω, εκδ. Δίπτυχο - Unesco, Αθήνα.

Duverger, M., (1971)

Εισαγωγή στην Πολιτική, μ.τ.φ. Στάθης Οικονόμου, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Eco, U., (1982)

Η σημειολογία στην καθημερινή ζωή, εκδ. Μαλλιάρης-Παιδεία Α.Ε., Αθήνα-Θεσσαλονίκη.

Eco, U., (1988)

Κήνσορες και Θεράποντες, εκδ. Γνώση, Αθήνα.

Eco, U., (1989)

Θεωρία Σημειωτικής, εκδ. Γνώση, Αθήνα.

Eco, U., (1994)

Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία, μτφρ.-εισαγωγή Μ. Κονδύλη, εκδ. Νήσος, Αθήνα.

Fabbrini, S., (1991)

Οι μετασχηματισμοί της δημοκρατικής υπηκοότητας, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, τομ. Β', τ. 5, Σεπτέμβριος 1991, σσ. 69-90.

Foucault, M., (1976)

Επιτήρηση και τιμωρία: Η γέννηση της φυλακής, εκδ. Ράππα, Αθήνα.

Godellier, M., (1981)

Υποδομές, ιστορία, κοινωνίες, Πολίτης, τ. 44, σσ. 61-71.

Gramsci, A., (1973)

Ιστορικός Υλισμός, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

Hebdige, D. (1985)

Υποκουλτούρα: Το νόημα του στυλ, εκδ. Γνώση, Αθήνα.

Howard, K., Sharp, J., (1994)

Η επιστημονική μελέτη: Οδηγός σχεδιασμού και διαχείρισης πανεπιστημιακών ερευνητικών εργασιών, μτφρ. Β. Νταλάκου, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

Husén, T., (1992)

Η αμφισβήτηση του σχολείου: Μια συγκριτική μελέτη για το σχολείο και το μέλλον του στις δυτικές κοινωνίες, εκδ. Προτάσεις, Αθήνα.

Mühlbauer, K.R., (1985)

Κοινωνικοποίηση: Θεωρία και έρευνα, μτφ. Δ. Δημοκίδη, εκδ. Αφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη.

Laclau, E., (1983)

Πολιτική και Ιδεολογία στη Μαρξιστική Θεωρία, μφρ. Γρ. Ανανιάδης, εκδ. Σύγχρονα Θέματα, Θεσσαλονίκη.

Lenk, K., (1990)

Πολιτική Κοινωνιολογία: Δομές και Μορφές ενσωμάτωσης της κοινωνίας, μφρ. Φ. Κοκαβέσης, εκδ. Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη.

Lombardi, F., (1986)

Οι παιδαγωγικές αντιλήψεις του Αντόνιο Γκράμσκι, εκδ. Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη.

Lyotard, J-F., (1993²)

Η μεταμοντέρνα κατάσταση, μφρ. Κ. Παπαγιώργης, εκδ. Γνώση, Αθήνα.

Neill, A., (1976)

Summerhill: Το ελεύθερο σχολείο, μφρ. Σ. Τσάμης, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα.

Obolonskii, A., Rudashevskii, V., (1990)

Το συστημικό-δομικό μοντέλο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στο Κράτος, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, τ. 2, Μάιος 1990, σσ. 79-105.

Oliveira, R.-D., Darcy, M., (1985)

Για μια εναλλακτική έρευνα: Η μεθοδολογία της αγωνιστικής παρατήρησης, στο Για μια απελευθερωτική αγωγή, Κέντρο Μελετών και Αυτομόρφωσης/Γ.Γ.Λ.Ε., Αθήνα.

Pye, L., (1977)

Στοιχεία πολιτικής ανάπτυξης, μφρ. Γ. Μπαχαρά, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Remender, P., (1989)

Η διαλεκτική της συμβολικής διαντίδρασης και η δυναμική της, μτφρ. Ι. Περαντζάκη, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ. 75, σσ. 198-204.

Schmitt, C., (1988)

Η έννοια του πολιτικού, μφρ.-εισ. Α. Λαβράνου, επιμ. Γ. Σταμάτης, εκδ. Κριτική, Αθήνα.

Schwartzenberg, R. S., (1984)

Πολιτική Κοινωνιολογία, μ.τ.φ. Δημήτρης Γιαννόπουλος-Βαρβάρα Κολιοπούλου, τόμοι I & II, εκδ. Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη.

Timasheff, N.S., Theodorson, G.A., (1983)

Ιστορία Κοινωνιολογικών Θεωριών, μφρ. Δ. Γ. Τσαούση, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

Topolski, J., (1983)

Προβλήματα ιστορίας και ιστορικής μεθοδολογίας, μτφρ. Μαρία Μαραγκού, Γιώργος Μαραγκός, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

Weber, M., (1983)

Βασικές έννοιες κοινωνιολογίας, εισ.-μφρ. Μ. Κυπραίος, εκδ. Κένταυρος, Αθήνα.

A. ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Allen, J., (1989)

Research in Review: Children's Political Knowledge and Attitudes, Young Children, v. 44, n.2, pp.57-61.

Almond, G., Verba, S., (1963)

The Civic Culture, Princeton University Press, Princeton.

Amado, G., Gutter, A., (1975)

La dynamique des communications dans les groupes, ed. Armand Colin, Paris.

Anderson, G., (1989)

Fundamentals of Educational Research, The Falmer Press, London-New York-Philadelphia.

Apple, M., (1982)

Education and Power, Routledge & Kegan Paul, Boston-London.

Banks, M., Roker, D., (1994)

The political socialization of youth: Exploring the influence of school experience, Journal of Adolescence, vol. 17, n. 1, Feb. 1994, pp. 3-15.

Bany, M., Lois, J., (1975)

Educational Social Psychology, Macmillan, London

Beacco, J.C., Darot, M., (1984)

Analyse de discours, ed. Hachette/Larousse, Paris.

Bernstein, B., (1971)

Class, Codes and Control: Theoretical Studies towards a Sociology of Language, v. 1, Routledge & Kegan Paul, London.

Bachy, J.-P., Bachy, Cl., (1973)

Les étudiants et la politique, ed. Armand Colin, Paris.

Ballantine, J., (1983)

The sociology of education: A systematic analysis, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

Benney, M., Hughes, E., (1956)

Of Sociology and the Interview: Editorial Preface, The American Journal of Sociology, vol., LXII, n. 2, September 1956, pp. 137-142.

Best, J., (1970²)

Research in education, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

Best, J., Kahn, J., (1993⁷)

Research in education, Allyn and Bacon, Boston-London.

Bernoux, P., (1985)

La sociologie des organisations: Initiation théorique suivie de douze cas pratiques, Ed. du Seuil, Paris.

Barthelemy, M.,

Culture nationale et formation politique de l'individu en Norvège: Etude comparative des phénomènes de socialisation politique des jeunes Norvégiens et Français, Thèse de Doctorat, Université René Descartes - Paris V, Paris.

Baudelot, C., Establet, R., (1980)

L' école capitaliste en France, ed. Maspero, Paris.

Beck, P.A., (x.x.)

The Role of Agents in Political Socialization, in S.A. Renshon (ed.), Handbook of Political Socialization: Theory and Research, The Free Press, New York.

Blanchet, A., Ghiglione, R., Massonnat, J., Trognon, A., (1987)

Les techniques d' enquête en sciences sociales, ed. Bordas, Paris.

Blumer, H., (1969)

Symbolic Interactionism: Perspective and Method, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

Bonnal, F., Boy, D., Curtis, K., Dehan, N., Percheron, A., Subileau, F., (1973)

Éléments de structuration du champ politique par les enfants, Workshop sur la Socialisation Politique, Mannheim 12-18 avril 1973.

Bouillin-Dartevelle, R., (1984)

La génération éclaté: Loisirs et communication des adolescents, éditions Université de Bruxelles, Bruxelles.

Bourdieu, P., Passeron, J.-Cl., (1970)

La reproduction: Éléments pour une théorie du système d'enseignement, ed. de Minuit, Paris.

Bourdieu, P., Saint-Martin, M., (1975)

Les catégories de l'entendement professoral, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 3, Mai 1975, pp. 68-93.

Bourdieu, P., (1979)

La Distinction: Critique sociale du jugement, ed. Minuit, Paris.

Bourdieu, P., Chamboredon, J.-P., Passeron, J.C., (1983⁴)

Le métier de sociologue: Préalables épistémologiques, Mouton, Berlin-New York-Paris.

Bourdieu, P., (1984)

Le hit-parade des intellectuels Français ou qui sera juge de la légitimité de juges?, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 52-53, Juin 1984, pp. 95-100.

Bourdieu, P., (1984)

La "jeunesse" n'est qu'un mot, in Questions de sociologie, Les éditions de Minuit, Paris, pp. 143-154.

Bourdieu, P., (1984)

Espace social et genèse des "classes", Actes de la Recherche en Sciences Sociales, n. 52-53, pp. 3-12.

Bourdieu, P., (1987)

Le sondage: Une science sans savant, in P. Bourdieu, Choses dites, ed. Minuit, Paris, pp. 217-224.

Bourdieu, P., (1988)

Penser politique, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 71-72, Mars 1988, pp. 2-3.

Bourdieu, P., (1993)

À propos de la famille comme catégorie réalisée, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 100, Décembre 1993.

Boyer, R., (1991)

Identité masculine, identité féminine parmi les lycéens, Revue Française de Pedagogie, n. 94, janvier - mars 1991, pp. 13-18.

Brandes, D. & Ginnis, P. (1990)

The student-centred school, Blackwell Education, Oxford.

Breslau, D., (1988)

Robert Park et l'écologie humaine, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 74, septembre 1988, pp. 55-63.

Breslau, D., (1988)

L'école de Chicago existe-t-elle?, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 74, septembre 1988, pp. 64-65.

Brewer, J., Hunter, A., (1989)

Multimethod research: A synthesis of styles, Sage, California.

Brim, O., Wheeler, S., (1966)

Socialization after childhood, John Wiley, New York.

Brownhill, R., Smart, P., (1989)

Political Education, Routledge, London-New York.

Bryman, A., Cramer, D., (1990)

Quantitative data analysis for social scientists, Routledge, London-New York.

Burr, W.R., (1973)

Theory construction and the sociology of the family, J. Wiley, New York.

Busino, G., (1993)

Les théories de la bureaucratie, Presses Universitaires de France, Paris.

Cahiers Pédagogiques (1966)

Périscolaire ou enseignement de l'avenir?, Cahiers Pédagogiques, n. 66, novembre 1966, pp. 6-116.

Calogiannakis-Hourdakis, Ep., (1988)

Le rôle des communautés d'élèves dans la socialisation politique des lycéens en Grèce, Thèse de Doctorat, Paris V, Paris.

Chamboredon, J.Cl., Prevot, J., (1973)

Le "métier d'enfant": Définition sociale de la prime enfance et fonctions différentielles de l'école maternelle, Revue Française de Sociologie, vol. XIV, n. 3, pp. 295-335.

Champagne, P., (1988)

Le cercle politique: Usages sociaux des sondages et nouvel espace politique, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 71-72, Mars 1988, pp. 71-97.

Chauchat, H., (1990²)

L'enquête en psycho-sociologie, Presses Universitaires de France, Paris.

Chebel, M., (1984)

La formation de l'identité politique, Thèse de doctorat, Institut d'Etudes Politique de Paris, Paris.

Ciret, J.-P., Sueur, J.-P., (1970)

Les étudiant, la politique et l'Église: Une impasse?, ed. A. Fayard, Paris.

Conseil municipal des enfants de Schiltigheim (x.x.)

Le conseil municipal des enfants de Schiltigheim, À 13 ans déjà citoyen!, ed. Syros, Paris.

Cot, J.P., Mounier, J.P., (1974)

Pour une sociologie politique, ed. Seuil, v. 1&2, Paris.

Coulon, Al., (1992)

L'école de Chicago, Presses Universitaires de France, Paris.

Crosbie, P. (1975)

Interaction in Small Groups, Collier-Macmillan, London-New York.

Crozier. M., (1963)

Le phénomène bureaucratique, ed. du Seuil, Paris.

Dennis, C., (1970)

Factor Analysis, Holt - Rinehart and Winston, London.

Delamont, S, (1983)

Interaction in the classroom, Mathuen, London.

Delcaux, M., Bounoure, A., (1991)

Les lycéens et l' enseignement du français, Revue Française de Pedagogie, n. 94, janvier-mars 1991, pp. 19-24.

Deleuze, G., Guattari, F., (1972)

Capitalisme et schizophrénie, L' Anti- Œdipe, ed. De Minuit, Paris.

Desrosieres, A., Thevenot, L., (1979)

Les mots et les chiffres: Les nomenclatures socioprofessionnelles, Economie et statistique, n. 110, avril 1979.

Desrosieres, A., Goy, A., Thevenot, L., (1983)

L' identité sociale dans le travail statistique: La nouvelle nomenclature des des professions et catégories socioprofessionnelles, Economie et statistique, n. 152, février 1983.

Diamandouros, N., (1983)

Greek Political Culture in Transition: Historical Origins, Evolution, Current Trends, in R. Clogg (ed.), Greece in the 1980, The Macmillan Press, London, pp. 43-49.

Dubar, Cl., (1991)

La Socialisation: Construction des identités sociales et professionnelles, ed. Armand Colin, Paris.

Dubet, F., (1987)

La Galère: jeunes en survie, ed. Fayard, Paris.

Dubet, F., (1991)

Les lycéens, Ed. du Seuil, Paris.

Dubet, F., Cousin, O., Guillemet, J.-P., (1991)

Sociologie de l' expérience lycéenne, Revue Française de Pedagogie, n. 94, janvier-mars 1991, pp. 5-12.

Durkheim, E., (1926²)

Education et Sociologie, Librairie Félix Alcan, Paris.

Duru-Bellat, M., Henriot-van Zanten, A., (1992)

Sociologie de l' École, ed. Armand Colin, Paris.

Duverger, M., (1968)

Sociologie Politique, Presses Universitaires de France, Paris.

Easton D., Hess, R., (1962)

The child's political word, Midwest Journal of Political Science, v. VII, August 1962, pp. 223-235.

Easton, D., Dennis, J., (1969/1980)

Children in the political system: Origins of political legitimacy, University of Chicago Press, Chicago.

Eymard-Duvernay, F., Marchal, E., (1994)

Les règles en action: entre une organisation et ses usagers, Revue Française de Sociologie, vol. 35, pp. 5-36.

Felouzis, G., (1993)

Interactions en classe et réussite scolaire: Une analyse des différences filles-garçons, Revue Française de Sociologie, v.34, pp. 199-222.

Fisher, F., Sirianni, C., (ed.) (1984)

Critical Studies in Organization and Bureaucracy, Temple University Press, Philadelphia.

Forquin, J.C. (1992²)

Ecole et Culture: Le point de vue des sociologues britanniques, ed. De Boeck-Wesmael, Bruxelles.

Fratczak, B., (1981)

School Books as Means of Political Socialization, International Journal of Political Education, v.4, n.3, pp. 245-261.

Freund, J., (1965)

Qu' est-ce que la politique?, ed. Sirey, Paris.

Frude, N., (1987)

A Guide to SPSS/PC+, MacMillan, London.

Fuente, C., Munoz-Repiso, M., (1982)

Préparation à la vie dans une société démocratique dans cinq pays de l' Europe Meridionale, (Grèce, Italie, Malte, Portugal, Espagne), Conseil de l' Europe, Education et Culture, Strasbourg.

Galland, O., (1990)

Les jeunes, ed. La Découverte, Paris

Girou, H., (1988)

Schooling for Democracy: Critical Pedagogy in the Modern Age, Routledge, London.

Goffman, E., (1968)

Asiles. Etudes sur la condition sociale des malades mentaux, Edition de Minuit, Paris.

Goffman, E., (1973)

La mise en scène de la vie quotidienne: La présentation de soi, v.1, tr. par A. Accardo, Ed. de Minuit, Paris.

Goffman, E., (1973)

La mise en scène de la vie quotidienne: Les relations en public, v.2, tr. par A. Accardo, Ed. de Minuit, Paris.

Goffman, E., (1974)

Les rites d' interaction, trd. Al. Kihm, Ed. de Minuit, Paris.

Goldenson, D., (1978)

An alternative view about the role of the secondary school in political socialization: A field - experimental study of the development of civil liberties attitudes, Theory & Research in Social Education, vol. 6, n. 1, pp. 44-72.

Grawitz, M., (1980)

Elèves et enseignants face à l' instruction civique, ed. Bordas, Paris.

Grawitz, M., (1981⁵)

Méthodes des Sciences Sociales, ed. Dalloz, Paris.

Grawitz, M., Leca, J., (ed.), (1985)

Traité de Science Politique, Presses Universitaires de France, vol. 3, Paris.

Greenberg, E., (ed.), (1970)

Political Socialization, Atherton Press, New York.

Greenstein, F., (1975)

The benevolent leader revisited: Children's images of political leaders in three democracies, The American Political Science Review, v 69, 4, 1975, pp. 1371-1398.

Greenstein, F., (1976)

Children and Politics, Yale University Press, New Haven.

Greenstein, F., (1988)

"Political Socialization", International Encyclopedia of Social Science.

Gross, R.E., (1987)

Citizenship Education: Global Challenge of the 1980s, Social Studies Review, v.26, n.3, pp. 47-52.

Grozier, M., (1963)

Le Phénomène bureaucratique: Essai sur les tendances bureaucratiques des systèmes d'organisation modernes et sur leurs relations en France avec le système social et culturel, Ed. du Seuil, Paris.

Hammersley, M., (1984)

Some reflections on macro-micro problem in the sociology of Education, Sociological Review, v. 32, n. 2.

Harber, Cl.,

International Contexts for Political Education, Educational Review, v. 43, n. 3, pp. 245-55.

Hery, G.,

La socialisation d' un groupe de jeunes: Étude de socialisation scolaire dans un lycée de la région de Londres, Thèse d' Etat, Université Paris III, Paris.

Hess R. D., Torney, J., (1967)

The Development of Political Attitudes in Children, Aldine Publishing Co., Chicago.

Hess, R., (1968)

Political socialization in the schools, Harvard Educational Review, vol. 38, n. 3, summer 1968, pp. 528-536.

Himmelweit, H., (1983)

La socialisation politique, Revue Internationale des Sciences Sociales, vol. 35, n. 2, pp. 263-275.

Honiville, G., Jowell, R. (1977)

Survey research practice, Heinemann, London.

Hoppe, R., Milton, G., Simmel, E., (1970)

Early experiences and the processes of socialization, Academic Press, New York and London.

Hyman, H., (1959)

Political Socialization: A study in the psychology of political behavior, The Free Press, New York.

Ichilov, O., (1991)

Political Socialization and Schooling Effects among Israeli Adolescents, Comparative Education Review; v. 35, n. 3, Aug 1991, pp. 430-46.

Jacob, A., Juan, S., Labounoux, G., Millon, M., (ed.),

Organisation et management en question(s), Collectif Sciences Humaines, Paris IX-Dauphine, ed. L' Harmattan, Paris.

Karady, V., (1976)

Durkheim, les Sciences Sociales et l' Université, Revue Française de Sociologie, n. 17, pp. 267-311.

Katz, B., Tomazic, T., (1993)

Applied Sources for Teachers of Nonparametric Statistics, Teaching-of-Psychology; vol. 20, n. 1, Feb 1993, pp. 46-47.

Kerlinger, F., (1981²)

Foundations of Behavioral Research, Holt-Saunders Japan, Tokyo.

Lagarde, J., (1983)

Initiation à l'analyse des données, ed. Bordas, Paris.

Langlois, D., (1990)

La politique expliquée aux enfants, ed. Enfance Heureuse, Paris.

Langton, K., (1972)

Political Socialization, Oxford University Press, New York.

Lapassade, G., (1966)

Groupes, organizations, institutions, Gauthier-Villars, Paris.

Lapassade, G., (1991)

L'ethnométhodologie, Méridiens-Klincksieck, Paris.

Lapassade, G., (1993)

Guerre et paix dans la classe: La déviance scolaire, ed Armand Colin, Paris.

Lapierrre, J., Noizet, G., (1963)

Les jeunes français devant l'objection de conscience, Revue Française de Sociologie, vol. 4, n. 4, pp. 259-274.

Le Monde de l'Education, (1995)

Les jeunes Français refont crédit aux politiques: Une enquête de SCP auprès des 15-24 ans, Le Monde de l'Education, Avril 1995, pp. 20-24.

Le Nouvel Observateur (1994)

Génération galère, Le Nouvel Observateur, 29-5.10.1994, pp. 8-26.

Lenoir, R., (1988)

Réponses et répondant: Analyses d'une correspondance politique, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 73, Juin 1988, pp. 2-28.

Lerbet, G., (1984)

Approche systémique et sciences de l'éducation, Revue Française de Pédagogie, n. 67, avril-juin 1984, pp. 29-36.

Le Thanh Khoi (1967)

L'industrie de l'enseignement, Ed. De Minuit, Paris.

Lewin, K., (1951)

Field theory in social science, Harper, New York.

Linzdey, G., (ed.), (1954)

Handbook of Social Psychology, vol. 1&2, Addison-Wesley Publishing Company, Inc.

Luhmann, N., (1979)

Trust and Power, John Wiley & Sons, Chichester-New York-Brisbane-Toronto.

Luhmann, N., (1990)

Essays on Self-Reference, Columbia University Press, New York.

Luckmann, T, Berger, Peter, L., (1986)

La construction sociale de la réalité, trad. de l' américain par Pierre Taminaux, Meridiens-Klincksieck. Paris.

MacFarland, T., Hou, C., (1989)

A Tutorial for SPSS/PC+ Studentware. Study Guide for the Doctor of Arts in Computer-Based Learning, Nova University, Center for Computer and Information Sciences, Florida.

Marc, E., Picard, D., (1989)

L' interaction sociale, Presses Universitaires de France, Paris.

Mariet, F., Porcher, L., (1978)

Apprendre a devenir citoyen à l' école, Les editions E.S.F, Paris.

Mead, G.H., (1963)

L' Esprit, le Soi et la Société, tr. J. Cazeneuve, E. Kaelin et G. Curvitch, Presses Universitaires de France, Paris.

Mendras, H., (1965)

Éléments de théorie et de méthode sociologique, ed. Maspero, Paris.

Mendras, H., (1989)

Éléments de Sociologie, ed. Armand Colin, Paris.

Merllié D., (1988)

Que mesure la statistique?, Actes de la Recherche en Science Sociales, n. 73, juin 1988, pp. 94-96.

Merton, R., Kitt, A., (1965)

Contributions to the theory of reference group behavior, in H. Mendras, Éléments de théorie et de méthode sociologique, ed. Maspero, Paris 1965, pp. 202-236.

Merton, R , (1968)

Social Theory and Social Structure, The Free Press, New York.

Meyer, J., Scott, W. (1992)

Organizational Environments: Ritual and Rationality, Sage Publications, London.

Michelat, G., (1973)

Effets de socialisation sur les comportements et les attitudes des adultes, Workshop sur la Socialisation Politique, Mannheim 12-18 avril 1973.

Michelat, G., Simon, M., (1975)

Comportement politique en milieu ouvrier, Revue Française de Science Politique, vol. 25, n. 2, pp. 291-316.

Miller, J.G., (1978)

Living systems, McGraw-Hill, New York.

Mills, W., (1967)

L' imagination sociologique, ed. Maspero, Paris.

Ministère de la Defence Nationale, (1966)

L' education civique en Belgique, Centre d' Etudes Sociales, Bruxelles.

Minister of Supply and Services (1993)

National Occupational Classification: Occupational Descriptions, ed. Canada Communication Group, Canada.

Mouzelis, N., (1967)

Organisation and bureaucracy: an analysis of modern theories, Aldine, Chicago.

Muxel, A., (1992)

L' âge des choix politiques: Une enquête longitudinale auprès des 18-25 ans, Revue Française de Sociologie, vol. 33, pp. 233-263.

Padioleau, J., (1976)

La formation de la pensée politique: Développement longitudinal et déterminants socio-culturels, Revue Française de Sociologie, n.17, pp. 451- 481.

Palloix, C., (1981)

De la Socialisation, ed. Maspero, Paris.

Parelius, R., Parelius, A., (1987²)

The Sociology of Education, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

Parsons Talcott (1951)

The social system, The Free Press, New York.

Parsons T., Shils, A., (1951)

Toward a General Theory of Action, Cambridge Mass, Harvard University Press.

Parsons, T., (1955)

Eléments pour une sociologie de l'action, introduction et traduction de Francois Bourricaud, Librairie Plon, Paris.

Parsons, T., (1959)

The School Class as a Social System: Some of Its Functions in American Society, Harvard Educational Review, vol. 29, n. 4, Fall 1959, pp. 297-318.

Parsons, T., Bales R.F., Olds, I., Zeldich, M., Slater, P., (1964⁴)

Family, Socialization and Interaction Process, The Free Press of Glencoe.

Paulsen, R. (1991)

Education, Social Class and Participation in Collective Action, Sociology of Education, v. 64, n.2, pp. 96-110.

Percheron, A., (1971)

La conception de l' autorité chez les enfants français, Revue française de Science Politique, vol. 21, n. 1, Février 1971.

Percheron, A., (1973)

Les processus de socialisation politique: Essai de définition, Workshop sur la socialisation politique, Mannheim, 12-18 Avril 1973.

Percheron, A., (1974)

L' univers politique des enfants, Fondation Nationale des Sciences Politique-ed. A. Colin, Paris.

Percheron, A., Bonnal, F., Boy, D., Dehan, N., Grunberg, G., (1978)

Les 1-16 ans et la politique, Press de la F.N.S.P., Paris.

Percheron, A., Remond, R., (ed.) (1991)

Age et Politique, Ed. Economica, Paris.

Percheron, A., (1993)

La socialisation politique, Textes reunis par Nonna Meyer et Anne Muxel, Ed. Armand Colin, Paris.

Perdue, W. D., (1986)

Sociological Theory, Mayfield Publishing Company, Palo Alto California.

Perret-Clermont, A.-N., (1896³)

La constuction de l' intelligence dans l' interaction sociale, ed. Peter Lang, Berne.

Procter, D., (1991)

The Myth and Ideology of Political Socialization in American Schools, Sociology of Education, v. 64 n. 2, Apr. 1991, pp. 96-110.

Rafiee-Salas, Gusman, (1988)

La socialisation politique des jeunes par la télévision: Un defi d' innovation au Venezuela, Thèse de Doctorat, Paris V, Paris.

Renshon, S.A., (x.x.)

Handbook of Political Socialization: Theory and Research, The Free Press, New York.

Rocher, G., (1968)

Intoduction à la sociologie générale, vol.1, L' action sociale, ed. Points, Paris.

Rocher, G., (1968)

Intoduction à la sociologie générale, vol.2, L' organisation sociale, ed. du Seuil, Paris.

Rocher, G., (1972)

T. Parsons et la Sociologie Americaine, Presses Universitaires de France, Paris.

Roger, Y., (1969)

Etudes vers une education civique européenne dans le premier cycle de l' enseignement secondaire, Conseil de l' Europe, Conseil de la Coopération Culturelle, Strasbourg.

Roig, C., Billon-Grand, F., (1968)

La socialisation politique des enfants: Contribution à l' étude da la formation des attitudes politiques en France, Institut d' Etudes Politiques de l' Université de Grenoble, ed. A. Colin, Paris. (Cahiers de la Fondation Nationale des Sciences Politiques, n. 163).

Roig, C.,

La theorie générale des systèmes et les perspectives de développement dans les sciences sociales, Revue Française de Sociologie, n. 126, pp. 47-97.

Rouquette M.-L., (1988)

La psychologie politique, Presses Universitaires de France, Paris.

Savage, S. P., (1983²)

The theories of Talcott Parsons: The social relations of action, MacMillan Press, London.

Scott, R., (1981)

Organizations: Rational, Natural and Open Systems, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

Sfez, L., (1988)

La symbolique politique, Presses Universitaires de France, Paris.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΑΘΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
ΜΑΘΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΠΑΤΕΡΑ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ

Μ.Ο. ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΑΓΩΓΗ

ΑΠΟΥΣΙΕΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α' Τάξη	Β' Τάξη	Γ' Τάξη	

Α' Τάξη	Β' Τάξη	Γ' Τάξη	

--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΜΑΘΗΤΩΝ

- V1 1. Φύλο: Αγόρι Κορίτσι
- V2 2. Ποιά είναι η ηλικία σου;
- V3 3. Πόλη/χωριό που μένεις μόνιμα:
- V4 4. Περιοχή/Συνοικία:
- V5 5. Σε ποιο σχολείο πηγαίνεις;
- V6 6. Ποιά τάξη παρακολουθείς;
- V7 7. Ποιο είναι το επάγγελμα του πατέρα σου;
(Σε παρακαλώ, να σημειώσεις το επάγγελμά του με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια, π.χ. αν είναι "βιοτέχνης", να διευκρινίσεις με τί ακριβώς ασχολείται)

- V8 8. Ποιο είναι το επάγγελμα της μητέρας σου;
(Σε παρακαλώ, να σημειώσεις το επάγγελμά της με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια, π.χ. αν είναι "δημόσιος υπάλληλος", να διευκρινίσεις με τί ακριβώς ασχολείται)

- V9 9. Ο πατέρας σου έχει τελειώσει: V10 10. Η μητέρα σου έχει τελειώσει:
(Σημείωσε μόνο ένα τετραγωνάκι) *(Σημείωσε μόνο ένα τετραγωνάκι)*
Δημοτικό ☐	Δημοτικό ☐
Γυμνάσιο ☐	Γυμνάσιο ☐
Λύκειο ☐	Λύκειο ☐
Τεχνική σχολή ☐	Τεχνική σχολή ☐
Ανώτερη σχολή ☐	Ανώτερη σχολή ☐
Ανώτατη σχολή ☐	Ανώτατη σχολή ☐
Άλλο, τί;.....	Άλλο, τί;
- V11 11. Πόσο είναι περίπου το μέσο οικογενειακό σας μηνιαίο εισόδημα;
50,000 - 100,000 δρχ.	☐
100,000 - 200,000 δρχ.	☐
200,000 - 300,000 δρχ.	☐
300,000 - 400,000 δρχ.	☐
400,000 - 500,000 δρχ.	☐
500,000 δρχ και άνω	☐
- V12 12. Η οικογένειά σου έχει:
Δικό της σπίτι	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐
Εξοχικό ή άλλο σπίτι	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐
Αυτοκίνητο	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐
Βιβλιοθήκη
(με περισσότερα από 100 βιβλία)	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐
- V13 13. Ποιος ήταν ο μέσος όρος βαθμολογίας σου στην προηγούμενη τάξη;
, (Σημείωσε το μέσο όρο με ακρίβεια ενός δεκαδικού ψηφίου, π.χ. 17,8)
- V14 14. Πόσο νομίζεις ότι είσαι ενημερωμένος/η για τα πολιτικά ζητήματα;
 (Πάρα πολύ=1, Πολύ=2, Αρκετά=3, Λίγο=4, Πολύ λίγο=5, Καθόλου=6,)

- 715 15. Θα ήθελες να είσαι περισσότερο ενημερωμένος;
ΝΑΙ ΟΧΙ

Ακολουθούν κάποιες ερωτήσεις για το 15μελές μαθητικό συμβούλιο και τη γενική συνέλευση των μαθητών του σχολείου σου.

- 716 16. Συμμετέχεις στις γενικές συνελεύσεις των μαθητών στο σχολείο σου;
ΝΑΙ ΟΧΙ

- 717 17. Ποιοί εκλέγουν τα μέλη του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου στο σχολείο σου;
(Να σημειώσεις μόνο ένα τετραγωνάκι)

- Οι μαθητές του σχολείου και ο σύλλογος των καθηγητών
- Οι μαθητές του σχολείου αλλά στην απόφασή τους πρέπει να συμφωνήσουν ο διευθυντής του σχολείου και ο σύλλογος των καθηγητών
- Όλοι οι μαθητές του σχολείου
- Μόνο τα μέλη των 5μελών μαθητικών συμβουλίων
- Οι πρόεδροι των 5μελών μαθητικών συμβουλίων
- Δεν ξέρω

- 718 18. Πώς εκλέγεται ο πρόεδρος του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου στο σχολείο σου;

(Να σημειώσεις μόνο ένα τετραγωνάκι)

- Οι μαθητές ψηφίζουν και όποιος συγκεντρώσει τους περισσότερους σταυρούς εκλέγεται πρόεδρος
- Οι μαθητές ψηφίζουν, εκλέγονται τα μέλη του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου και με συζητήσεις που γίνονται ανάμεσα τους, ορίζεται ο πρόεδρος
- Οι μαθητές ψηφίζουν, εκλέγονται τα μέλη του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου και με κλήρωση ανάμεσά τους, καθορίζεται ο πρόεδρος
- Δεν ξέρω

- 719 19. Στις γενικές συνελεύσεις του σχολείου σου, παίρνουν μέρος και οι καθηγητές ;

ΝΑΙ ΟΧΙ ΔΕΝ ΞΕΡΩ

- 720 20. Εσύ, θέλεις να παίρνουν μέρος;

ΝΑΙ ΟΧΙ

- 721 21. Αν απάντησες ΝΑΙ, θέλεις να παίρνουν μέρος επειδή:

(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια)

- "φροντίζουν για την τήρηση της ησυχίας"
- "μπορούν να δίνουν λύσεις σε δύσκολα θέματα"
- "αν δεν ήταν οι καθηγητές θα υπήρχε χάος και δε θα παίρναμε αποφάσεις"
- "ξέρουν καλύτερα τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσουμε"
- για κάποιον άλλο λόγο, ποιόν;

722

22. Αν απάντησες ΟΧΙ, δε θέλεις να παρευρίσκονται γιατί:

(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια)

- "νοιώθω να με κατασκοπεύουν"
- "οι καθηγητές έπειτα συζητάνε μεταξύ τους, το τι λέγαμε στη γενική συνέλευση"
- "μπορεί να πούμε κάτι που δεν πρέπει να το ακούσει ο καθηγητής"
- "στις γενικές συνελεύσεις δε συζητάμε μόνο μαθητικά ζητήματα, αλλά βρίσκουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε και πολλά άλλα θέματα "
- "εμείς πηγαίνουμε στις συνελεύσεις του συλλόγου των καθηγητών;"
- "έτσι, χωρίς λόγο"

13

23. Κάθε πότε γίνεται γενική συνέλευση των μαθητών στο σχολείο σου;

(Σημείωσε ένα μόνο τετραγωνάκι)

- μια φορά το χρόνο
- δυο φορές το χρόνο
- τρεις φορές το χρόνο
- περισσότερες από τρεις φορές το χρόνο ποτέ
- κάθε*

24

*(σημείωσε κάθε πότε γίνεται η γενική συνέλευση των μαθητών του σχολείου σου)

24. Ορισμένοι συμμαθητές σου υποστηρίζουν ότι είναι "πάντα τα ίδια" τα άτομα που μιλάνε στις γενικές συνελεύσεις του σχολείου.

Συμφωνείς ή διαφωνείς, και σε ποιό βαθμό;

- (Συμφωνώ=1, Συμφωνώ με επιφυλάξεις=2, Διαφωνώ με επιφυλάξεις=3, Διαφωνώ =4)

25

25. Παίρνεις μέρος και σε ποιό βαθμό, στις συζητήσεις που γίνονται στις γενικές συνελεύσεις του σχολείου σου; Παίρνω μέρος;

- (Πάντοτε=1, Πολύ συχνά=2, Συχνά=3, Μερικές φορές=4, Σπάνια=5, Ποτέ=6)

16

26. Ποιά από τις παρακάτω προτάσεις περιγράφει καλύτερα τη στάση σου κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στις γενικές συνελεύσεις του σχολείου σου;

(Να σημειώσεις μόνο ένα τετραγωνάκι)

- αν και έχω πάντα τη δική μου άποψη, δε συμμετέχω.
- μένω παθητικός-η, χωρίς να με ενδιαφέρουν ιδιαίτερα οι συζητήσεις που γίνονται
- όχι απλώς παρακολουθώ με ενδιαφέρον, αλλά και διατυπώνω την άποψή μου, προσπαθώντας παράλληλα να την υποστηρίξω.

17

27. Κάθε πότε νομίζεις ότι είναι απαραίτητο κάποιος μαθητής να παίρνει μέρος στις γενικές συνελεύσεις του σχολείου του:

- (Πάντοτε=1, Πολύ συχνά=2, Συχνά=3, Μερικές φορές=4, Σπάνια=5, Ποτέ=6)

V28

28. Με τί συνήθως ασχολείται η μαθητική κοινότητα του σχολείου σου;
(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια).

- με τη διεκδίκηση και πραγματοποίηση εκδρομών
- με τη διοργάνωση χορών
- με την επίλυση προβλημάτων του σχολείου
- με τη διοργάνωση γιορτών (γιορτή Πολυτεχνείου, κ.α.)
- με την οργάνωση της σχολικής βιβλιοθήκης
- με την έκδοση μαθητικής εφημερίδας
- με τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων
- με τη διοργάνωση αθλητικών συναντήσεων
- με την ίδρυση ομίλων ψυχαγωγικού και πολιτιστικού χαρακτήρα
(π.χ. θεατρικός όμιλος, σκακιστικός όμιλος, κ.λ.π.)

29. Ποιόν από τους παρακάτω τρόπους χρησιμοποιείτε συνήθως για να πάρετε αποφάσεις στις γενικές συνελεύσεις του σχολείου σου ;
(Πολύ συχνά=1, Συχνά=2, Μερικές φορές=3, Σπάνια=4, Ποτέ=5)

(Σημείωσε σε κάθε τετραγωνάκι τον αριθμό που σε εκφράζει)

V29a

Οι μαθητές υποστηρίζουν τις απόψεις τους φωνάζοντας προς το προεδρείο και όποια άποψη ακουστεί δυνατότερα ψηφίζεται

V29b

Υποβάλλονται οι προτάσεις και οι μαθητές ψηφίζουν σηκώνοντας το χέρι τους. Κάποιος μαθητής μετράει και τελικά η πρόταση ψηφίζεται με βάση την αρχή της πλειοψηφίας.

V29c

Κάποιο από τα μέλη του προεδρείου διαβάζει τα ονόματα των παρόντων στη γενική συνέλευση και το κάθε μέλος της τοποθετείται θετικά ή αρνητικά στην κάθε πρόταση. Το αποτέλεσμα βασίζεται στην αρχή της πλειοψηφίας.

V29d

Με μυστική ψηφοφορία σε κάλπη (πέρα από τη χρήση αυτής της μεθόδου για την ανάδειξη μελών στα μαθητικά συμβούλια)

V29e

Χωρίς κάποια ψηφοφορία ή άλλη διαδικασία. Απλώς μια ομάδα μαθητών "που γνωρίζει το θέμα" ανακοινώνει στους μαθητές την πρόταση που τελικά η γενική συνέλευση υποστηρίζει.

V29f

Δε λαμβάνονται αποφάσεις στις γενικές συνελεύσεις.

V29g

Δεν ξέρω

V30

30. Οι αποφάσεις στα πλαίσια των γενικών συνελεύσεων του σχολείου σου παίρνονται ομόφωνα:

(Πάντοτε=1, Πολύ συχνά=2, Συχνά=3, Μερικές φορές=4, Σπάνια=5, Ποτέ=6)

V31

31. Όταν έχετε γενική συνέλευση στο σχολείο σας, συζητάτε πολιτικά θέματα ;

(Πάντοτε=1, Πολύ συχνά=2, Συχνά=3, Μερικές φορές=4, Σπάνια=5, Ποτέ=6)

**Ακολουθούν μερικές ερωτήσεις για τη
μαθητική κοινότητα του τμήματος ή της τάξης σου.**

- V32 32. Συμμετέχεις στις γενικές συνελεύσεις της μαθητικής κοινότητας του τμήματός σου;
ΝΑΙ ΟΧΙ
- V33 33. Στις γενικές συνελεύσεις του τμήματός σου, παίρνουν μέρος και οι
καθηγητές;
ΝΑΙ ΟΧΙ ΔΕΝ ΞΕΡΩ
- V34 34. Εσύ, θέλεις να παίρνουν μέρος;
ΝΑΙ ΟΧΙ
- V35a 35. Αν απάντησες ΝΑΙ, θέλεις να παίρνουν μέρος επειδή:
(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια)
- V35b "φροντίζουν για την τήρηση της ησυχίας"
- V35c "μπορούν να δίνουν λύσεις σε δύσκολα θέματα"
- V35d "αν δεν ήταν οι καθηγητές δε θα παίρναμε αποφάσεις"
- V35e "ξέρουν καλύτερα τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσουμε"
- V35f για κάποιον άλλο λόγο, ποιόν;.....
- V36a 36. Αν απάντησες ΟΧΙ, δε θέλεις να παίρνουν μέρος γιατί:
(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια)
- V36b "νοιώθω να με κατασκοπεύουν"
- V36c "οι καθηγητές έπειτα συζητάνε μεταξύ τους, το τι λέγαμε στη γενική
συνέλευση"
- V36d "μπορεί να πούμε κάτι που δεν πρέπει να το ακούσει ο καθηγητής"
- V36e "στις γενικές συνελεύσεις δε συζητάμε μόνο μαθητικά ζητήματα, αλλά
βρίσκουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε και πολλά άλλα θέματα "
- V36f "εμείς πηγαίνουμε στις συνελεύσεις του συλλόγου των καθηγητών;"
 "έτσι, χωρίς λόγο"
- V37 37. Συμμετέχεις και σε ποιό βαθμό, στις συζητήσεις που γίνονται στις γενικές
συνελεύσεις του τμήματός σου; Συμμετέχω:
 (Πάντοτε=1, Πολύ συχνά=2, Συχνά=3, Μερικές φορές=4, Σπάνια=5, Ποτέ=6)
- V38 38. Ποιά από τις παρακάτω προτάσεις περιγράφει καλύτερα τη στάση σου κατά
τη διάρκεια των συζητήσεων στις γενικές συνελεύσεις του τμήματός σου;
(Να σημειώσεις μόνο ένα τετραγωνάκι)
- αν και έχω πάντα τη δική μου άποψη, δε συμμετέχω.
 μένω παθητικός-η, χωρίς να με ενδιαφέρουν ιδιαίτερα οι συζητήσεις που
γίνονται.
 όχι απλώς παρακολουθώ με ενδιαφέρον, αλλά και διατυπώνω την άποψή
μου, προσπαθώντας παράλληλα να την υποστηρίξω.
- V39 39. Κάθε πότε νομίζεις ότι είναι απαραίτητο κάποιος/α μαθητής/τρια να παίρνει
μέρος στις γενικές συνελεύσεις του τμήματός του:
 (Πάντοτε=1, Πολύ συχνά=2, Συχνά=3, Μερικές φορές=4, Σπάνια=5, Ποτέ=6)

40. Με τί συνήθως ασχολείται η μαθητική κοινότητα του τμήματός σου;
(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια).
- V40a με τη διεκδίκηση και πραγματοποίηση εκδρομών
- V40b με τη διοργάνωση χορών
- V40c με την επίλυση προβλημάτων του σχολείου
- V40d με τη διοργάνωση γιορτών (γιορτή Πολυτεχνείου, κ.α.)
- V40e με την οργάνωση της σχολικής βιβλιοθήκης
- V40f με την έκδοση μαθητικής εφημερίδας
- V40g με τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων
- V40h με τη διοργάνωση αθλητικών συναντήσεων
- V40i με την ίδρυση ομίλων ψυχαγωγικού και πολιτιστικού χαρακτήρα
(π.χ. θεατρικός όμιλος, σκακιστικός όμιλος, κ.λ.π.)
41. Ποιόν από τους παρακάτω τρόπους χρησιμοποιείτε συνήθως για να πάρετε αποφάσεις στις γενικές συνελεύσεις του τμήματός σου ;
(Σημείωσε σε κάθε τετραγωνάκι τον αριθμό που σε εκφράζει)
(Πολύ συχνά=1, Συχνά=2, Μερικές φορές=3, Σπάνια=4, Ποτέ=5)
- V41a Οι μαθητές υποστηρίζουν τις απόψεις τους φωνάζοντας προς το προεδρείο και όποια άποψη ακουστεί δυνατότερα ψηφίζεται.
- V41b Υποβάλλονται οι προτάσεις και οι μαθητές ψηφίζουν σηκώνοντας το χέρι τους. Κάποιος μαθητής μετράει και τελικά η πρόταση ψηφίζεται με βάση την αρχή της πλειοψηφίας.
- V41c Κάποιο από τα μέλη του προεδρείου διαβάσει τα ονόματα των παρόντων στη γενική συνέλευση και το κάθε μέλος της τοποθετείται θετικά ή αρνητικά στην κάθε πρόταση. Το αποτέλεσμα βασίζεται στην αρχή της πλειοψηφίας.
- V41d Με μυστική ψηφοφορία σε κάλπη (πέρα από τη χρήση αυτής της μεθόδου για την ανάδειξη μελών στα μαθητικά συμβούλια).
- V41e Χωρίς κάποια ψηφοφορία ή άλλη διαδικασία. Απλώς μια ομάδα μαθητών "που γνωρίζει το θέμα" ανακοινώνει στους μαθητές την πρόταση που τελικά η γενική συνέλευση υποστηρίζει.
- V41f Δεν λαμβάνονται αποφάσεις στις γενικές συνελεύσεις
- V41g Δεν ξέρω
- V42 42. Οι αποφάσεις στα πλαίσια των γενικών συνελεύσεων του τμήματός σου παίρνονται ομόφωνα;
 (Πάντοτε=1, Πολύ συχνά=2, Συχνά=3, Μερικές φορές=4, Σπάνια=5, Ποτέ=6)
- V43 43. Όταν έχετε γενική συνέλευση στο τμήμα σας, συζητάτε πολιτικά θέματα με τους/τις συμμαθητές/τριές σου;
 (Πάντοτε=1, Πολύ συχνά=2, Συχνά=3, Μερικές φορές=4, Σπάνια=5, Ποτέ=6)
- V44 44. Γνωρίζεις το περιεχόμενο του Κανονισμού Λειτουργίας των Μαθητικών Κοινοτήτων;
 (Πάρα πολύ καλά=1, Πολύ καλά=2, Αρκετά=3, Λίγο=4, Πολύ λίγο=5, Καθόλου=6)
- V45 45. Πόσο ενδιαφέρεσαι για την πολιτική;
 (Πάρα πολύ=1, Πολύ=2, Αρκετά=3, Λίγο=4, Πολύ λίγο=5, Καθόλου=6)
- V46 46. Πηγαίνεις σε εκδηλώσεις πολιτικού χαρακτήρα ή/και πολιτικού περιεχομένου;
 (Πολύ συχνά=1, Συχνά=2, Μερικές φορές=3, Σπάνια=4, Ποτέ=5)

V47

47. Συχνά ακούγεται η άποψη ότι: "η πολιτική θα πρέπει να μας ενδιαφέρει όλους".

Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με την άποψη αυτή;

(Συμφωνώ απόλυτα=1, Συμφωνώ με επιφυλάξεις=2, Διαφωνώ με επιφυλάξεις=3, Διαφωνώ =4)

V48

48. Διαβάζεις τα πολιτικά άρθρα στις εφημερίδες;

(Πολύ συχνά=1, Συχνά=2, Μερικές φορές=3, Σπάνια=4, Ποτέ=5)

V49

49. Διαβάζεις περιοδικά πολιτικού περιεχομένου;

(Πολύ συχνά=1, Συχνά=2, Μερικές φορές=3, Σπάνια=4, Ποτέ=5)

V50

50. Παρακολουθείς πολιτικές συζητήσεις στην τηλεόραση ή το ραδιόφωνο;

(Πολύ συχνά=1, Συχνά=2, Μερικές φορές=3, Σπάνια=4, Ποτέ=5)

V51

51. Παρακολουθείς τις ειδήσεις στην τηλεόραση ή το ραδιόφωνο;

(Πολύ συχνά=1, Συχνά=2, Μερικές φορές=3, Σπάνια=4, Ποτέ=5)

V52

52. Ποιό πολιτικό ζήτημα σε απασχολεί αυτή την περίοδο;
(Προσπάθησε να το περιγράψεις όσο μπορείς αναλυτικότερα)

.....
.....
.....
.....

Κανένα

53. Ακούγονται πολλά για την πολιτική. Με ποιά από τα παρακάτω συμφωνείς, με ποιά διαφωνείς και σε ποιό βαθμό;

(Βάλε σε παρακαλώ σε κάθε τετραγωνάκι τον αριθμό που σε εκφράζει)

(Συμφωνώ=1, Συμφωνώ με επιφυλάξεις=2, Διαφωνώ με επιφυλάξεις=3, Διαφωνώ =4)

V53a

"Η πολιτική είναι ένα βρώμικο παιχνίδι".

V53b

"Οι πολιτικοί αγωνίζονται για τα προσωπικά τους συμφέροντα και φιλοδοξίες".

V53c

"Σ'ένα πολίτευμα η παρουσία των πολιτικών εξασφαλίζει την πολυφωνία και τη δημοκρατία".

V53d

"Σ'ένα δημοκρατικό πολίτευμα οι πολιτικοί εκπροσωπούν τους πολίτες στη βουλή".

V53e

"Οι πολιτικοί εκπροσωπούν τα συμφέροντα των πολιτών γενικά".

V53f

"Οι πολιτικοί εκπροσωπούν τα συμφέροντα των ψηφοφόρων τους και όχι τα γενικότερα συμφέροντα

V53g

"Αυτό που ενδιαφέρει τους πολιτικούς είναι το πώς θα κερδίσουν τις εκλογές και το πώς θα κατακτήσουν την εξουσία"

V54

54. Πολλά επίσης συζητούνται για τον "συνδικαλισμό". Γνωρίζεις τί σημαίνει αυτή η λέξη;

(Αρκετά καλά =1, Λίγο =2, , Καθόλου =3)

V55

55. Νομίζεις ότι οι συνδικαλιστές εκπροσωπούν σωστά τα άτομα που τους εκλέγουν;

(Αρκετά σωστά =1, Λίγο=2, , Καθόλου σωστά =3)

- V56 56. Πόσο σε ενδιαφέρει να ασχοληθείς με τον συνδικαλισμό;
 (Πολύ =1, Αρκετά =2, Λίγο =3, Καθόλου =4)
- V57 57. Πόσο καλά σε εκπροσωπούν τα μέλη των μαθητικών συμβουλίων;
 (Πολύ καλά=1, Αρκετά καλά =2, Λίγο=3, Καθόλου=4)
- V58 58. Όταν συναντιέσαι με τους φίλους/ες σου συζητάτε πολιτικά ζητήματα;
 (Πάντοτε=1, Πολύ συχνά=2, Συχνά=3, Μερικές φορές=4, Σπάνια=5, Ποτέ=6)
- V59 59. Συζητάς με ορισμένους καθηγητές σου πολιτικά θέματα;
 (Πολύ συχνά=1, Συχνά=2, Μερικές φορές=3, Σπάνια=4, Ποτέ=5)
- V60 60. Όταν συζητάς με ορισμένους καθηγητές σου πολιτικά θέματα, μπορείς από αυτά που λένε να καταλάβεις ποιό κόμμα ψηφίζουν;
 (Ναι=1, Μερικές φορές=2, Σπάνια =3, Όχι=4)
- V61 61. Συζητάς με τους γονείς σου πολιτικά ζητήματα;
 (Πολύ συχνά=1, Συχνά=2, Μερικές φορές=3, Σπάνια=4, Ποτέ=5)
- V62 62. Με ποιόν προτιμάς να συζητάς, όποτε συζητάς, πολιτικά θέματα;
 (Σημείωσε μόνο ένα τετραγωνάκι)
 "με τον πατέρα μου"
 "με τη μητέρα μου"
 "με τον αδελφό ή την αδελφή μου"
 "με τους συμμαθητές μου"
 "με τους φίλους μου"
 "με τους καθηγητές μου"
 με κάποιους άλλους,
 ποιούς;.....
- V63 63. Διαφωνείς κάποτε με τους γονείς σου για πολιτικά ζητήματα;
 (Πάντοτε=1, Πολύ συχνά=2, Συχνά=3, Μερικές φορές=4, Σπάνια=5, Ποτέ=6)
- V64 64. Διαφωνείς ορισμένες φορές με κάποιους καθηγητές σου για πολιτικά ζητήματα;
 (Πάντοτε=1, Πολύ συχνά=2, Συχνά=3, Μερικές φορές=4, Σπάνια=5, Ποτέ=6)
- V65 65. Διαφωνείς ορισμένες φορές με κάποιους από τους φίλους σου για πολιτικά ζητήματα;
 (Πάντοτε=1, Πολύ συχνά=2, Συχνά=3, Μερικές φορές=4, Σπάνια=5, Ποτέ=6)
- V66 66. Εάν κάποιος μαθητής του σχολείου απειληθεί με αποβολή ή κάποια άλλη τιμωρία,
 νομίζεις ότι οι μαθητές πρέπει να κάνουν κάτι για να τον βοηθήσουν;
 (Σίγουρα ναι=1, Ίσως=2, Σίγουρα όχι=3)

V67

67. Αν απάντησες "Σίγουρα ναι" ή "Ίσως" με ποιόν τρόπο;
 (Σημείωσε μόνο ένα τετραγωνάκι)
- Το μαθητικό συμβούλιο να προτείνει στους μαθητές την κατάληψη του σχολείου
 - Το μαθητικό συμβούλιο να προτείνει στους μαθητές αποχή από τα μαθήματα
 - Κάποια μέλη του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου να πάρουν μέρος στη συνεδρίαση του συλλόγου των καθηγητών όταν συζητηθεί το συγκεκριμένο θέμα και να υποστηρίξουν τους συμμαθητές τους
 - Το 15μελές μαθητικό συμβούλιο να ζητήσει διάλογο ανάμεσα στους καθηγητές και τα μέλη του μαθητικού συμβουλίου
 - Κάποιοι μαθητές να ζητήσουν διάλογο ανάμεσα στους καθηγητές και τους μαθητές.
 - Με κανέναν από τους παραπάνω τρόπους, αλλά με κάποιον άλλο. Ποιόν;

V68a

για φροντιστήρια στη ξένη γλώσσα ώρες

V68b

για φροντιστήρια για τα μαθήματα του σχολείου ώρες

V68c

για αθλητισμό ώρες

V68d

για άλλα χόμπυ ώρες

V69

69. Είσαι μέλος κάποιας πολιτικής νεολαίας;

ΝΑΙ ΟΧΙ

V70

70. Μερικοί μαθητές πιστεύουν ότι δε θα πρέπει να υπάρχει ένας κεντρικός Κανονισμός Λειτουργίας Μαθητικών Κοινοτήτων, αλλά το κάθε σχολείο να έχει τον δικό κανονισμό. Συμφωνείς, διαφωνείς και σε ποιό βαθμό με την άποψη αυτή;

(Συμφωνώ=1, Συμφωνώ με επιφυλάξεις=2, Διαφωνώ με επιφυλάξεις=3, Διαφωνώ =4)

71. Πώς αντιδράς όταν δε συμφωνείς με κάποιες αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων;

(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια).

- V71a Δεν πηγαίνω στις επόμενες γενικές συνελεύσεις
- V71b Επιμένω και προσπαθώ να πείσω τους συμμαθητές μου για το δίκαιο της άποψής μου
- V71c Επιμένω και χρησιμοποιώ κάθε μέσο για να υποστηρίξω την άποψή μου
- V71d Προσπαθώ να πείσω τα μέλη του μαθητικού συμβουλίου να επαναλάβουν τις διαδικασίες λήψης της απόφασης
- V71e Προσπαθώ να οργανώσω μια ομάδα συμμαθητών μου και να υποστηρίξουμε τη δική μας άποψη
- V71f Προσπαθώ γενικά να διαπραγματευτώ την απόφαση με τους συμμαθητές μου
- V71g Προσπαθώ να διαπραγματευτώ την απόφαση με τα μέλη του μαθητικού συμβουλίου
- V71h Χρησιμοποιώ κάθε μέσο για να υποστηρίξω την άποψή μου, όταν πιστεύω ότι αυτή είναι σωστή
- V71i Εντάσσομαι σε μια από τις παραπάνω πρωτοβουλίες κάποιων συμμαθητών μου
- V71j Δε με ενδιαφέρουν οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης, εγώ κάνω αυτό που νομίζω σωστό
- V72 72. Πόσο συχνά συμβαίνει το 15μελές μαθητικό συμβούλιο του σχολείου, να παίρνει κάποια απόφαση χωρίς να προηγηθεί συζήτηση με τους μαθητές;
- (Πολύ συχνά=1, Συχνά=2, Μερικές φορές=3, Σπάνια=4, Ποτέ=5)
- V73a 73. Με ποιά από τα παρακάτω συμφωνείς, με ποιά διαφωνείς και σε ποιό βαθμό; (Σημείωσε σε κάθε τετραγωνάκι την άποψη που σε εκφράζει)
(Συμφωνώ=1, Συμφωνώ με επιφυλάξεις=2, Διαφωνώ με επιφυλάξεις=3, Διαφωνώ =4)
- V73b "Υπάρχουν περιπτώσεις που είναι ίσως προτιμότερο να "παίρνει κανείς τα πράγματα στα χέρια του" παρά να περιμένει να πάρουν αποφάσεις συλλογικά όργανα (όπως π.χ. οι γενικές συνελεύσεις των μαθητικών κοινοτήτων)".
- V73c "Η πλειοψηφία έχει το δικαίωμα να επιβάλει τις απόψεις της στη μειοψηφία με οποιοδήποτε τρόπο, όταν η τελευταία αρνείται να συμμορφωθεί με τις αποφάσεις της πλειοψηφίας".
- V73d "Δε μπορώ να δεχθώ ότι η πλειοψηφία έχει το δικαίωμα να με αναγκάσει να κάνω αυτό με το οποίο δε συμφωνώ, ακόμη κι αν αυτή είναι η γενική συνέλευση των μαθητών του σχολείου ή της τάξης μου".
- V73e "Το δικαίωμα της πλειοψηφίας να αποφασίζει μπορεί να ισχύει μόνο όταν τηρούνται οι προβλεπόμενες δημοκρατικές διαδικασίες".
- V73f "Ο καθένας έχει δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του, όποιες κι αν είναι αυτές".
- V73g "Δε θα πρέπει να επιτρέπεται στον καθένα να μιλάει για οτιδήποτε, αν δεν έχει άποψη γι' αυτό"..
- V73g "Στη μειοψηφία θα πρέπει να παρέχεται το δικαίωμα να ελέγχει τις αποφάσεις της πλειοψηφίας".

**Και τώρα κάποιες τελευταίες ερωτήσεις για
το 5μελές μαθητικό συμβούλιο του τμήματός σου**

- V74 74. Ψηφίζεις για την ανάδειξη μελών στο 5μελές μαθητικό συμβούλιο του τμήματός σου;
ΝΑΙ ΟΧΙ
- V75a 75. Αν απάντησες ΝΑΙ, ψηφίζεις γιατί:
(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια)
- V75b είναι μαθητική υποχρέωσή σου.
- V75c θέλεις να υποστηρίξεις την υποψηφιότητα κάποιου ή κάποιων συμμαθητών σου;
- V75d ψηφίζουν οι φίλοι-ες σου;
 σε πιέζουν κάποιοι συμμαθητές σου που θέλουν (αυτοί ή κάποιοι άλλοι συμμαθητές τους) την ψήφο σου;
 πιστεύεις στη χρησιμότητα του θεσμού των μαθητικών κοινοτήτων;
- V75e για κάποιον άλλο λόγο, ποιόν;.....
- V75f
- V76 75. Αν απάντησες ΟΧΙ, δεν ψηφίζεις επειδή:
(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια)
- δε σε ενδιαφέρει γενικά κάθε τι που σχετίζεται με εκλογές;
- πιστεύεις ότι οι μαθητικές κοινότητες δεν έχουν κανένα μέλλον;
- φοβάσαι ότι θα μπεις στο κομματικό παιχνίδι;
- νομίζεις ότι κανείς δε μπορεί να σε εκπροσωπήσει ικανοποιητικά;
- προτιμάς την ώρα της ψηφοφορίας να ασχοληθείς με κάτι άλλο περισσότερο ενδιαφέρον;
- για κάποιον άλλο λόγο, ποιόν;
- V77a 77. Με βάση ποιά κριτήρια ψηφίζεις στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών
του 5μελούς μαθητικού συμβουλίου του τμήματός σου;
(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια κι αν θέλεις να συμπληρώσεις, στις
δύο τελευταίες επιλογές, κάποια τα οποία ίσως δε λάβαμε υπόψη μας.)
- V77b τις φιλικές σχέσεις που έχεις με τον υποψήφιο;
- V77c την υψηλή επίδοσή του στα μαθήματα;
- V77d την πολιτική του τοποθέτηση;
- V77e την καλή του διαγωγή;
- V77f τις καλές σχέσεις που έχει με τους καθηγητές;
- V77g η ικανότητά του "να κοντράρεται" με τους καθηγητές ή το διευθυντή του
σχολείου και να "διεκδικεί τα δικαιώματα των μαθητών";
- V77h το αν είναι "φίρμα";
- V77i
- V78 78. Είσαι μέλος στο 5μελές μαθητικό συμβούλιο της τάξης σου;
ΝΑΙ ΟΧΙ
- V79 79. Εθεσες ποτέ υποψηφιότητα για μέλος στο 5μελές μαθητικό συμβούλιο της τάξης
σου;
ΝΑΙ ΟΧΙ

80. Αν στην προηγούμενη ερώτηση απάντησες ΟΧΙ, ποιοί ήταν οι λόγοι που σε οδήγησαν στην απόφαση αυτή;

(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια)

- V80a δε σε ενδιαφέρει γενικά κάθε τι που σχετίζεται με εκλογές;
- V80b πιστεύεις ότι οι μαθητικές κοινότητες δεν έχουν κανένα μέλλον;
- V80c φοβήθηκες ότι θα μπεις στο κομματικό παιχνίδι;
- V80d δεν έχεις το χρόνο για να ασχοληθείς και με τα προβλήματα του τμήματος ή της τάξης σου ;
- V80e ήσουν σίγουρος ότι δε θα εκλεγείς;
- V80f σε αποθάρρυναν οι γονείς σου;
- V80g σε αποθάρρυναν κάποιοι συμμαθητές σου;
- V80h για κάποιον άλλο λόγο, ποιόν;
- V81 81. Στην περίπτωση που έθεσες υποψηφιότητα, εκλέχθηκες;
ΝΑΙ ΟΧΙ
- V82a 82. Αν εκλέχθηκες, ποιοί νομίζεις ότι ήταν οι λόγοι που σε βοήθησαν;
(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια)
- V82b "οι πολλές φιλίες που έχω με τους συμμαθητές μου"
- V82c "το ότι είμαι καλός μαθητής"
- "το ότι ανήκω σε μια πολιτική νεολαία που έχει παράδοση επιτυχιών στο σχολείο μας"
- V82d "το ότι ανήκω σε μια πολιτική νεολαία που εκφράζει πολλούς συμμαθητές μου"
- V82e "το ότι έχω καλές σχέσεις με πολλούς καθηγητές"
- V82f "το ότι οι συμμαθητές μου ήξεραν ότι μπορώ να πάω κόντρα στους καθηγητές ή το διευθυντή του σχολείου και να διεκδικήσω αποτελεσματικά τα δικαιώματά μας"
- V82g "το ότι όλοι με ξέρουν στο σχολείο"

**Οι επόμενες ερωτήσεις αφορούν
το 15μελές μαθητικό συμβούλιο του σχολείου σου**

V83 83. Ψηφίζεις για την ανάδειξη μελών στο 15μελές μαθητικό συμβούλιο του σχολείου σου;

ΝΑΙ ΟΧΙ

84. Αν απάντησες ΝΑΙ, ψηφίζεις γιατί:

(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια)

- V84a είναι μαθητική υποχρέωσή σου
- V84b θέλεις να υποστηρίξεις την υποψηφιότητα κάποιου ή κάποιων συμμαθητών σου
- V84c ψηφίζουν οι φίλοι-ες σου
- V84d σε πιέζουν κάποιοι συμμαθητές σου που θέλουν (αυτοί ή κάποιοι άλλοι συμμαθητές τους) την ψήφο σου;
- V84e πιστεύεις στη χρησιμότητα του θεσμού των μαθητικών κοινοτήτων
- V84f για κάποιον άλλο λόγο, ποιόν;

85. Αν απάντησες ΟΧΙ, δεν ψηφίζεις επειδή:

(Μπορείς να σημειώσεις **περισσότερα από ένα** τετραγωνάκια)

- V85a δε σε ενδιαφέρει γενικά κάθε τι που σχετίζεται με εκλογές
 V85b πιστεύεις ότι οι μαθητικές κοινότητες δεν έχουν κανένα μέλλον
 V85c φοβάσαι ότι θα μπείς στο κομματικό παιχνίδι
 V85d νομίζεις ότι κανείς δε μπορεί να σε εκπροσωπήσει ικανοποιητικά
 V85e προτιμάς την ώρα της ψηφοφορίας να ασχοληθείς με κάτι άλλο
 V85f περισσότερο ενδιαφέρον
 για κάποιον άλλο λόγο, ποιόν;

86. Με βάση ποιά κριτήρια ψηφίζεις στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου του σχολείου σου;

(Μπορείς να σημειώσεις **περισσότερα από ένα** τετραγωνάκια κι αν θέλεις να συμπληρώσεις, στις δύο τελευταίες επιλογές, κάποια τα οποία ίσως δε λάβαμε υπόψη μας.)

- V86a τις φιλικές σχέσεις που έχεις με τον υποψήφιο;
 V86b την υψηλή επίδοσή του στα μαθήματα;
 V86c την πολιτική του τοποθέτηση;
 V86d την καλή του διαγωγή;
 V86e τις καλές σχέσεις που έχει με τους καθηγητές;
 V86f η ικανότητά του/της "να κοντράρεται" με τους καθηγητές ή το διευθυντή του σχολείου και να "διεκδικεί τα δικαιώματα των μαθητών";
 V85g το αν είναι "φίρμα";
-

V87 87. Είσαι μέλος στο 15μελές μαθητικό συμβούλιο του σχολείου σου;
 ΝΑΙ ΟΧΙ

V88 88. Έθεσες ποτέ υποψηφιότητα για μέλος στο 15μελές μαθητικό συμβούλιο του σχολείου σου;
 ΝΑΙ ΟΧΙ

89. Αν στην προηγούμενη ερώτηση απάντησες ΟΧΙ, ποιοί ήταν οι λόγοι που σε οδήγησαν στην απόφαση αυτή;

(Μπορείς να σημειώσεις **περισσότερα από ένα** τετραγωνάκια)

- V89a δε σε ενδιαφέρει γενικά κάθε τι που σχετίζεται με εκλογές;
 V89b πιστεύεις ότι οι μαθητικές κοινότητες δεν έχουν κανένα μέλλον;
 V89c φοβήθηκες ότι θα μπείς στο κομματικό παιχνίδι;
 V89d δεν έχεις το χρόνο για να ασχοληθείς και με τα προβλήματα του σχολείου;
 V89e ήσουν σίγουρος ότι δε θα εκλεγείς;
 V89f σε αποθάρρυναν οι γονείς σου;
 V89g σε αποθάρρυναν κάποιοι συμμαθητές σου;
 V89h για κάποιον άλλο λόγο, ποιόν;

90. Στην περίπτωση που έθεσες υποψηφιότητα, εκλέχθηκες;
 ΝΑΙ ΟΧΙ

91. Αν εκλέχθηκες, ποιοί νομίζεις ότι ήταν οι λόγοι που σε βοήθησαν;
(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια)
- V91a "οι πολλές φίλιες που έχω με τους συμμαθητές μου"
- V91b "το ότι είμαι καλός μαθητής"
- V91c "το ότι ανήκω σε μια πολιτική νεολαία που έχει παράδοση επιτυχιών στο σχολείο μας"
- V91d "το ότι ανήκω σε μια πολιτική νεολαία που εκφράζει πολλούς συμμαθητές μου"
- V91e "το ότι έχω καλές σχέσεις με πολλούς καθηγητές"
- V91f "το ότι οι συμμαθητές μου ήξεραν ότι μπορώ να πάω κόντρα στους καθηγητές ή το διευθυντή του σχολείου και να διεκδικήσω αποτελεσματικά τα δικαιώματά μας"
- V91g "το ότι με ξέρουν όλοι στο σχολείο"
- V92 92. Νομίζεις ότι θα πρέπει να συνεχίσει να υπάρχει ο θεσμός των μαθητικών κοινοτήτων στα σχολεία σήμερα;
ΝΑΙ ΟΧΙ
93. Εάν νομίζεις ότι σήμερα κάτι δεν πάει καλά στις μαθητικές κοινότητες, ποιός νομίζεις ότι φταίει για αυτό;
(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα τετραγωνάκια)
- V93a Ο σύλλογος καθηγητών του σχολείου
- V93b Οι υπεύθυνοι καθηγητές των τάξεων
- V93c Ο σύλλογος των καθηγητών και τα 15μελή μαθητικά συμβούλια
- V93d Ο διευθυντής του σχολείου
- V93e Τα 5μελή μαθητικά συμβούλια των τάξεων
- V91f Το 15μελές μαθητικό συμβούλιο του σχολείου
- V91g Οι μαθητές
- V91h Όλα τα μαθητικά συμβούλια (5μελή και 15μελές)
- V91j Κανένας από τους παραπάνω , αλλά κάποιος άλλος, ποιός;.....
- V91i Κανένας
- V93k Δεν ξέρω
- V94 94. Νομίζεις ότι η μαθητική κοινότητα στο σύνολό της, θα πρέπει να παίρνει θέση σε σημαντικά πολιτικά ζητήματα (π.χ. πορείες εργαζομένων, απεργίες, καταλήψεις,)
ΝΑΙ ΟΧΙ
- V95 95. Πόσο συμφωνείς με τη άποψη ότι ορισμένες δραστηριότητες των μαθητικών κοινοτήτων είναι "πολιτικά - κομματικά καθοδηγούμενες"
(για παράδειγμα οι εκλογές για την ανάδειξη των μαθητικών συμβουλίων) ;
 (Συμφωνώ =1, Μάλλον συμφωνώ =2, Μάλλον διαφωνώ =3, Διαφωνώ =4)
- 96 96. Είσαι ικανοποιημένος/η από τη λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων στο σχολείο σου;
 (Πάρα πολύ=1, Πολύ=2, Αρκετά=3, Λίγο=4, Καθόλου=5)

- V97 97. Εάν απάντησες "Λίγο" ή "Καθόλου" προσπάθησε να αιτιολογήσεις την απάντησή σου:

- V98 98. Νομίζεις ότι μπορούν οι μαθητές μέσω των μαθητικών κοινοτήτων να προωθήσουν τα αιτήματά τους;
 (Πολύ συχνά=1, Συχνά=2, Σπάνια=3, Ποτέ=4)
- V99 99. Νομίζεις ότι πρέπει οι μαθητές να κινητοποιούνται για τη διεκδίκηση κάποιων αιτημάτων τους;
 ΝΑΙ ΟΧΙ
- V100 100. Αν απάντησες ΝΑΙ, ποιά μορφή κινητοποίησης θα πρότεινες;
 (Σημείωσε μόνο ένα τετραγωνάκι)
 κατάληψη του σχολείου
 αποχή από τα μαθήματα
 ειρηνική πορεία διαμαρτυρίας στο κέντρο της πόλης
 πορεία διαμαρτυρίας και κλείσιμο κεντρικών δρόμων
 δημοσιοποίηση των αιτημάτων μας με διανομή φυλλαδίων στους κατοίκους της πόλης
 επίσκεψη στους φορείς της πόλης και της κυβέρνησης (δήμαρχο, νομάρχη, κ.λ.π.)
- V101 101. Αν απάντησες ΟΧΙ προσπάθησε να αιτιολογήσεις την απάντησή σου:

- V102 102. Νομίζεις ότι η μαθητική κοινότητα της τάξης ή του σχολείου σου, πρέπει να επεμβαίνει όταν παρατηρούνται ακρότητες από την πλευρά των μαθητών (π.χ. "απρεπές ντύσιμο");
 ΝΑΙ ΟΧΙ Μερικές φορές ναι
102. Καθημερινά ακούγονται διάφοροι ισχυρισμοί. Θα θέλαμε και τη δική σου άποψη για ορισμένους από αυτούς:
 (Να σημειώσεις την άποψή σου για κάθε τετραγωνάκι)
 (Συμφωνώ=1, Μάλλον συμφωνώ =2, Μάλλον διαφωνώ =3, Διαφωνώ=4)
- V103a Το σχολείο είναι κομματικοποιημένο
- V103b Οι καθηγητές επηρεάζουν πολιτικά τους μαθητές
- V103c Τα σχολικά βιβλία επηρεάζουν πολιτικά τους μαθητές
- V103d Τα Μ.Μ.Ε. επηρεάζουν πολιτικά τους μαθητές
- V103e Οι γονείς επηρεάζουν πολιτικά τους μαθητές
- V103f Οι υποψηφιότητες των συμμαθητών σου για τις θέσεις των μελών του μαθητικού συμβουλίου ελέγχονται από τα κόμματα
- V103g Οι εκπρόσωποι των μαθητών στα μαθητικά συμβούλια είναι άτομα που μεταφέρουν στο σχολείο τις απόψεις των κομματικών παρατάξεων τους

- V104 104. Στο σχολείο ισχύουν κάποιοι κανόνες. Όταν συζητάτε για κάποιο αίτημά σας, σκέφτεστε αν αυτό είναι σύμφωνο με τους κανόνες του σχολείου;
 Πάντα Ποτέ Μερικές φορές Σπάνια
- V105 105. Στην περίπτωση που το αίτημα δεν είναι σύμφωνο με τους κανόνες του σχολείου, πώς αντιδράς;
 "κάνω ό,τι και οι συμμαθητές μου"
 "προσπαθώ να πείσω τους συμμαθητές μου ότι το αίτημά μας δεν είναι σωστό"
 "προσπαθώ να μη μπλέξω"
 "αρνούμαι να συμφωνήσω με το αίτημά τους και κάνω αυτό που εγώ θεωρώ σωστό"
 "αφήνω αυτούς "που ξέρουν καλύτερα" να χειριστούν το θέμα"
- V106 106. Οι γονείς σου σε παρακινούν να εργαστείς στα πλαίσια των μαθητικών κοινοτήτων (υποβάλλοντας π.χ. υποψηφιότητα για μέλος στο μαθητικό συμβούλιο του σχολείου σου);
 (Πάρα πολύ=1, Πολύ=2, Αρκετά=3, Λίγο=4, Πολύ λίγο=5, Καθόλου=6)
- V107 107. Συζητάς με τους γονείς σου για τη μαθητική κοινότητα του σχολείου ή της τάξης σου;
 (Πάρα πολύ=1, Πολύ=2, Αρκετά=3, Λίγο=4, Πολύ λίγο=5, Καθόλου=6,)
108. Είσαι μέλος σε κάποιον/ους από τους παρακάτω συλλόγους ή οργανώσεις;
 ο πατέρας
 η μητέρα
 ο πατέρας και η μητέρα
 συζητάμε και αποφασίζουμε όλοι μαζί
- V108a
 V108b
 V108c
 V108d
 V109 109. Όταν πρόκειται να πάρετε μια σημαντική απόφαση στην οικογένειά σας, ποιός συνήθως αποφασίζει;
 ο πατέρας
 η μητέρα
 ο πατέρας και η μητέρα
 συζητάμε και αποφασίζουμε όλοι μαζί

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΧΑΡΤΕΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΪΑΣ

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ

**ΝΟΜΟΣ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ**

- 2° Γυμνάσιο Βόλου
- 3° Γυμνάσιο Βόλου
- 1° Γυμνάσιο Ν. Ιωνίας
- 2° Λύκειο Βόλου
- 3° Λύκειο Βόλου
- 1° Λύκειο Ν. Ιωνίας
- 1° Τ.Ε.Α. Βόλου
- 2° Τ.Ε.Α. Βόλου
- Ε.Π.Α. Βόλου

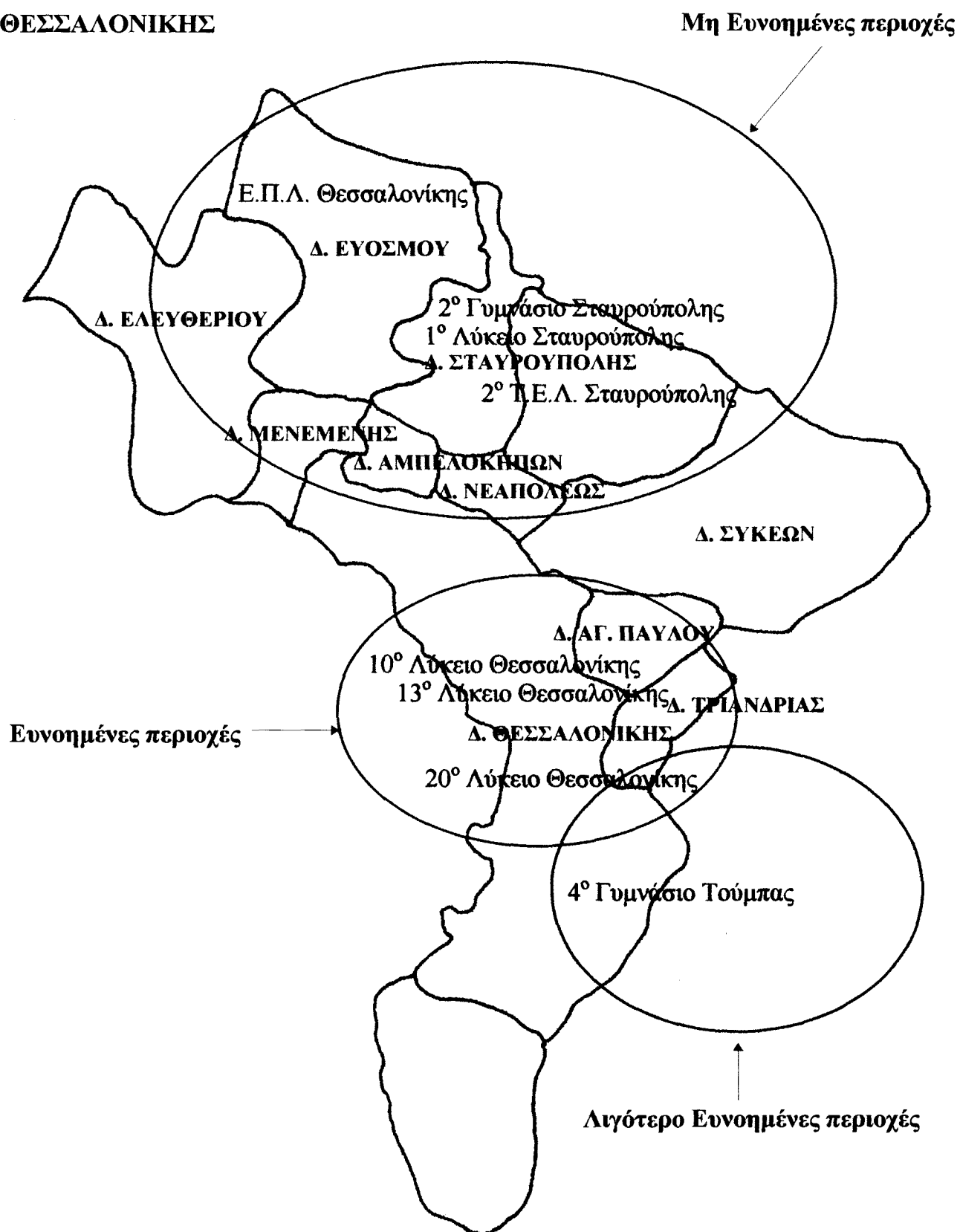
● ΑΛΜΥΡΟΣ
Τ.Ε.Α. Αλυρού

● **ΒΟΛΟΣ**

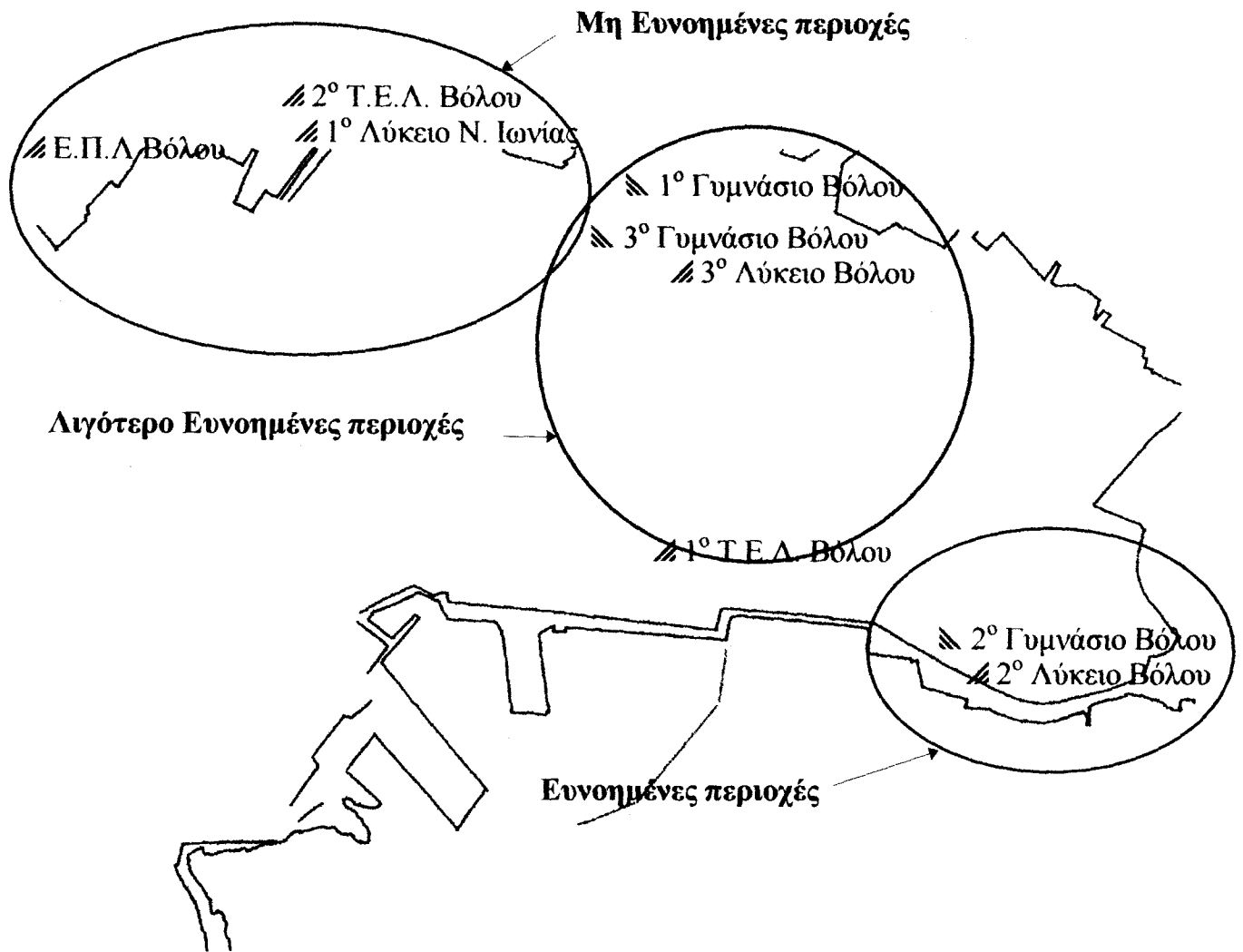
**ΝΟΜΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

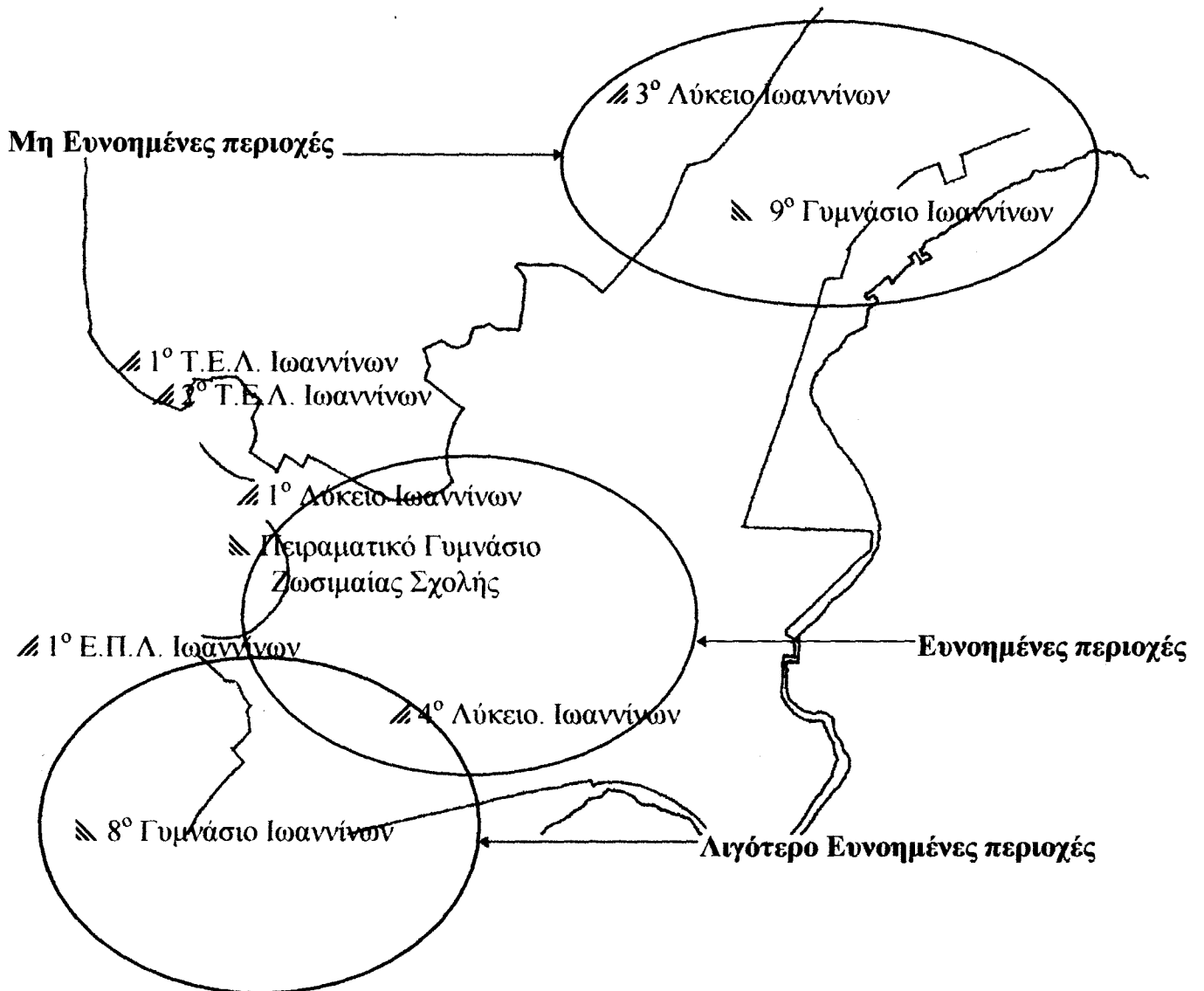
**ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΒΟΛΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τύπος δειγματοληπτικής περιοχής

Αστική Περιοχή
Ημιαστική Περιοχή
Αγροτική Περιοχή

Δειγματοληπτική Περιοχή

Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης
Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου
Ιωάννινα
Κόνιτσα (Ν. Ιωαννίνων)
Μέτσοβο (Ν. Ιωαννίνων)
Μπιζάνι (Ν. Ιωαννίνων)
Πεδινή (Ν. Ιωαννίνων)
Δολιανά (Ν. Ιωαννίνων)
Ελεούσα (Ν. Ιωαννίνων)
Ζίτσα (Ν. Ιωαννίνων)
Αλμυρός (Ν. Μαγνησίας)

*Κοινωνικο-πολιτισμικό
περιβάλλον Σχολικών μονάδων*

Ευνοημένη Περιοχή
Λιγότερο ευνοημένη Περιοχή
Μη - ευνοημένη Περιοχή

Τύπος Σχολικής Μονάδας

Γυμνάσιο
Γενικό Λύκειο
Τεχνικό - Επαγγελματικό Λύκειο
Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο

Σχολική τάξη φοίτησης

Α' Γυμνασίου
Β' Γυμνασίου
Γ' Γυμνασίου
Α' Λυκείου
Β' Λυκείου
Γ' Λυκείου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

**ΑΞΟΝΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ
ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ
κατά τη διάρκεια των
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ**

ΑΞΟΝΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- “Ταυτότητα σχολείου”.
- “Ταυτότητα” εκπροσώπων των μαθητών - μαθητική βιογραφία τους.

“ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ”

- Έννοια - σκοπός - χαρακτήρας μαθητικών κοινοτήτων.
- Συμμετοχή των μαθητών στη σχολική ζωή.
- Δραστηριότητες των μαθητικών κοινοτήτων.
- 5/μελές μαθητικό συμβούλιο μαθητικής κοινότητας.
- 15/μελές μαθητικό συμβούλιο μαθητικής κοινότητας.
- Γενική συνέλευση μαθητικής κοινότητας.
- Γενική συνέλευση σχολείου.
- Πολιτικοποίηση των μαθητών γενικά.
- Πολιτική συμμετοχή των μαθητών γενικά.
- Πολιτικό ενδιαφέρον των μαθητών.
- Πολιτικός κυνισμός μαθητών.
- Πολιτικές συζητήσεις μαθητών, εκπαιδευτικών - μαθητών.
- Διαδικασίες λήψης αποφάσεων από τους μαθητές.
- Προσδοκίες των μαθητών για τις μαθητικές κοινότητες.

ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

- Υπάρχει διάθεση συμμετοχής στα 5μελή μαθητικά συμβούλια;
- Υποβάλλονται προτάσεις υποψηφιότητας από τους μαθητές;
- Ποιοι είναι αυτοί που θέτουν υποψηφιότητα;
- Ποια είναι η βιογραφία των μελών του 5μελούς μαθητικού συμβουλίου;
- Ποιο είναι το κριτήριο εκλογής για τα μέλη του 5μελούς μαθητικού συμβουλίου;
- Ποια είναι η θέση των μελών του μαθητικού συμβουλίου στην κοινωνική δόμηση της μικρο-ομάδας;
- Συντονίζει το 5μελές μαθητικό συμβούλιο τη λειτουργία της μαθητικής κοινότητας;
- Εκπροσωπεί το 5μελές μαθητικό συμβούλιο τη μαθητική κοινότητα σε κάποιους άλλους φορείς; Πού, σε ποιους; Με ποιο τρόπο; Σε τι θέματα;
- Πραγματοποιούνται συναντήσεις με άλλες μαθητικές κοινότητες; Με τι αντικείμενο;
- Πραγματοποιούνται συναντήσεις του 5μελούς μαθητικού συμβουλίου με τη διεύθυνση του σχολείου και τον σύλλογο των καθηγητών;
- Σε ποιο “χώρο” πραγματοποιούνται οι συναντήσεις των παραπάνω;
- Κάθε πότε συνεδριάζει το 5μελές μαθητικό συμβούλιο της μαθητικής κοινότητας;
- Ποιοι παίρνουν μέρος στις συνεδριάσεις του μαθητικού συμβουλίου;
- Ποιοι απέχουν από τις παραπάνω συνεδριάσεις; Για ποιο λόγο;
- Ποιο είναι συνήθως το θεματολόγιο των συνεδριάσεων του 5μελούς μαθητικού συμβουλίου της μαθητικής κοινότητας;
- Σε τι “ατμόσφαιρα” συνεδριάζει το μαθητικό συμβούλιο της μαθητικής κοινότητας;
- Σε ποιο χώρο συνεδριάζει;
- Έχει γίνει ποτέ ανάκληση μέλους από το 5μελές μαθητικό συμβούλιο; Αν ναι, με τι αιτιολογικό;
- Παρουσιάστηκε ποτέ περίπτωση παραίτησης μέλους του 5μελούς μαθητικού συμβουλίου; Αν ναι, για ποιο λόγο;

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΕΛΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

- Γίνεται “διάλογος” πριν την εκλογική διαδικασία;
- Ποιος είναι ο “λόγος” των μαθητών - υποψηφίων για τα μαθητικά συμβούλια;
- Γίνεται “διάλογος” και μετά;
- Με ποιες διαδικασίες γίνεται ο “διάλογος” πριν την εκλογική διαδικασία;
- Πώς γίνεται η κατανομή αρμοδιοτήτων στο εσωτερικό του μαθητικού συμβουλίου;

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

- Με τι διαδικασίες συνέρχεται η γενική συνέλευση της μαθητικής κοινότητας;
- Κάθε πότε συγκαλείται γενική συνέλευση των μαθητών της μαθητικής κοινότητας;
- Σε τι “κλίμα” διεξάγεται η γενική συνέλευση της μαθητικής κοινότητας;
- Επαρκεί ο χρόνος για τη συζήτηση των θεμάτων που οι μαθητές έχουν αποφασίσει να συζητήσουν;
- Ποιο είναι το ποσοστό αποχής από τις συνελεύσεις της μαθητικής κοινότητας;
- Τι κάνουν όσοι μαθητές δε μετέχουν στη συνέλευση της μαθητικής κοινότητας;
- Τι συζητούν οι μαθητές στις γενικές συνελεύσεις των μαθητικών κοινοτήτων τους;
- Ποιοι παίρνουν το λόγο; Πόσο έγκυρη είναι η πληροφορία, σύμφωνα με την οποία είναι πάντοτε “οι ίδιοι μαθητές αυτοί που μιλάνε στις γενικές συνελεύσεις των μαθητικών κοινοτήτων”
- Ποιοι είναι οι συνήθεις λόγοι για τους οποίους οι μαθητές συγκαλούν τη γενική συνέλευση της μαθητικής κοινότητας τους;
- Ποιο είναι το ποσοστό αποχής στις έκτατες γενικές συνελεύσεις των μαθητών;

- Μπορεί ο σύλλογος των καθηγητών ή ο διευθυντής του σχολείου να ακυρώσει απόφαση του μαθητικού συμβουλίου για σύγκλιση γενικής συνέλευσης;
- Έχει συμβεί ποτέ; Με τι αιτιολογία;
- Συγκαλούνται “έκτατες” γενικές συνελεύσεις των μαθητικών κοινοτήτων;
- Παρευρίσκονται οι καθηγητές κατά τη διάρκεια της γενικής συνέλευσης της μαθητικής κοινότητας;
- Οι μαθητές, θέλουν να παρευρίσκονται οι καθηγητές;
- Ποιος είναι ο ρόλος του “Συμβούλου - Καθηγητή”; Τι λένε οι μαθητές;

15ΜΕΛΕΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

- Υπάρχει διάθεση συμμετοχής στο μαθητικό συμβούλιο του σχολείου; Υποβάλλονται προτάσεις υποψηφιότητας από τους μαθητές;
- Ποιοι είναι αυτοί που θέτουν υποψηφιότητα;
- Ποια είναι η βιογραφία των μελών του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου;
- Ποιο είναι το κριτήριο εκλογής για τα μέλη του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου;
- Ποια είναι η θέση των μελών του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου στην κοινωνική δόμηση της μικρο-ομάδας;
- Συντονίζει το 15μελές μαθητικό συμβούλιο τη λειτουργία του σχολείου;
- Εκπροσωπεί το 15μελές μαθητικό συμβούλιο το σχολείο σε κάποιους άλλους φορείς;
- Πού, σε ποιους; Με ποιο τρόπο; Σε τι θέματα;
- Πραγματοποιούνται συναντήσεις με τα 15μελή μαθητικά συμβούλια άλλων σχολείων; Με τι αντικείμενο;
- Πραγματοποιούνται συναντήσεις του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου με τη διεύθυνση του σχολείου και τον σύλλογο των καθηγητών; Με τι αντικείμενο;
- Σε ποιο “χώρο” πραγματοποιούνται οι συναντήσεις των παραπάνω;
- Κάθε πότε συνεδριάζει το 15μελές μαθητικό συμβούλιο του σχολείου;

- Ποιοι παίρνουν μέρος στις συνεδριάσεις του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου;
- Ποιοι απέχουν από τις παραπάνω συνεδριάσεις; Για ποιο λόγο;
- Ποιο είναι συνήθως το θεματολόγιο των συνεδριάσεων του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου του σχολείου;
- Σε τι “ατμόσφαιρα” συνεδριάζει το 15μελές μαθητικό συμβούλιο του σχολείου;
- Σε ποιο χώρο συνεδριάζει;
- Έχει γίνει ποτέ ανάκληση μέλους του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου; Αν ναι, με τι αιτιολογικό;
- Παρουσιάστηκε ποτέ περίπτωση παραίτησης κάποιου μέλους από το 15μελές μαθητικό συμβούλιο; Αν ναι, για ποιο λόγο;
- Εκπροσωπεί το 3μελές προεδρείο του μαθητικού συμβουλίου το σχολείο; Αν ναι, σε ποιες περιπτώσεις;
- Έχει οριστεί εκπρόσωπος του μαθητικού συμβουλίου στο “Σχολικό Συμβούλιο”;
- Αν έχει οριστεί εκπρόσωπος στο “Σχολικό Συμβούλιο”, μετέχει στις συνεδριάσεις του; Ποιες είναι οι προσωπικές του εμπειρίες από τη συμμετοχή του;
- Μετέχει ο πρόεδρος του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου στις συνεδριάσεις της “Σχολικής Επιτροπής”;
- Αν μετέχει, ποιες είναι οι προσωπικές του εμπειρίες από τη συμμετοχή του;

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΕΛΩΝ ΣΤΟ 15ΜΕΛΕΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

- Γίνεται “διάλογος” πριν την εκλογική διαδικασία;
- Ποιος είναι ο “λόγος” των μαθητών - υποψηφίων για το 15μελές μαθητικό συμβούλιο;
- Ποια μαθητικά προβλήματα - θέματα προβάλλονται από τους υποψηφίους;
- Γίνεται “διάλογος” και μετά;
- Με ποιες διαδικασίες γίνεται ο “διάλογος” πριν την εκλογική διαδικασία;
- Πώς γίνεται η κατανομή αρμοδιοτήτων στο εσωτερικό του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου;

- Πραγματοποιείται μεγαλύτερη κομματικοποίηση των εκλογών για την ανάδειξη μελών στο μαθητικό συμβούλιο του σχολείου, απ' ότι στην αντίστοιχη διαδικασία για την ανάδειξη μελών στα 5μελή μαθητικά συμβούλια;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

- Πραγματοποιούνται κοινές εκδηλώσεις μαθητικών κοινοτήτων;
- Με τι αντικείμενο;
- Σε τι χρόνο;
- Ποιοι αναλαμβάνουν την πρωτοβουλία;
- Ποιοι αναλαμβάνουν τη διοργάνωση;
- Ποιοι και πόσοι συμμετέχουν;
- Έχουν επιτυχία;
- Οι μαθητικές κοινότητες προωθούν πολιτιστικές-αθλητικές εκδηλώσεις;
- Ποιες εκδηλώσεις εγκρίνονται από τη διεύθυνση του σχολείου και τον σύλλογο των καθηγητών;
- Ποιο είναι το αντικείμενο των εκδηλώσεων;
- Ποιοι και πόσοι συμμετέχουν;
- Έχει απορριφθεί ποτέ πρόταση μαθητικής κοινότητας για διοργάνωση εκδήλωσης;
- Με τι αιτιολογία;
- Έχουν ιδρυθεί όμιλοι ψυχαγωγικού και πολιτιστικού χαρακτήρα στο σχολείο;
- Δραστηριοποιούνται οι όμιλοι;
- Τηρούνται οι διαδικασίες των ομίλων; (Συνεδριάζουν; συνεργάζονται με το μαθητικό συμβούλιο;)
- Συμμετέχει το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου στις συνεδριάσεις του συλλόγου των καθηγητών όταν συζητούνται προβλεπόμενες από τον Κ.Α.Μ.Κ. μαθητικές δραστηριότητες; Τι λόγο εκφράζουν;

- Ποια είναι συνήθως τα θέματα που απασχολούν τις κοινές συνεδριάσεις;
- Σε τι κλίμα διεξάγεται η συζήτηση;
- Τι σημαίνει ο όρος “ελευθερία έκφρασης” για τους εκπαιδευτικούς και τι για τους μαθητές;
- Πώς σχολιάζουν οι μαθητές την πρόταση για υλοποίηση της “ελευθερίας έκφρασης”, με τον πίνακα μαθητικών ανακοινώσεων και την έκδοση εντύπων;
- Υπάρχει πίνακας ανακοινώσεων;
- Τι αναρτάται συνήθως στον πίνακα ανακοινώσεων;
- Εκδίδονται έντυπα με πρωτοβουλία των μαθητικών κοινοτήτων;
- Ποιοι συμμετέχουν στις συντακτικές επιτροπές;
- Ποιος ο ρόλος του καθηγητή συμβούλου στην συντακτική επιτροπή;
- Παρουσιάζονται “προβλήματα” σχετικά με την αμφίεση μαθητών - μαθητριών;
- Πώς λύνονται συνήθως τα παραπάνω προβλήματα; Ποια είναι η διαδικασία επίλυσης του προβλήματος;
- Υπήρξαν περιπτώσεις “επέμβασης της μαθητικής κοινότητας” όταν παρατηρούνται “ακρότητες και “εκκεντρισμοί”;
- Τι στάση κρατά σε αυτές τις περιπτώσεις το μαθητικό συμβούλιο της μαθητικής κοινότητας.
- Τι στάση κρατά σε αυτές τις περιπτώσεις το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου;
- Παραπέμπονται για “συζήτηση και απόφαση” ζητήματα αμφίεσης των μαθητών-τριων στο σύλλογο των καθηγητών;
- Στη συνεδρίαση του συλλόγου των καθηγητών είναι παρών - ούσα ο/η πρόεδρος της μαθητικής κοινότητας στην οποία ανήκει ο μαθητής μαθήτρια; Το 3μελές προεδρείο;
- Ποια άλλα ζητήματα μπορούν να απασχολήσουν κοινή συνεδρίαση του συλλόγου καθηγητών και εκπροσώπων των μαθητών;
- Σε αυτές τις τελευταίες περιπτώσεις έχουν δικαίωμα λόγου οι παραπάνω εκπρόσωποι των μαθητών;
- Τι προσπάθειες γίνονται από τις μαθητικές κοινότητες για την καθαριότητα και τη διατήρηση κατάσταση των χώρων του σχολείου σε καλή κατάσταση;

- Πώς εννοούν οι εκπαιδευτικοί την περιφρούρηση του δικαιώματος των μαθητών “να ζουν τη σχολική ζωή σε χώρους που θα πληρούν τις προϋποθέσεις για μάθηση” και την “περιφρούρηση της περιουσίας του ελληνικού λαού”;
- Υπάρχουν περιπτώσεις “επέμβασης και ελέγχου” των μαθητικών κοινοτήτων στα μέλη τους, ώστε να αποφεύγεται η αναγραφή στους τοίχους “συμβόλων, άσεμνων λέξεων και εκφράσεων”;
- Χρησιμοποιούν οι μαθητικές κοινότητες τους σχολικούς χώρους -όταν υπάρχουν τέτοιοι- και με ποιο σκοπό;
- Χρησιμοποιούνται οι σχολικοί χώροι για δραστηριότητες που δεν αναφέρονται στον Κανονισμό λειτουργίας των Μαθητικών Κοινοτήτων; Προβάλλονται δυσχέρειες - εμπόδια; Ποιος αντιδρά; Με ποια επιχειρηματολογία;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

**ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ
ΤΟΥ
ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ**

A. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1. 20ο Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης
2. 4ο Γυμνάσιο Τούμπας
3. 2ο Γυμνάσιο Σταυρούπολης
4. 6ο Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης

ΛΥΚΕΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1. 10ο Λύκειο Θεσσαλονίκης
2. 2ο Λύκειο Θεσσαλονίκης
3. 1ο Λύκειο Σταυρούπολης
4. 24ο Λύκειο Θεσσαλονίκης

ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1. Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο Σταυρούπολης
2. Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο Καλαμαριάς

ΕΝΙΑΙΑ ΠΟΛΥΚΛΑΔΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1. Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο Θεσσαλονίκης

B. ΒΟΛΟΣ

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΒΟΛΟΥ

1. 2ο Γυμνάσιο Βόλου
2. 1ο Γυμνάσιο Βόλου
3. 1ο Γυμνάσιο Νέας Ιωνίας Βόλου
4. 4ο Γυμνάσιο Βόλου

ΛΥΚΕΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΒΟΛΟΥ

1. 2ο Λύκειο Βόλου
2. 3ο Λύκειο Βόλου
3. Λύκειο Νέας Ιωνίας Βόλου
4. 4ο Λύκειο Βόλου

ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ ΒΟΛΟΥ

1. 1ο Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο Βόλου
2. 3ο Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο Βόλου

ΕΝΙΑΙΑ ΠΟΛΥΚΛΑΔΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ ΒΟΛΟΥ

1. Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο Βόλου

Γ. ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

1. 1ο Γυμνάσιο Ιωαννίνων
2. 4ο Γυμνάσιο Ιωαννίνων
3. 9ο Γυμνάσιο Ιωαννίνων
4. 3ο Γυμνάσιο Ιωαννίνων

ΛΥΚΕΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

1. 1ο Λύκειο Ιωαννίνων
2. 2ο Λύκειο Ιωαννίνων
3. 4ο Λύκειο Ιωαννίνων
4. 3ο Λύκειο Ιωαννίνων

ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

1. 1ο Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο Ιωαννίνων
2. 2ο Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο Ιωαννίνων

ΕΝΙΑΙΑ ΠΟΛΥΚΛΑΔΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

1. Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο Ιωαννίνων

Δ. ΣΧΟΛΕΙΑ ΗΜΙΑΣΤΙΚΩΝ - ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

1. Γυμνάσιο Κόνιτσας (Νομός Ιωαννίνων)
2. Γυμνάσιο Κουτσελιού (Νομός Ιωαννίνων)
3. Γυμνάσιο Μετσόβου (Νομός Ιωαννίνων)
4. Γυμνάσιο Μπιζανίου (Νομός Ιωαννίνων)
5. Γυμνάσιο Πεδινής (Νομός Ιωαννίνων)

ΛΥΚΕΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

1. Λύκειο Δολιανών (Νομός Ιωαννίνων)
2. Λύκειο Ελεούσας (Νομός Ιωαννίνων)
3. Λύκειο Κόνιτσας (Νομός Ιωαννίνων)
4. Λύκειο Μετσόβου (Νομός Ιωαννίνων)
5. Λύκειο Ζίτσας (Νομός Ιωαννίνων)

ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ

1. Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο Κόνιτσας (Νομός Ιωαννίνων)
2. Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο Αλμυρού (Νομός Μαγνησίας)
3. Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο Λαγκαδά (Νομός Θεσσαλονίκης)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

**Η ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ
ΤΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ**

Η τυπολογία των κοινωνικο-επαγγελματικών κατηγοριών

Για την ένταξη των υποκειμένων σε κοινωνικο-οικονομικές ομάδες αναφοράς, όπως ήδη σημειώσαμε, χρησιμοποιήσαμε μια σειρά ανοιχτών και κλειστών ερωτήσεων.

Η τυπολογία των επαγγελματικών κατηγοριών

Ειδικά για την ένταξη των γονέων σε επαγγελματικές κατηγορίες, χρησιμοποιήσαμε ανοιχτές ερωτήσεις του τύπου: “Ποιο είναι το επάγγελμα του πατέρα σου/της μητέρας σου ...” με οδηγία η οποία ζητούσε από τα υποκείμενα να σημειώσουν το επάγγελμα του κάθε γονέα, “με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια”¹. Παράλληλα, και κάθε φορά που ο ερευνητής παρουσίαζε τις γενικές και ειδικές οδηγίες συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, γινόταν ειδική αναφορά στις ερωτήσεις ανίχνευσης της επαγγελματικής κατηγορίας των γονέων και στην αρχή της μέγιστης δυνατής αναλυτικότητας. Παρακαλούσαμε μάλιστα τους-τις μαθητές-τριες, κάθε φορά που χρειαζόνταν βοήθεια στην παρουσίαση των επαγγελμάτων², να τη ζητούν από τον ερευνητή.

Η πρώτη αποτύπωση της εικόνας των επαγγελμάτων που ασκούσαν οι γονείς των υποκειμένων της έρευνάς μας, ήταν εξαιρετικά αναλυτική. Δημιουργήθηκε ο πρώτος πίνακας με τα επαγγέλματα των γονέων, ο οποίος περιελάμβανε 194 ειδικότητες.

¹Συγκεκριμένα οι ερωτήσεις με τις οποίες ο ερευνητής θα ενημερώνονταν για το επάγγελμα του κάθε γονέα είχαν ως εξής:

7. “Ποιο είναι το επάγγελμα του πατέρα σου; (Σε παρακαλώ, να σημειώσεις το επάγγελμά του με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια, π.χ. αν είναι “βιοτέχνης”, να διευκρινίσεις με τί ακριβώς ασχολείται)”

8. “Ποιο είναι το επάγγελμα της μητέρας σου; (Σε παρακαλώ, να σημειώσεις το επάγγελμά της με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια, π.χ. αν είναι “δημόσιος υπάλληλος”, να διευκρινίσεις με τί ακριβώς ασχολείται)”

² Ιδιαίτερα προβλήματα σε ότι αφορά την περιγραφή των επαγγελμάτων που ασκούσαν οι γονείς, συναντήσαμε στους μαθητές και στις μαθήτριες των πρώτων τάξεων.

Κατά τη διάρκεια της επόμενης φάσης οι 194 ειδικότητες κατηγοροποιήθηκαν σε ομάδες, με κριτήριο τη μεγαλύτερη δυνατή σαφήνεια και αναφορικότητα στο σύστημα κατανομής της εργασίας και των κοινωνικών σχέσεων.

Η φάση της κατηγοροποίησης ήταν ίσως από τις πλέον δύσκολες στη διαδικασία διαχείρισης, επεξεργασίας και ανάλυσης του εμπειρικού υλικού που προέκυψε παό τη διανομή και συλλογή των ερωτηματολογίων. Η κριτική στις διαδικασίες κατηγοροποίησης των επαγγελματών³ και τα αδιέξοδα στα οποία πολλές φορές οδηγούνται οι ερευνητές, μας οδήγησαν στο να εφαρμόσουμε μια πολυπαραγοντική προσέγγιση.

³ Βλ. ενδεικτικά Κ. Τσουκαλάς, *Εργασία και εργαζόμενοι στην πρωτεύουσα, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τ. 60, 1986, σ. 3-71.

<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαίδευση • Εκπαιδευτικοί -Εκπαιδευτικοί Προσχολικής Αγωγής -Εκπαιδευτικοί Α' βαθμιας Εκπαίδευσης -Εκπαιδευτικοί Β' βαθμιας Εκπαίδευσης -Διαδακτικό Επιστημονικό Προσωπικό Α.Ε.Ι. -Διαδακτικό Προσωπικό Τ.Ε.Ι. -Ε.Δ.Τ.Π. Α.Ε.Ι -Διοικητικοί Υπάλληλοι Σχολικών Μονάδων (Γραμματείς) -Διοικητικοί Υπάλληλοι Μηχανισμών Εκπαίδευσης -Διευθυντές Σχολικών Μονάδων -Σχολικοί Σύμβουλοι 	<ul style="list-style-type: none"> • Δικαιοσύνη • Στρατός • Ασφαλείας • Ιερείς -Υπαξιωματικοί του Στρατού -Αξιωματικοί του Στρατού -Διοικητικοί Υπάλληλοι Στρατιωτικών Μονάδων -Αστυφύλακες -Αστυνόμοι -Υπαξιωματικοί της Αστυνομίας -Αξιωματικοί της Αστυνομίας -Ιερείς -Δικαστές -Διοικητικοί Υπάλληλοι Δικαστηρίων -Δικηγόροι
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσιοι Υπάλληλοι (Υψηλά Μισθολογικά Κλιμάκια) -Διευθυντές Τραπεζικών Οργανισμών -Διευθυντές Υπουργείων -Διευθυντές Δημοσίων Οργανισμών -Διευθυντές Μουσείων και Πολιτιστικών Κέντρων -Διευθυντές Αρχιτεκτονικών Επιτροπών -Ανώτατοι διοικητικοί υπάλληλοι οργανισμών -Ανώτατα στελέχη δημοσίων επιχειρήσεων -Δήμαρχοι -Ποιάρχοι 	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσιοι Υπάλληλοι (Μεσαία Μισθολογικά Κλιμάκια) -Στελέχη Δημοσίων Οργανισμών -Υπάλληλοι Δημοσίων Οργανισμών -Ηλεκτρολόγοι -Μηχανολόγοι -Μηχανικοί -Χημικοί -Ηλεκτρολόγοι - Μηχανολόγοι -Χημικοί Μηχανικοί -Πολιτικοί Μηχανικοί -Αρχιτέκτονες -Γιατροί (Ε.Σ.Υ.) -Οδοντίατροι (Ε.Σ.Υ.) -Κτηνίατροι -Μαθηματικοί -Αναλυτές -Προγραμματιστές -Κοινωνικοί Λειτουργοί -Προϊστάμενοι Λογιστηρίων -Επόπτες Υγείας -Εφοριακοί -Βιβλιοθηκονόμοι -Πλοίαρχοι 	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσιοι Υπάλληλοι (Χαμηλά Μισθολογικά Κλιμάκια) -Κατώτεροι Δημόσιοι Υπάλληλοι -Λογιστές -Τραυματιοφορείς -Εισπράκτορες -Γραμματείς -Τηλεφωνητές-τριες -Εργοδηγοί -Μάγειροι -Μηχανικοί αυτοκινήτων -Ηλεκτροτεχνίτες -Ηλεκτρολόγοι αυτοκινήτων -Μηχανικοί αυτοκινήτων -Βαφείς -Τυροκόμοι -Τεχνικοί διαφόρων ειδικοτήτων -Εφημεριδοπώλες -Αυτοκινητιστές -Ναυτικοί -Ταμίες -Δασοφύλακες -(Νυχτο)φύλακες -Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών έχοντας σχέση δημοσίου δικαίου γενικά
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Ιδιωτικοί Υπάλληλοι (Υψηλά Μισθολογικά Κλιμάκια) -Ανώτατα στελέχη επιχειρήσεων -Πολιτικοί Μηχανικοί -Αρχιτέκτονες -Γιατροί -Οδοντίατροι 	<ul style="list-style-type: none"> • Ιδιωτικοί Υπάλληλοι (Μεσαία Μισθολογικά Κλιμάκια) -Οπτικοί -Φαρμακοποιοί -Ψυχολόγοι -Κτηνίατροι -Δικηγόροι -Ηλεκτρολόγοι -Μηχανολόγοι -Μηχανικοί -Χημικοί -Ηλεκτρολόγοι - Μηχανολόγοι -Χημικοί Μηχανικοί -Πολιτικοί Μηχανικοί -Αρχιτέκτονες -Γιατροί -Οδοντίατροι -Κτηνίατροι -Μαθηματικοί -Αναλυτές -Προγραμματιστές -Ξεναγοί -Πλοίαρχοι -Διαφημιστές -Μοντέλα 	<ul style="list-style-type: none"> • Ιδιωτικοί Υπάλληλοι (Χαμηλά Μισθολογικά Κλιμάκια) -Κατώτεροι Ιδιωτικοί Υπάλληλοι -Λογιστές -Γραμματείς -Τηλεφωνητές-τριες -Εργοδηγοί -Μάγειροι -Μηχανικοί αυτοκινήτων -Ηλεκτροτεχνίτες -Ηλεκτρολόγοι αυτοκινήτων -Μηχανικοί αυτοκινήτων -Βαφείς -Μαραγκοί -Τεχνικοί διάφορων ειδικοτήτων -Πωλητές/τριες -Ξενοδοχοϋπάλληλοι -Ξεναγοί -Φωτογράφοι -Γραφιστές -Τεχνικοί Κινηματογράφου -Ηχολήπτες -Αρτοποιοί -Φορτοεκφορτωτές -Αυτοκινητιστές
---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> -Ναυτικοί -Ταμίες -Οικιακοί βοηθοί -Κληπουροί -Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών έχοντας σχέση ιδιωτικού δικαίου γενικά
<ul style="list-style-type: none"> • Μεγαλοεπιχειρηματίες -Εφοπλιστές -Ιδιοκτήτες Πολυκαταστημάτων -Ιδιοκτήτες Μ.Μ.Ε. -Ιδιοκτήτες Κλινικών - Πολυϊατρείων -Εμπορικοί αντιπρόσωποι 		<ul style="list-style-type: none"> • Μικροεπιχειρηματίες -Μανάβηδες -Κρεοπώλες -Παντοπώλες -Μικροκαταστηματάρχες -Περιπτεράδες -Αυτοκινητιστές - Ιδιοκτήτες TAXI -Βενζινάδες -Σιδεράδες -Βιβλιοπώλες -Καπνοπώλες -Ιδιοκτήτες συνεργείων γενικά -Εμπορικοί Αντιπρόσωποι

• Ελεύθεροι Επαγγελματίες

(Υψηλού κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου, με βάση το εισόδημα και το μορφωτικό επίπεδο)

• Ελεύθεροι Επαγγελματίες

(Χαμηλού κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου, με βάση το εισόδημα και το μορφωτικό επίπεδο)

• Εργάτες

• Αγρότες και Γεωργοκτηνοτρόφοι

• Συνταξιούχοι

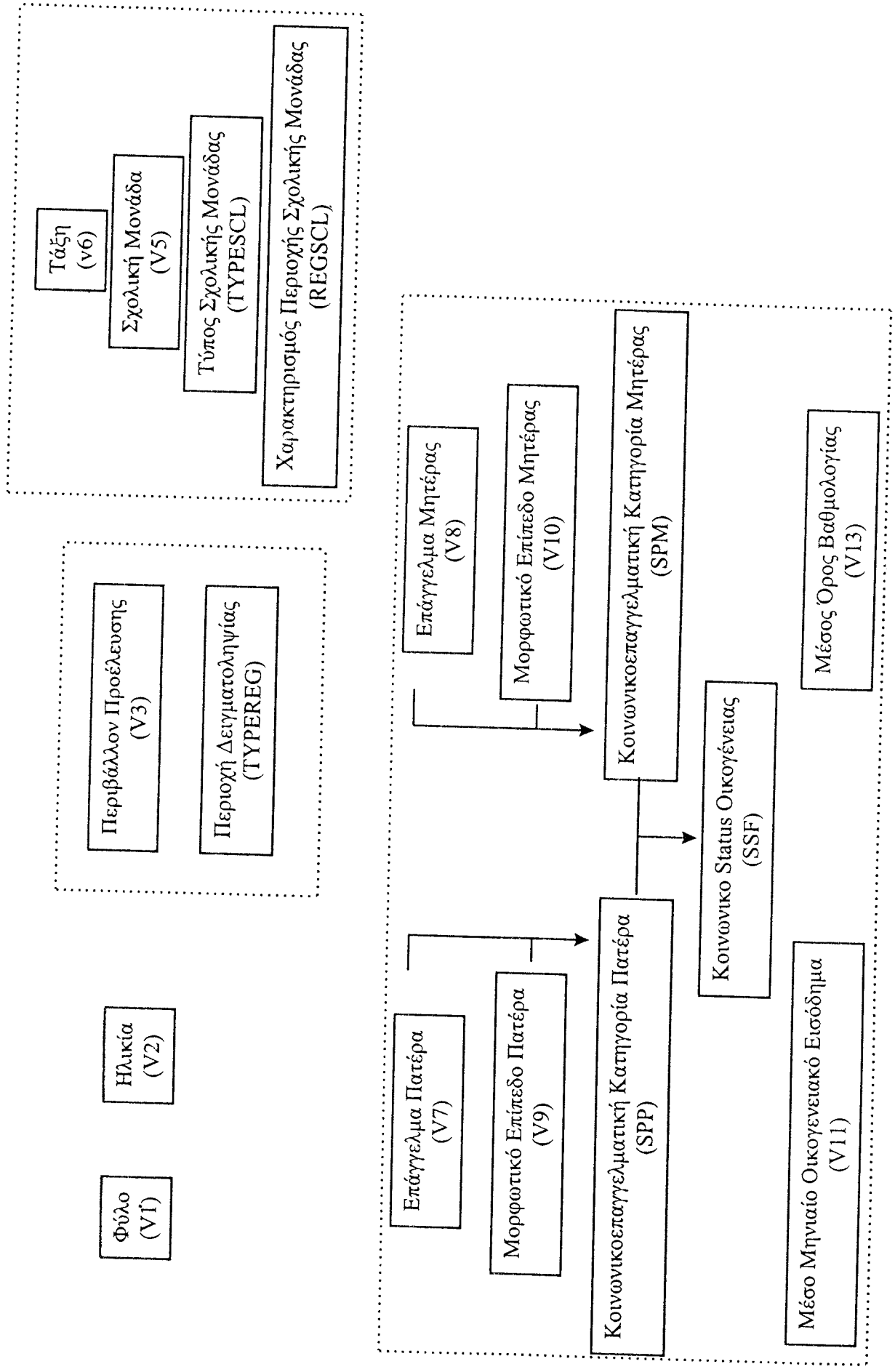
• Άνεργοι-ες

• “Άλλο”

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

**ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ & ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ
ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ**

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ

1. ΦΥΛΟ
2. ΗΛΙΚΙΑ
3. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ¹

* Αστική Περιοχή

* Μη-Αστική Περιοχή

ΑΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ

4.

* Π.Σ.Θεσσαλονίκης

* Π.Σ.Βόλου

* Ιωάννινα

¹ Ειδικές Μεταβλητές:

* Δειγματοληπτική Περιοχή

* Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής

* Κοινωνικό-Πολιτισμικό Περιβάλλον Σχολικών Μονάδων

5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ²

6. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ *Γυμνάσιο

*Λύκειο

7. ΤΥΠΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

*Γενικό Λύκειο

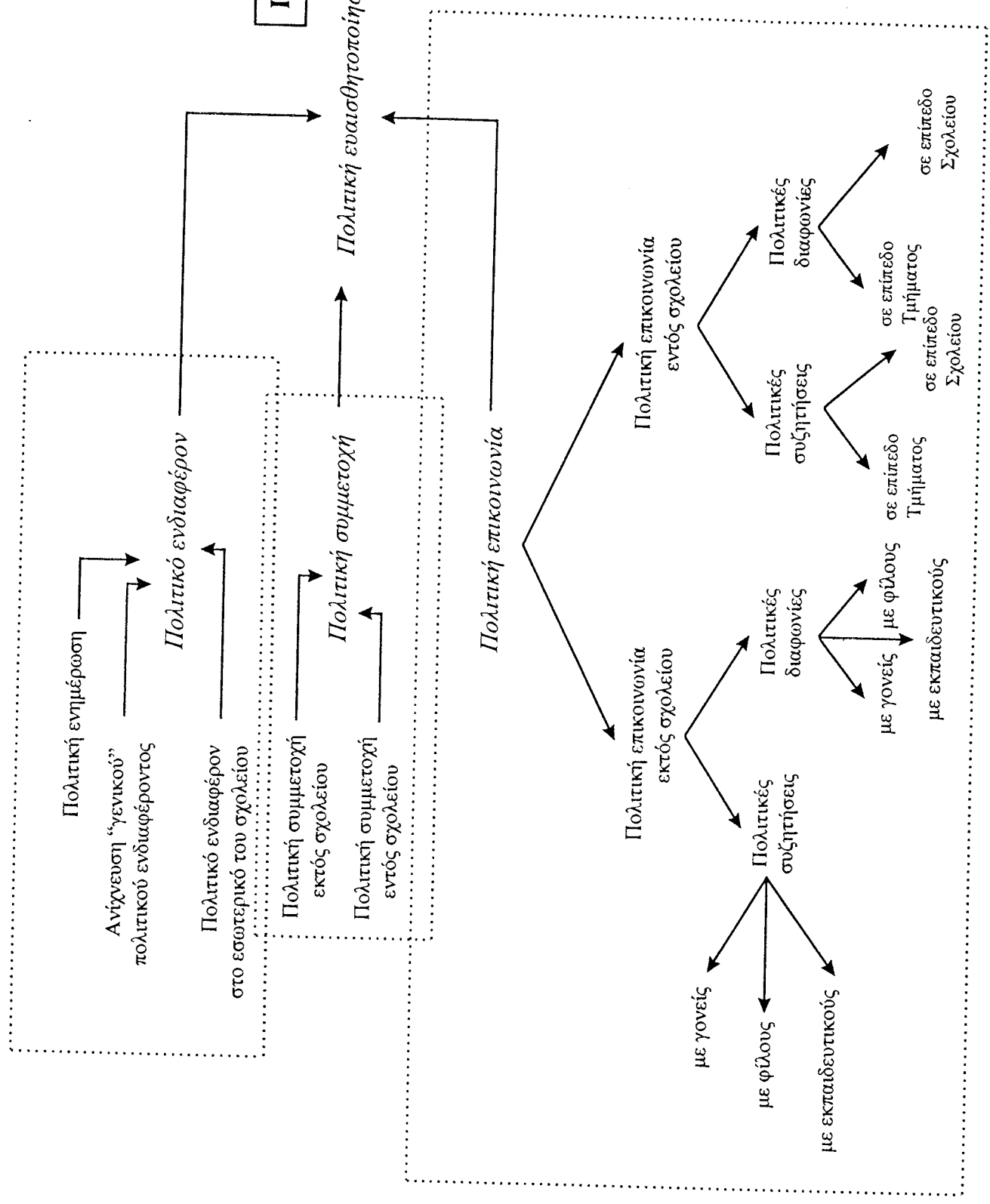
*Τεχνικό-Επαγγελματικό Λύκειο (Τ.Ε.Λ.)

*Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (Ε.Π.Λ.)

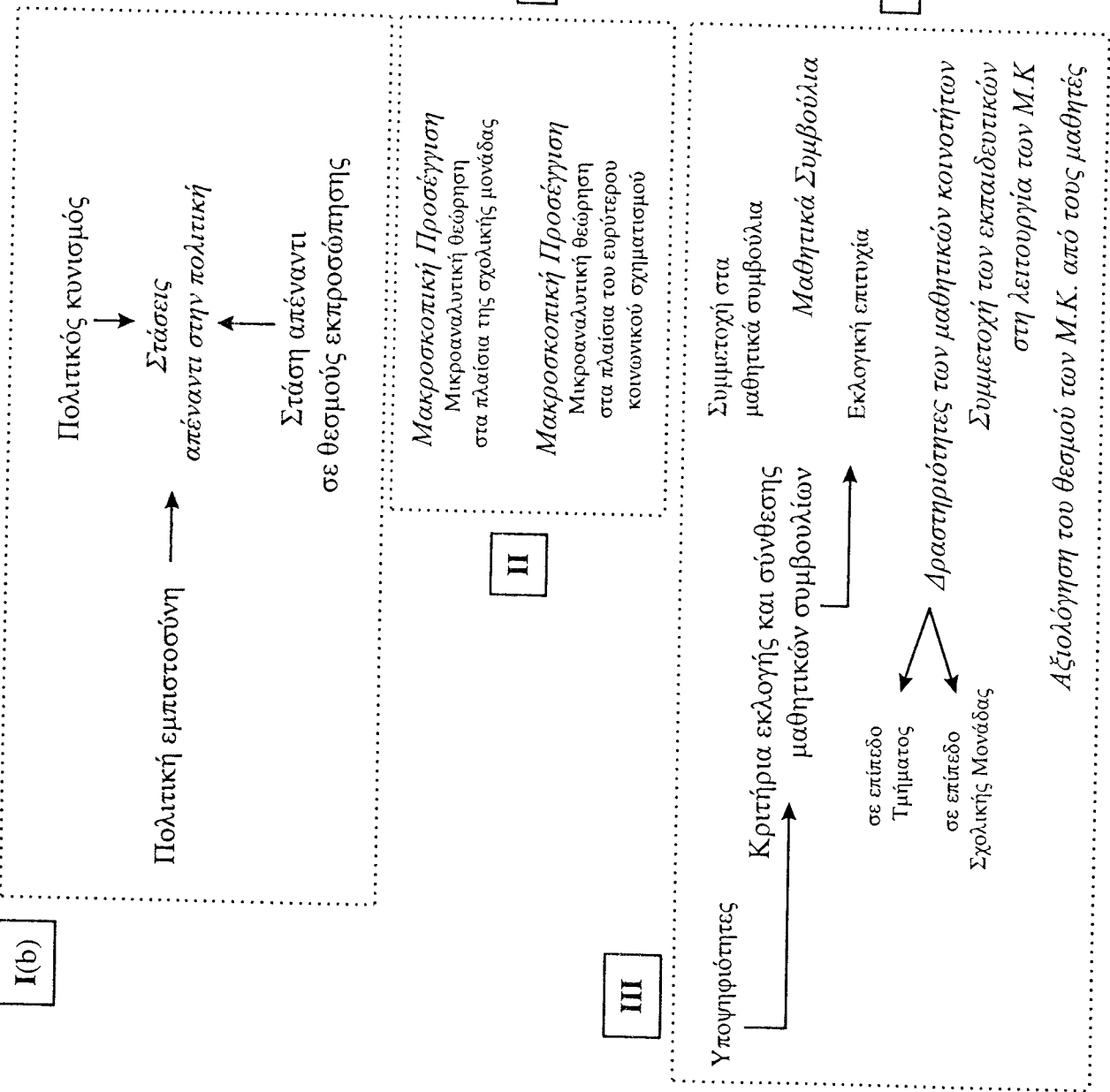
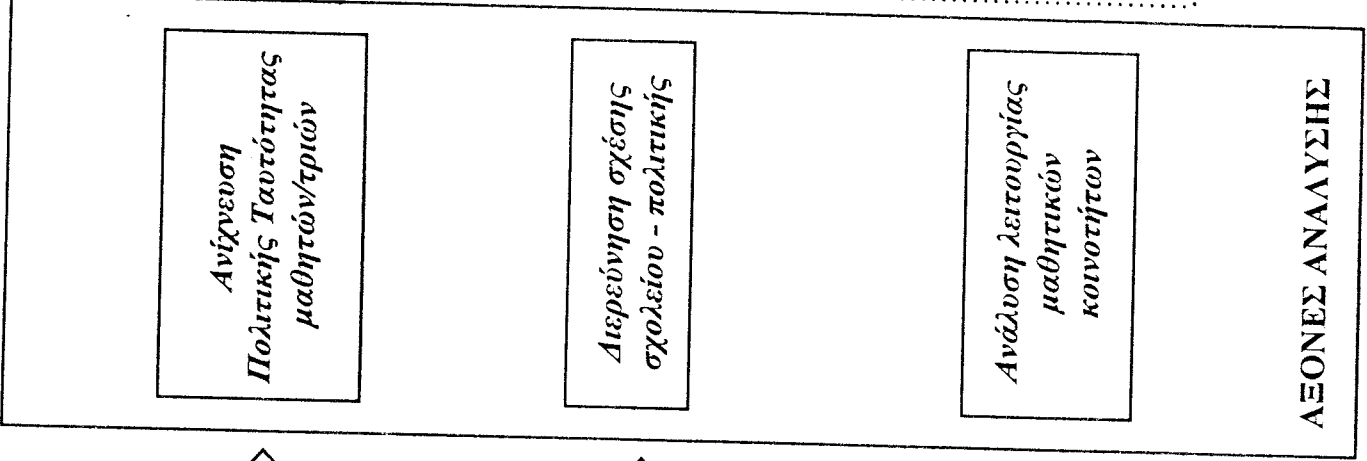
² Ειδικές Μεταβλητές:

- *Κοινωνικο-επαγγελματική Ομάδα Αναφοράς Πατέρα
- *Κοινωνικο-επαγγελματική Ομάδα Αναφοράς Μητέρας
- *Μορφωτικό Επίπεδο Πατέρα
- *Μορφωτικό Επίπεδο Μητέρας
- *Κοινωνικο-οικονομικό Επίπεδο Οικογένειας

I(a)

Την ανίχνευση των παραμέτρων πολιτικής κοινωνικοποίησης των μαθητών στα πλαίσια λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων.

I(b)

II

III

Πολιτικός κνισμός

Πολιτική εμπιστοσύνη

Στάσεις

απέναντι στην πολιτική

Στάση απέναντι

σε θεσμούς εκπροσώπησης

Μακροσκοπική Προσέγγιση
Μικροαναλυτική θεώρηση
στα πλαίσια της σχολικής μονάδας

Μακροσκοπική Προσέγγιση
Μικροαναλυτική θεώρηση
στα πλαίσια του ευρύτερου
κοινωνικού σχηματισμού

Υποψηφιότητες

Κριτήρια εκλογής και σύνθεσης
μαθητικών συμβουλίων

Μαθητικά Συμβούλια

Εκλογική επιτυχία

Συμμετοχή στα
μαθητικά συμβούλια

Μαθητικά Συμβούλια

Εκλογική επιτυχία

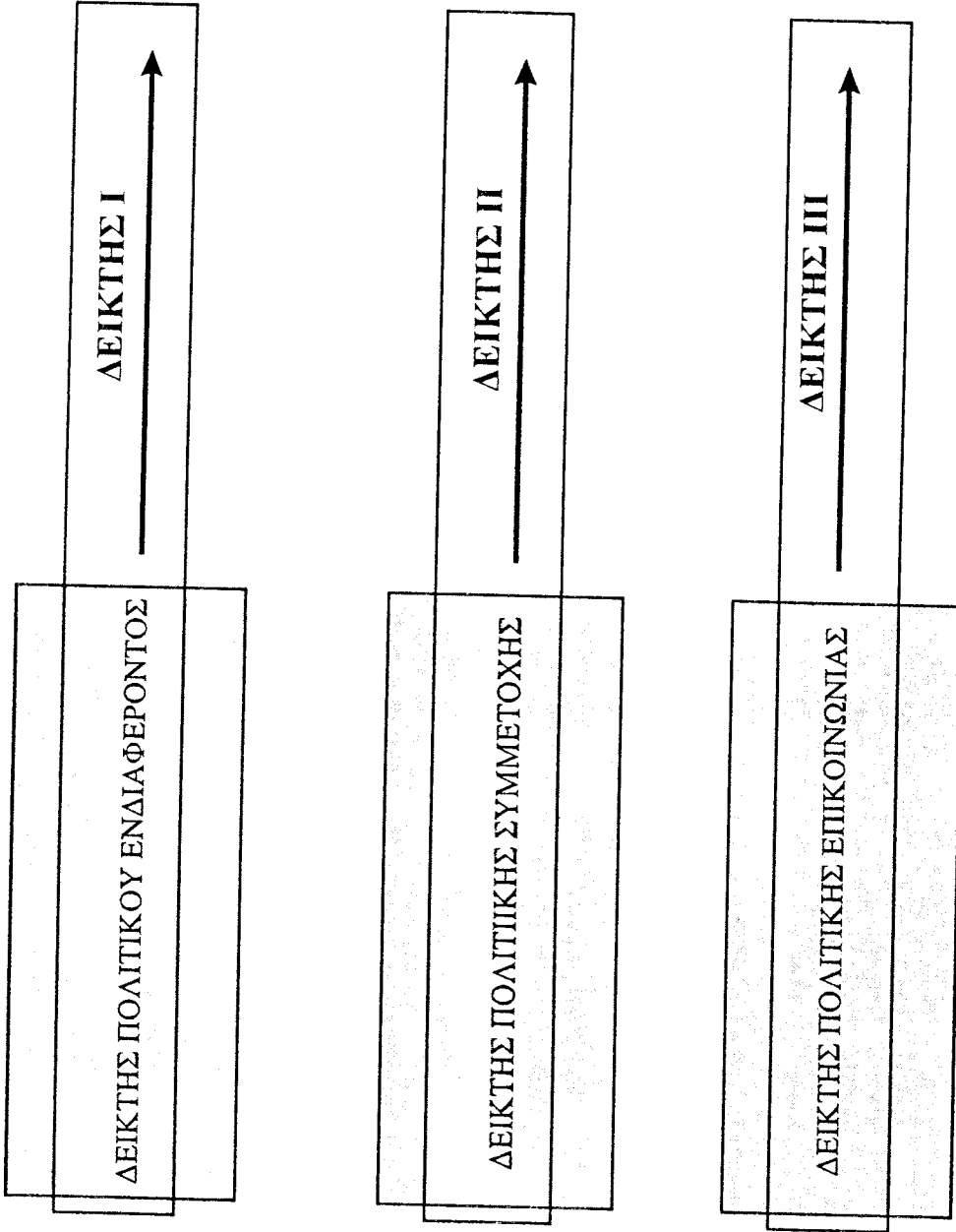
σε επίπεδο
Τμήματος

Δραστηριότητες των μαθητικών κοινοτήτων

σε επίπεδο
Σχολικής Μονάδας

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών
στη λειτουργία των Μ.Κ.

Αξιολόγηση του θεσμού των Μ.Κ. από τους μαθητές

ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Δεδομένα παράγοντα
πολιτικής ενημέρωσης

Δεδομένα παράγοντα
πολιτικού ενδιαφέροντος

Το πολιτικό ενδιαφέρον των μαθητών/τριών

Περιοχή “Γενικού” Πολιτικού Ενδιαφέροντος

Μεταβλητές:

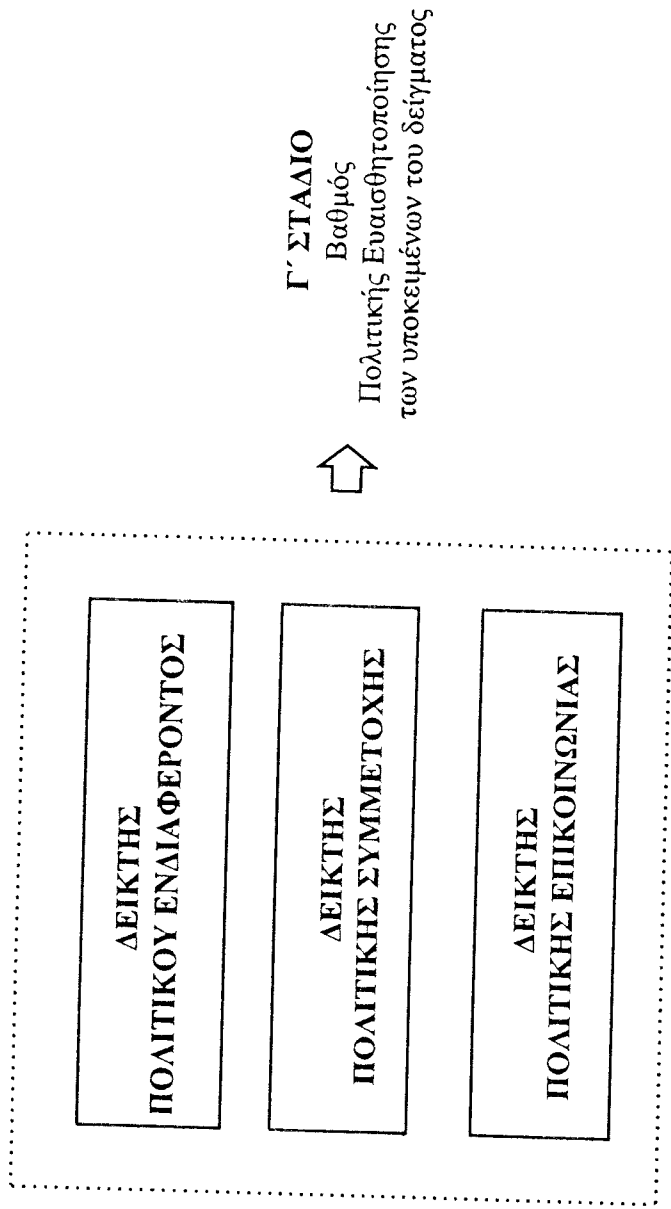
V14, V48, V50, V45, V49, V54, V51, V15

Περιοχή “Ειδικού” Πολιτικού Ενδιαφέροντος
(Πολιτικό ενδιαφέρον στο εσωτερικό του σχολείου)

Μεταβλητές:

V44, V17, V18

ΕΝΔΙΑΜΕΣΑ ΣΤΑΔΙΑ

Α' ΣΤΑΔΙΟ

Απομόνωση Ειδικών Μεταβλητών
Παρουσίαση Ειδικών Μεταβλητών

Β' ΣΤΑΔΙΟ

Δημιουργία Γενικών Μεταβλητών
(Παραγόντων)

Γ' ΣΤΑΔΙΟ

Βαθμός
Πολιτικής Ευαισθητοποίησης
των υποκειμένων του δείγματος

**Αυτοπροσδιορισμός των υποκειμένων
στον άξονα του πολιτικού ενδιαφέροντος**

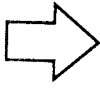
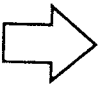

Αυτοπροσδιορισμός Γενικού Πολιτικού Ενδιαφέροντος
V14
V48
V50
V45
V49
V54
V51
V15

Αυτοπροσδιορισμός
Αντὸς Σχολείου

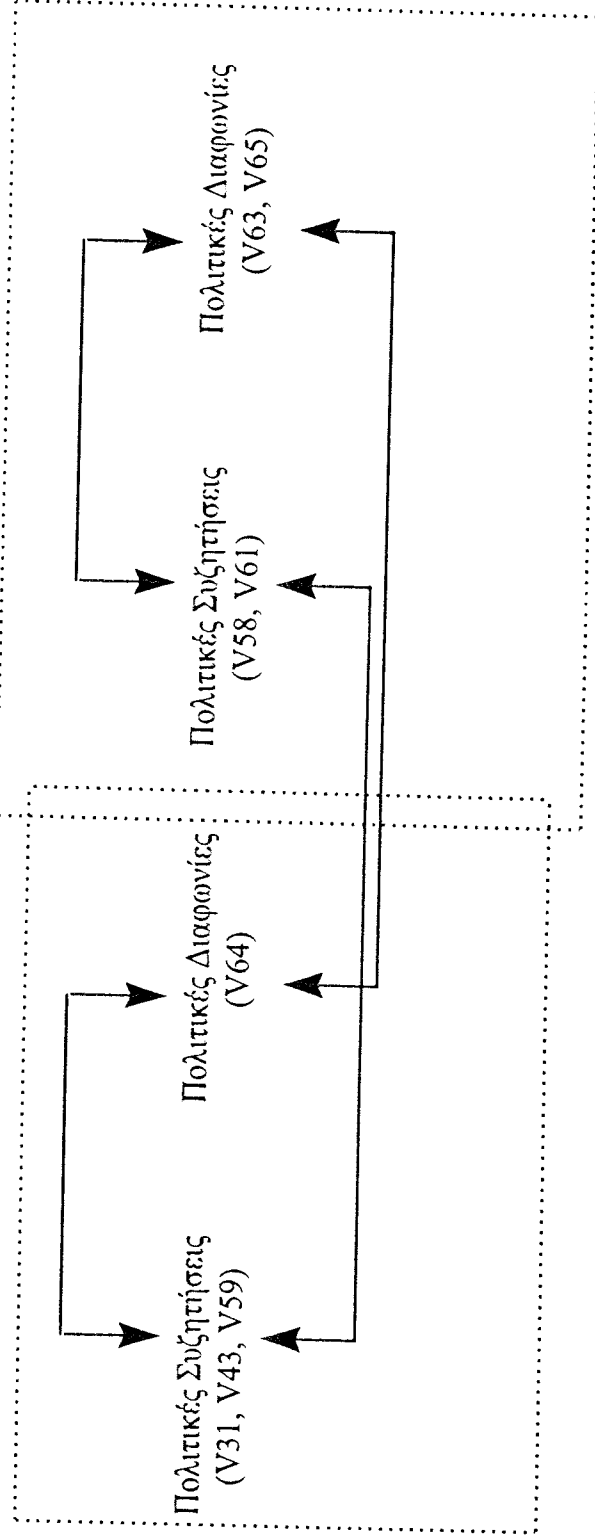
Αυτοπροσδιορισμός Πολιτικού Ενδιαφέροντος
V44
V17
V18

Δείκτες ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Εντός Σχολείου

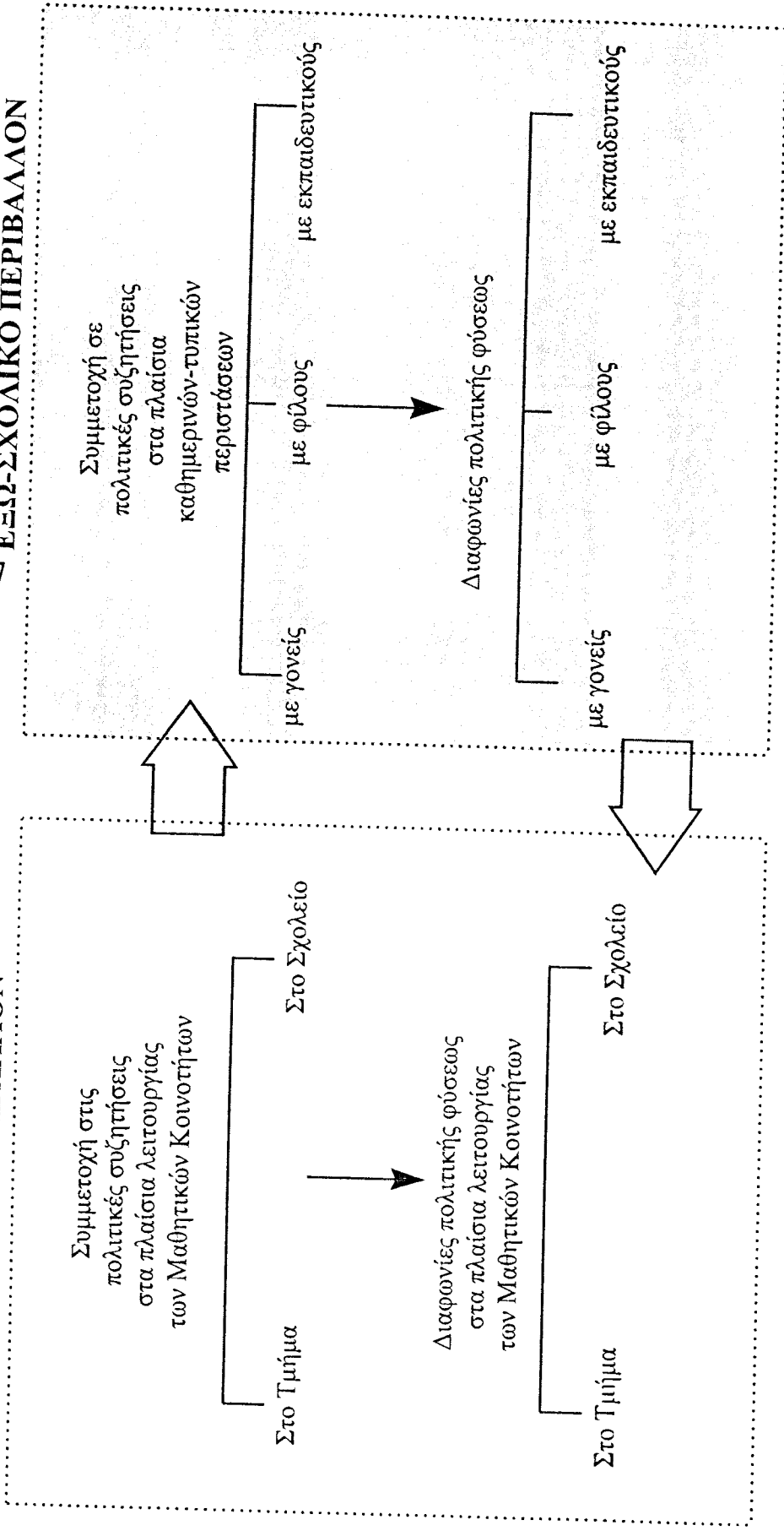
Εκτός Σχολείου

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΕΞΩ-ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

**(ΕΚΔΗΛΗ)
ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ**

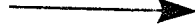

A

Τυπική
(V32, V16, V37)
Ενεργητική - Δυναμική
(V87, V78, V25)

ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Συμμετοχή στην
εκλογική διαδικασία
(V83, V74)

Αιτιολόγηση της συμμετοχής
στις εκλογικές διαδικασίες

(V75a to V75f) (Γ.Σ.Τμ.)
(V84a to V84f) (Γ.Σ.Σχ.)

Αιτιολόγηση για την
άρνηση της συμμετοχής
στις εκλογικές διαδικασίες

(V76a to V76f) (Γ.Σ.Τμ.)
(V85a to V85f) (Γ.Σ.Σχ.)

B

**ΣΕ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**

(V46, V69)

C

**ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ
ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ**

Στο

σχολικό περιβάλλον
(V27, V39)

Σε εξωσχολικό
περιβάλλον
(V47)

* Βλ. Πεδίο: Στάσεις απέναντι στην πολιτική

**ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ
ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ**

Εντός Σχολείου						
	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 	ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΚΥΝΙΣΜΟΣ 	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ 	ΣΤΑΣΗ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΕ ΘΕΣΜΟΥΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ 		Εκτός Σχολείου
					(V27, V39)	
					(V47)	
					(V53a V53b V53f v53g)	
					(V53c, V53d, V53e)	
					(V55, V56)	

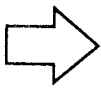
* Βλ. Άξονα Πολιτικής Συμμετοχής

ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

ΥΠΟΒΟΛΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
ΕΝΑΝΤΙΟΝ
ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
ΣΤΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑΣΥΜΒΟΥΛΙΑ**

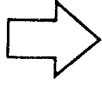

**5ΜΕΛΗ
ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ
(V80a to V80h)**

**15ΜΕΛΗ
ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ
ΣΧΟΛΕΙΟΥ
(V89a to V89h)**

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

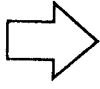
ΑΙΤΙΑ ΕΚΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ

**5ΜΕΛΗ
ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ
(V82a to V82g)**

**15ΜΕΛΗ
ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ
ΣΧΟΛΕΙΟΥ
(V91a to V91g)**

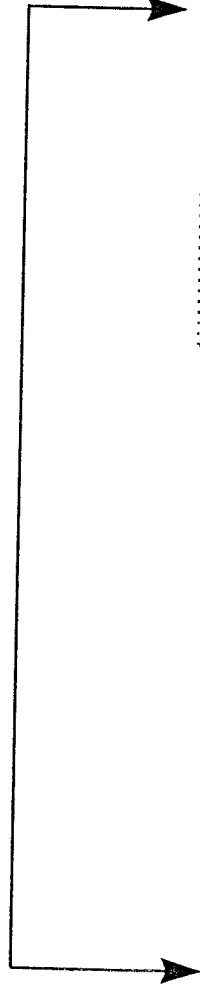
**ΚΡΙΤΗΡΙΑ
ΕΚΛΟΓΗΣ**

**5ΜΕΛΗ
ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ
(V77a to V77g)**

**15ΜΕΛΗ
ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ
ΣΧΟΛΕΙΟΥ
(V86a to V86g)**

ΣΧΟΛΕΙΟ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

(μικρο-αναλυτική θεώρηση στα πλαίσια της σχολικής μονάδος)

(msc|pol)

V103a

V103b

V103c

V103f

V103g

V95

ΜΑΚΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

(μακρο-αναλυτική θεώρηση στα πλαίσια του ευρύτερου κοινωνικού σχηματισμού)

(sc|polm)

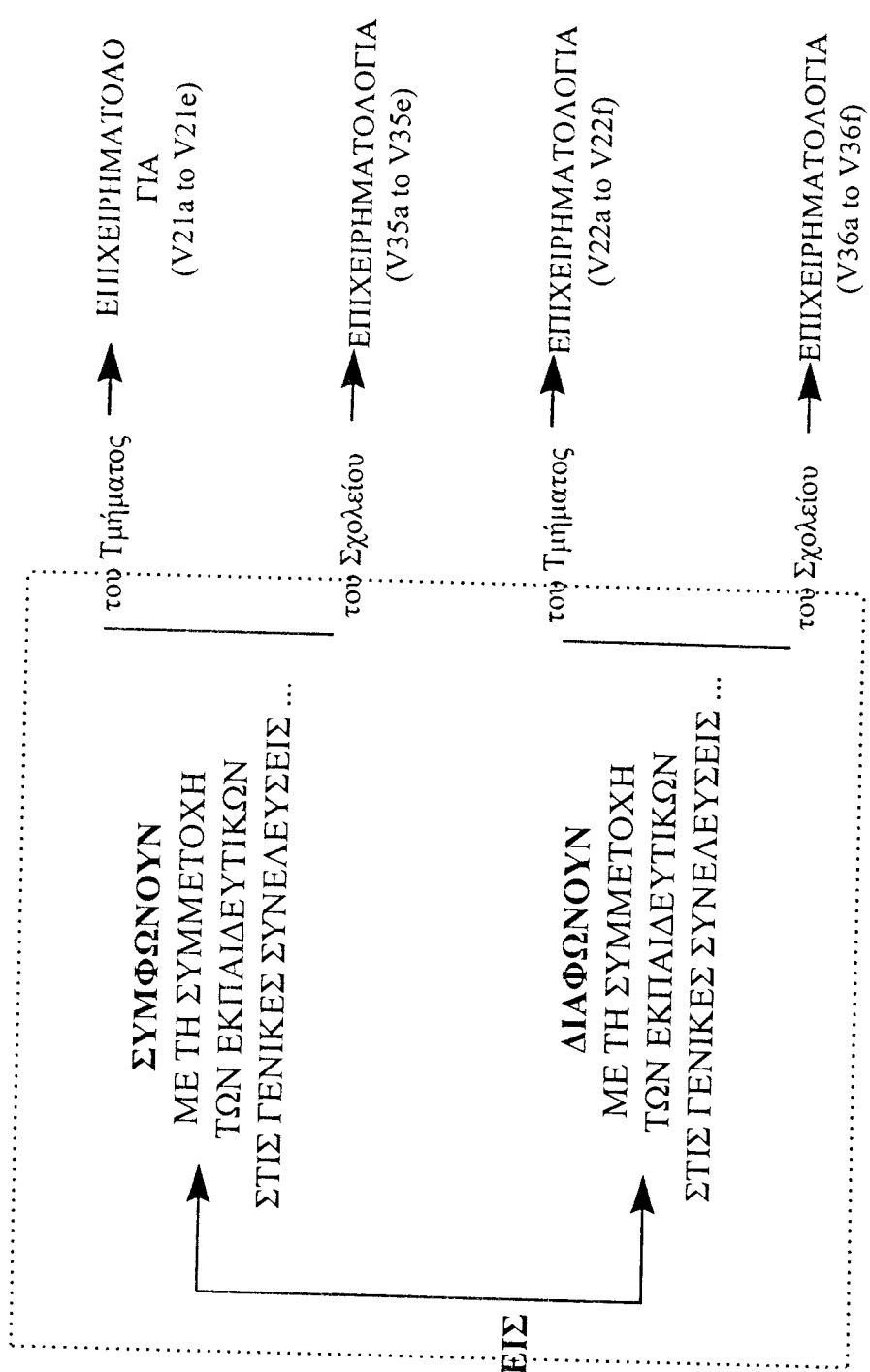
V103d

V103e

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

**ΠΡΑΓΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ**
(v19, v33)

**ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ
ΤΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ
ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ Ή ΜΗ
ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΣΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ**
(V20, V34)

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

(σε επίπεδο σχολικής μονάδας)

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ

Γενικών Συνελεύσεων
(V23)

ΕΚΤΙΜΗΣΗ
ΤΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(V96)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ
(V97)

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΚΑΚΟΔΑΙΜΟΝΙΑΣ
(V93a to V93k)

ΜΟΡΦΕΣ “ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ”
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

(V94, V102, V98)

ΑΡΝΗΣΗ
“ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ”
ΑΠΟ ΤΙΣ

ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
(V101)

ΕΚΤΙΜΗΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(V92)

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ
ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(V70)

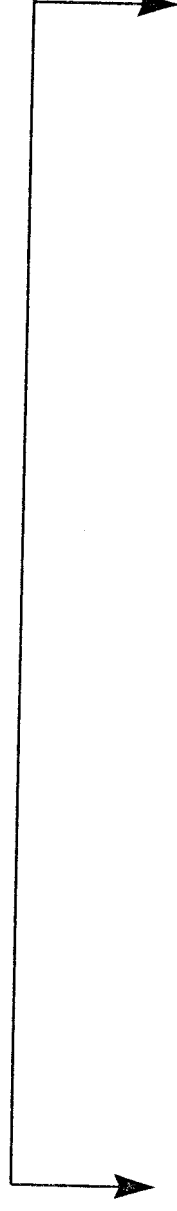
ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ
ΠΥΡΗΝΑ ΜΑΘΗΤΩΝ
(V24)

ΑΙΤΗΜΑΤΑ

ΜΟΡΦΕΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
(V100)

ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ
(V99, V104)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

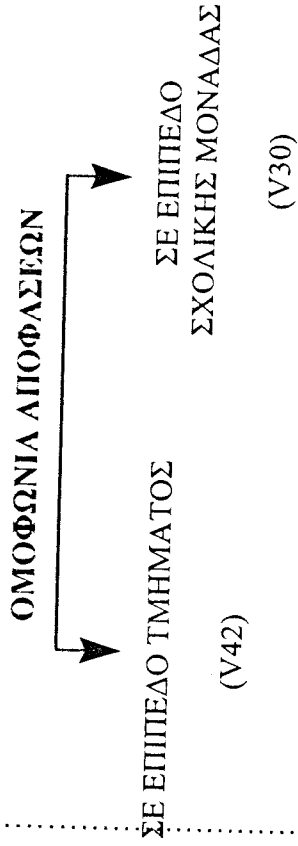
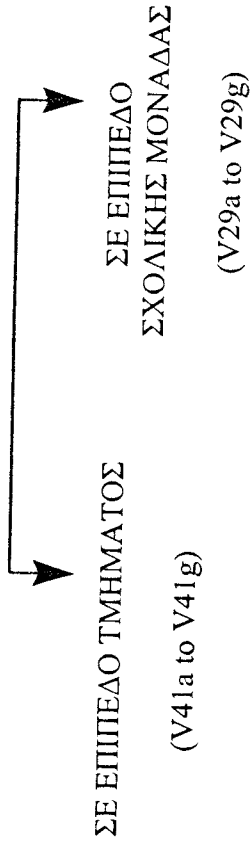
ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
(V40a to V40i)

ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ
(V26a to V26i)

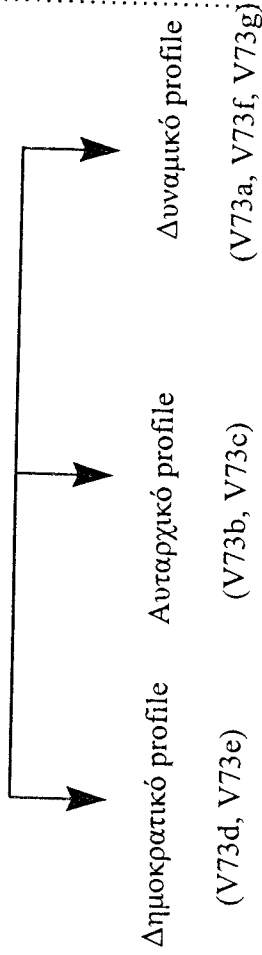
ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

taking of decisions

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

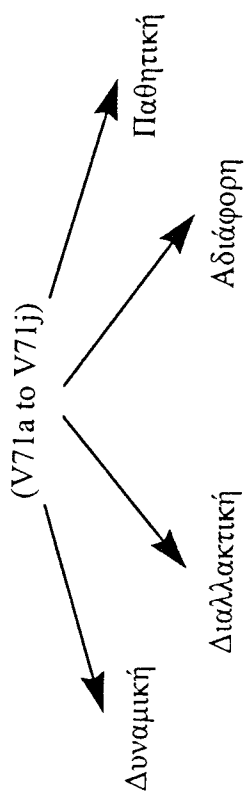
ΤΟ PROFILE ΤΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ Σ'ΟΤΙ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΑΥΘΑΙΡΕΤΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ (V72)

ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ (V105)

ΣΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ

A. Πολιτική Ευαισθητοποίηση

B. Στάσεις απέναντι στην πολιτική

Α. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Πίνακες Ι-ΙV

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας			Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Πάρα πολύ	7.4	4.4	3.3	3.5	5.3	2.7	3.2
Πολύ	12.4	14.9	10.6	11.5	14.0	8.7	11.1
Αρκετά	51.2	46.2	40.5	40.0	45.1	40.0	40.6
Λίγο	20.7	22	27.5	25.7	23.3	30.9	26.9
Πολύ λίγο	5.8	10.5	14.3	15.3	9.9	14.5	13.7
Καθόλου	2.5	2.1	3.7	4.1	2.4	3.1	4.4

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής			Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πάρα πολύ	4.2	3.9	3.1	3.5	4.0
Πολύ	13.4	10.2	7.8	11.5	11.7
Αρκετά	42.8	40.4	39.7	40.0	42.6
Λίγο	25.4	24.6	28.9	25.7	26.4
Πολύ λίγο	11.4	16.8	16.1	15.3	12.2
Καθόλου	2.8	4.1	4.5	4.1	3.0

* Ποσοστά (%)

Πίνακες V-VIII

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας			Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Διάθεση εμπλουτισμού	78.2	74.6	75.6	69.1	79.6	75.2	82.7
Άρνηση εμπλουτισμού	21.8	25.4	24.4	30.9	20.4	24.8	17.3

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής			Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή	Γυμνάσιο	Λύκειο
Διάθεση εμπλουτισμού	73.7	77.1	79.4	69.1	78.9
Άρνηση εμπλουτισμού	26.3	22.9	20.6	30.9	21.1

* Ποσοστά (%)

Πίνακες ΙΧ-ΧΙΙ

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Πάρα πολύ	13.1	9.5	7.3
Πολύ	18.0	15.4	8.9
Αρκετά	37.7	32.2	30.1
Λίγο	18.9	19.7	23.1
Πολύ λίγο	5.7	11.5	16.2
Καθόλου	6.6	11.8	14.4

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Πάρα πολύ	6.7	11.0	6.0	7.4
Πολύ	9.5	12.6	7.8	12.2
Αρκετά	24.1	36.3	31.5	31.7
Λίγο	26.1	19.8	19.8	22.4
Πολύ λίγο	15.4	12.3	18.9	13.7
Καθόλου	18.1	8.0	16.0	12.5

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Πάρα πολύ	8.2	8.0	7.7
Πολύ	11.2	9.2	9.4
Αρκετά	31.5	29.7	28.3
Λίγο	22.2	20.0	23.7
Πολύ λίγο	13.9	17.4	16.4
Καθόλου	12.9	15.7	14.6

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πάρα πολύ	6.7	8.7
Πολύ	9.5	11.0
Αρκετά	24.1	33.8
Λίγο	26.1	20.4
Πολύ λίγο	15.4	14.6
Καθόλου	18.1	11.5

* Ποσοστά (%)

Πίνακες XIII-XVI

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Καθημερινά	14.9	8.1	6.7
Μερικές φορές/εβδομάδα	30.6	30.6	25.5
Μία φορά/εβδομάδα	16.5	16.6	14.3
Σπάνια	31.4	32.2	36.8
Ποτέ	6.6	12.5	16.7

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Καθημερινά	8.4	7.0	5.4
Μερικές φορές/εβδομάδα	28.2	21.6	25.2
Μία φορά/εβδομάδα	15.1	13.6	14.7
Σπάνια	33.4	40.0	37.7
Ποτέ	14.9	17.7	17.0

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Καθημερινά	8.3	7.4	6.6	6.5
Μερικές φορές/εβδομάδα	24.8	30.1	24.3	27.0
Μία φορά/εβδομάδα	13.6	17.4	13.1	14.3
Σπάνια	33.5	34.4	38.7	36.9
Ποτέ	19.8	10.6	17.3	15.4

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Καθημερινά	8.3	7.0
Μερικές φορές/εβδομάδα	24.8	27.6
Μία φορά/εβδομάδα	13.6	15.4
Σπάνια	33.5	36.3
Ποτέ	19.8	13.7

Πίνακες XVII-XX

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Πολύ συχνά	7.4	2.1	1.9
Συχνά	10.7	8.3	6.7
Μερικές φορές	23.8	19.5	17.7
Σπάνια	31.1	33.2	34.2
Ποτέ	27.0	36.8	39.4

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Πολύ συχνά	2.4	2.5	1.4	2.9
Συχνά	6.4	7.8	7.1	8.2
Μερικές φορές	18.0	20.6	17.1	17.3
Σπάνια	33.1	33.1	34.8	33.5
Ποτέ	40.1	36.1	39.6	38.2

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Πολύ συχνά	2.4	2.7	1.8
Συχνά	7.0	7.0	8.0
Μερικές φορές	18.2	16.7	20.4
Σπάνια	33.2	37.7	32.6
Ποτέ	39.2	36.0	37.2

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πολύ συχνά	2.4	2.2
Συχνά	6.4	7.7
Μερικές φορές	18.0	18.8
Σπάνια	33.1	33.7
Ποτέ	40.1	37.6

* Ποσοστά (%)

Πίνακες XXI-XXIV

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Πολύ συχνά	9.8	5.8	4.2
Συχνά	27.9	23.8	17.9
Μερικές φορές	32.0	31.2	27.9
Σπάνια	23.0	23.9	28.7
Ποτέ	7.4	15.3	21.3

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Πολύ συχνά	4.0	5.7	3.5	5.9
Συχνά	15.0	25.5	15.0	21.5
Μερικές φορές	26.2	31.5	29.6	30.2
Σπάνια	27.6	26.1	30.0	25.3
Ποτέ	27.2	11.2	21.9	17.1

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Πολύ συχνά	4.9	4.3	4.3
Συχνά	20.6	19.1	16.2
Μερικές φορές	30.3	25.8	27.4
Σπάνια	25.9	29.7	29.5
Ποτέ	18.3	21.0	22.5

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πολύ συχνά	4.0	5.0
Συχνά	15.0	21.4
Μερικές φορές	26.2	30.6
Σπάνια	27.6	27.1
Ποτέ	27.2	15.8

* Ποσοστά (%)

Πίνακες XXV-XXVIII

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Καθημερινά	60.0	61.9	57.5
Μερικές φορές/εβδομάδα	35.0	30.1	33.5
Μία φορά/εβδομάδα	3.3	2.4	3.6
Σπάνια		4.0	4.4
Ποτέ	1.7	1.6	1.0

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Καθημερινά	60.5	60.1	53.4
Μερικές φορές/εβδομάδα	30.9	33.8	36.7
Μία φορά/εβδομάδα	3.4	1.9	3.5
Σπάνια	4.3	3.6	4.6
Ποτέ	0.9	0.5	1.8

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Καθημερινά	57.9	58.9	58.5	60.1
Μερικές φορές/εβδομάδα	32.0	34.0	32.6	31.7
Μία φορά/εβδομάδα	3.4	3.0	3.3	3.4
Σπάνια	5.0	3.5	5.1	3.4
Ποτέ	1.7	0.7	0.5	1.3

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Καθημερινά	57.9	59.0
Μερικές φορές/εβδομάδα	32.0	33.1
Μία φορά/εβδομάδα	3.4	3.2
Σπάνια	5.0	4.0
Ποτέ	1.7	0.8

Πίνακες XXIX-XXXII

	Ηλικία Ποσοστά (%)							
	11-12 ετών	13 ετών	14 ετών	15 ετών	16 ετών	17 ετών	18 ετών	19 + ετών
Μαθητές & Καθηγητές	9.3	4.1	5.3	1.3	0.9	1.3	1.2	0.0
Μαθητές - Καθηγητές & Διευθυντής	2.8	3.9	2.8	0.9	1.0	1.8	1.2	1.0
Μαθητές	82.2	84.6	85.6	94.2	95.4	94.5	93.8	90.1
5/μελή Μ.Σ.	0.0	0.9	1.6	1.1	0.9	0.4	1.8	5.9
Πρόεδροι 5/μελών Μ.Σ.	0.0	0.7	0.5	0.8	0.1	0.4	0.2	1.0
Δεν ξέρω	5.6	5.7	4.2	1.7	1.7	1.4	1.8	2.0

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας			
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα	
Μαθητές & Καθηγητές		0.8	1.4	2.3
Μαθητές - Καθηγητές & Διευθυντής		3.3	1.7	1.6
Μαθητές		94.2	93.9	91.7
5/μελή Μ.Σ.		0.8	0.7	1.2
Πρόεδροι 5/μελών Μ.Σ.			1.0	0.3
Δεν ξέρω		0.8	1.3	2.9

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Μαθητές & Καθηγητές	1.9	2.2	3.1
Μαθητές - Καθηγητές & Διευθυντής	1.7	1.9	1.8
Μαθητές	93.4	93.0	87.8
5/μελή Μ.Σ.	0.8	1.4	1.9
Πρόεδροι 5/μελών Μ.Σ.	0.2	0.2	1.0
Δεν ξέρω	2.0	1.2	4.5

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Μαθητές & Καθηγητές	4.4	1.1	1.6	0.2
Μαθητές - Καθηγητές & Διευθυντής	2.7	0.9	2.1	1.0
Μαθητές	87.0	95.9	93.0	94.1
5/μελή Μ.Σ.	1.2	0.8	1.3	1.1
Πρόεδροι 5/μελών Μ.Σ.	0.6	0.3	0.4	0.4
Δεν ξέρω	4.0	1.0	1.7	3.2

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Μαθητές & Καθηγητές	4.4	1.0
Μαθητές - Καθηγητές & Διευθυντής	2.7	1.3
Μαθητές	87.0	94.6
5/μελή Μ.Σ.	1.2	1.0
Πρόεδροι 5/μελών Μ.Σ.	0.6	0.3
Δεν ξέρω	4.0	1.7

* Ποσοστά (%)

Πίνακες XXXIII-XXXVI

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Πάρα πολύ καλά	4.9	7.9	6.2
Πολύ καλά	13.9	14.4	12.3
Αρκετά	32.8	29.3	29.4
Λίγο	18.9	17.5	19.2
Πολύ λίγο	10.7	14.3	16.6
Καθόλου	18.9	16.5	16.3

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Πάρα πολύ καλά	7.3	5.8	4.5	8.2
Πολύ καλά	12.8	13.1	12.2	14.3
Αρκετά	27.7	31.0	32.1	27.8
Λίγο	17.5	18.6	20.0	20.3
Πολύ λίγο	15.0	17.3	15.5	15.4
Καθόλου	19.7	14.1	15.7	14.1

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Πάρα πολύ καλά	6.7	4.4	6.8
Πολύ καλά	13.6	10	13.1
Αρκετά	29.7	27.5	30.3
Λίγο	18.8	17	19.4
Πολύ λίγο	15	19.2	16.5
Καθόλου	16.2	21.9	13.9

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πάρα πολύ καλά	7.3	5.9
Πολύ καλά	12.8	13.1
Αρκετά	27.7	30.6
Λίγο	17.5	19.4
Πολύ λίγο	15.0	16.3
Καθόλου	19.7	14.6

* Ποσοστά (%)

Πίνακες XXXVII-XL

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Αρκετά καλά	50.8	37.0	25.8
Λίγο	36.9	40.3	48.7
Καθόλου	12.3	22.7	25.5

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Αρκετά καλά	16.9	43.2	20.4	36.4
Λίγο	43.7	44.8	52.4	51.0
Καθόλου	39.4	12.0	27.2	12.6

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Αρκετά καλά	31.4	24.3	23.2
Λίγο	47.0	48.3	45.3
Καθόλου	21.5	27.4	31.5

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Αρκετά καλά	16.9	34.7
Λίγο	43.7	48.5
Καθόλου	39.4	16.8

* Ποσοστά (%)

Πίνακες XLI-XLIV

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Πάντοτε	0.0	1.1	0.6
Πολύ συχνά	0.8	1.0	1.1
Συχνά	2.5	1.4	2.3
Μερικές φορές	5.1	4.3	4.4
Σπάνια	22.9	16.6	14.1
Ποτέ	68.6	75.5	77.6

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ	Ε.Π.Λ.
Πάντοτε	1.0	0.4	1.5	0.2
Πολύ συχνά	2.1	0.6	0.5	1.1
Συχνά	2.6	1.4	1.6	3.8
Μερικές φορές	5.7	3.0	4.2	4.6
Σπάνια	14.5	13.4	13.2	19.5
Ποτέ	74.0	81.2	79.0	70.8

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Πάντοτε	0.9	0.2	0.9
Πολύ συχνά	1.3	0.7	1.0
Συχνά	2.2	1.5	2.3
Μερικές φορές	4.6	3.2	4.5
Σπάνια	16.5	12.1	11.2
Ποτέ	74.5	82.3	80.2

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πάντοτε	1.0	0.7
Πολύ συχνά	2.1	0.7
Συχνά	2.6	2.0
Μερικές φορές	5.7	3.7
Σπάνια	14.5	14.7
Ποτέ	74.0	78.3

* Ποσοστά (%)

Πίνακες XLV-XLVIII

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Πάντοτε	0.0	0.7	1.0
Πολύ συχνά	1.6	1.4	0.8
Συχνά	2.5	2.3	2.0
Μερικές φορές	13.1	5.1	4.7
Σπάνια	16.4	14.4	12.3
Ποτέ	66.4	76.1	79.2

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ	Ε.Π.Λ.
Πάντοτε	1.5	0.3	0.9	0.6
Πολύ συχνά	1.8	0.9	0.3	0.8
Συχνά	2.7	1.8	1.8	2.3
Μερικές φορές	4.4	6.1	3.8	6.1
Σπάνια	13.0	12.5	12.5	14.7
Ποτέ	76.5	78.3	80.7	75.6

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Πάντοτε	1.0	0.0	1.2
Πολύ συχνά	1.1	0.7	1.3
Συχνά	2.4	1.7	1.6
Μερικές φορές	5.5	2.9	4.9
Σπάνια	13.3	13.1	12.4
Ποτέ	76.7	81.6	78.8

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πάντοτε	1.5	0.6
Πολύ συχνά	1.8	0.7
Συχνά	2.7	1.9
Μερικές φορές	4.4	5.4
Σπάνια	13.0	13.0
Ποτέ	76.5	78.5

Πίνακες XLIX-LII

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Πολύ συχνά	0.0	1.3	1.4
Συχνά	3.3	4.4	3.4
Μερικές φορές	13.2	10.1	11.8
Σπάνια	34.7	26.7	26.3
Ποτέ	48.8	57.5	57.1

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Πολύ συχνά	1.3	1.1	2.3	1.0
Συχνά	3.9	3.2	3.1	4.4
Μερικές φορές	10.2	12.9	11.0	14.1
Σπάνια	24.0	29.3	26.0	26.9
Ποτέ	60.6	53.4	57.5	53.7

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Πολύ συχνά	1.3	1.0	1.8
Συχνά	2.9	3.0	5.2
Μερικές φορές	10.6	12.0	14.4
Σπάνια	26.6	30.0	24.5
Ποτέ	58.6	52.0	54.1

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πολύ συχνά	1.3	1.5
Συχνά	3.9	3.4
Μερικές φορές	10.2	12.6
Σπάνια	24.0	27.8
Ποτέ	60.6	54.8

* Ποσοστά (%)

Πίνακες LIII-LVI

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Πολύ συχνά	30.3	23.3	18.0
Συχνά	25.4	26.4	20.5
Μερικές φορές	31.1	26.8	27.2
Σπάνια	10.7	16.3	22.4
Ποτέ	2.5	7.1	11.9

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Πολύ συχνά	12.9	25.4	17.0	24.2
Συχνά	18.1	27.7	20.3	22.3
Μερικές φορές	26.3	27.4	28.2	28.2
Σπάνια	26.4	14.2	24.0	16.6
Ποτέ	16.3	5.3	10.5	8.8

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Πολύ συχνά	21.2	14.3	16.7
Συχνά	23.7	19.6	19.3
Μερικές φορές	27.7	24.2	27.3
Σπάνια	18.1	27.5	24.3
Ποτέ	9.3	14.5	12.4

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πολύ συχνά	12.9	22.5
Συχνά	18.1	24.2
Μερικές φορές	26.3	27.8
Σπάνια	26.4	17.7
Ποτέ	16.3	7.7

* Ποσοστά (%)

Πίνακες LVII-LX

	Ηλικία Ποσοστά (%)							
	11-12 ετών	13 ετών	14 ετών	15 ετών	16 ετών	17 ετών	18 ετών	19 + ετών
Πάντοτε	0,9	2,5	2,1	1,7	0,5	1,8	1,6	2,0
Πολύ συχνά	2,8	2,1	2,8	4,9	6,1	7,0	9,7	15,0
Συχνά	1,9	4,2	7,0	6,0	7,6	11,5	13,1	15,0
Μερικές φορές	14,2	8,8	15,3	21,1	20,7	24,9	24,9	33,0
Σπάνια	28,3	25,2	27,8	29,6	31,2	28,4	29,4	16,0
Ποτέ	51,9	57,2	45,0	36,6	33,9	26,4	21,3	19,0

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Πάντοτε	1.6	1.3	1.6
Πολύ συχνά	8.2	8.8	5.2
Συχνά	12.3	8.5	8.2
Μερικές φορές	24.6	21.2	20.1
Σπάνια	32.8	29.3	28.0
Ποτέ	20.5	31.0	37.0

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Πάντοτε	2.3	1.7	0.8	1.0
Πολύ συχνά	2.9	8.0	7.0	6.9
Συχνά	5.0	11.9	6.8	12.4
Μερικές φορές	14.0	25.4	23.4	21.1
Σπάνια	27.0	29.6	27.4	31.6
Ποτέ	48.7	23.4	34.7	27.0

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Πάντοτε	1.5	1.5	1.9
Πολύ συχνά	6.0	4.1	6.4
Συχνά	8.9	7.5	8.1
Μερικές φορές	21.4	16.0	20.6
Σπάνια	29.6	32.7	23.9
Ποτέ	32.5	38.3	39.2

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πάντοτε	2.3	1.3
Πολύ συχνά	2.9	7.5
Συχνά	5.0	10.4
Μερικές φορές	14.0	23.9
Σπάνια	27.0	29.3
Ποτέ	48.7	27.7

* Ποσοστά (%)

Πίνακες LXI-LXIV

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Πάντοτε	3.5	3.6	2.4
Πολύ συχνά	13	10.8	7.6
Συχνά	19.1	15.5	13.4
Μερικές φορές	30.4	22.7	24
Σπάνια	14.8	15	17.3
Ποτέ	19.1	32.3	35.3

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Πάντοτε	4.0	2.8	2.5	2.1
Πολύ συχνά	5.2	10.5	7.7	12.7
Συχνά	10.9	16.1	11.6	19.0
Μερικές φορές	22.6	25.0	23.2	25.0
Σπάνια	19.3	15.4	16.8	14.2
Ποτέ	38.0	30.2	38.2	27.1

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Πάντοτε	2.9	2.4	3.6
Πολύ συχνά	9.1	8.9	6.8
Συχνά	14.5	13.8	12.3
Μερικές φορές	23.6	22.7	24.8
Σπάνια	16.5	15.7	18.1
Ποτέ	33.5	36.5	34.3

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πάντοτε	4.0	2.6
Πολύ συχνά	5.2	10.1
Συχνά	10.9	15.3
Μερικές φορές	22.6	24.5
Σπάνια	19.3	15.6
Ποτέ	38.0	32.1

* Ποσοστά (%)

Πίνακες LXV-LXVIII

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Πάντοτε	0.8	2.2	2.2
Πολύ συχνά	5.7	7.3	9.7
Συχνά	22.1	14.0	12.6
Μερικές φορές	36.9	31.1	27.0
Σπάνια	23.0	23.7	24.8
Ποτέ	11.5	21.7	23.7

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Πάντοτε	2.4	1.6	2.2	2.5
Πολύ συχνά	6.1	9.5	8.6	15.0
Συχνά	9.5	16.4	12.0	16.2
Μερικές φορές	23.4	32.1	29.2	30.5
Σπάνια	27.7	23.6	23.4	19.1
Ποτέ	30.9	16.7	24.6	16.6

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Πάντοτε	1.7	2.8	3.0
Πολύ συχνά	8.3	11.0	10.1
Συχνά	13.6	13.8	11.4
Μερικές φορές	29.4	21.8	27.7
Σπάνια	24.5	24.8	23.9
Ποτέ	22.4	26.0	24.1

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πάντοτε	2.4	2.0
Πολύ συχνά	6.1	10.4
Συχνά	9.5	15.0
Μερικές φορές	23.4	30.9
Σπάνια	27.7	22.6
Ποτέ	30.9	19.1

* Ποσοστά (%)

Πίνακες LXIX-LXXIII

	Ηλικία Ποσοστά (%)							
	11-12 ετών	13 ετών	14 ετών	15 ετών	16 ετών	17 ετών	18 ετών	19 + ετών
Πάντοτε	1,0	4,3	2,7	4,5	2,2	2,9	4,3	4,0
Πολύ συχνά	9,3	7,1	8,9	15,7	14,8	15,0	20,2	25,3
Συχνά	13,4	13,9	13,5	16,5	18,3	19,9	22,7	28,3
Μερικές φορές	23,7	24,3	30,1	24,3	28,3	30,4	26,9	21,2
Σπάνια	15,5	19,2	17,6	18,2	17,9	14,6	15,7	11,1
Ποτέ	37,1	31,1	27,2	20,8	18,6	17,3	10,1	10,1

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Πάντοτε	6.7	3.8	2.6
Πολύ συχνά	13.3	16.7	14.1
Συχνά	28.3	18.0	17.5
Μερικές φορές	30.8	27.3	27.4
Σπάνια	10.0	15.5	17.4
Ποτέ	10.8	18.7	21.0

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Πάντοτε	3.5	3.2	4.2	2.0
Πολύ συχνά	9.9	16.8	15.3	18.4
Συχνά	14.3	20.9	18.4	20.4
Μερικές φορές	25.9	29.2	27.1	27.7
Σπάνια	17.8	16.8	15.9	15.0
Ποτέ	28.7	13.2	19.1	16.4

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Πάντοτε	3.1	3.3	3.9
Πολύ συχνά	15.3	11.6	13.1
Συχνά	18.7	17.6	16.7
Μερικές φορές	27.2	29.4	27.4
Σπάνια	16.3	17.3	17.6
Ποτέ	19.4	20.9	21.4

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πάντοτε	3.5	3.3
Πολύ συχνά	9.9	16.6
Συχνά	14.3	20.0
Μερικές φορές	25.9	28.2
Σπάνια	17.8	16.1
Ποτέ	28.7	15.7

* Ποσοστά (%)

Πίνακες LXXIV-LXXVII

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Ναι	90.2	90	89
Όχι	9.8	10	11

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Ναι	88.0	91.1	86.4	90.1
Όχι	12.0	8.9	13.6	9.9

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Ναι	88.7	90.6	89.1
Όχι	11.3	9.4	10.9

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Ναι	88.0	89.4
Όχι	12.0	10.6

* Ποσοστά (%)

Πίνακες LXXVIII-LXXXI

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Ναι	76.9	77.8	80.9
Όχι	23.1	22.2	19.1

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Ναι	75.8	84.5	78.8	81.5
Όχι	24.2	15.5	21.2	18.5

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Ναι	76.7	85.5	86.3
Όχι	23.3	14.5	13.7

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Ναι	75.8	82.1
Όχι	24.2	17.9

* Ποσοστά (%)

Πίνακες LXXXII-LXXXVI

	Ηλικία Ποσοστά (%)							
	11-12 ετών	13 ετών	14 ετών	15 ετών	16 ετών	17 ετών	18 ετών	19 + ετών
Πάντοτε	41,3	42,1	34,7	32,9	32,2	32,3	35,6	38,5
Πολύ συχνά	15,4	16,3	20,4	18,4	19,9	22,0	20,6	22,9
Συχνά	15,4	14,4	19,0	19,9	20,1	16,9	15,9	11,5
Μερικές φορές	13,5	15,3	16,0	17,2	16,2	16,6	14,7	9,4
Σπάνια	7,7	5,6	6,8	8,0	7,8	8,9	9,0	10,4
Ποτέ	6,7	6,3	3,1	3,6	3,8	3,4	4,3	7,3

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Πάντοτε	37.4	35.8	29.9	31.2
Πολύ συχνά	18.7	18.6	23.3	21.1
Συχνά	18.0	16.6	18.5	18.1
Μερικές φορές	15.3	17.3	14.9	15.2
Σπάνια	6.3	7.8	9.1	10.7
Ποτέ	4.3	3.9	4.2	3.6

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πάντοτε	37.4	33.0
Πολύ συχνά	18.7	20.6
Συχνά	18.0	17.5
Μερικές φορές	15.3	16.1
Σπάνια	6.3	8.8
Ποτέ	4.3	4.0

* Ποσοστά (%)

Πίνακες LXXXVII-XC

	Κοινωνικοοικονομικό Επίπεδο Οικογένειας		
	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Πάντοτε	8.2	9.0	7.2
Πολύ συχνά	3.3	5.7	6.0
Συχνά	9.8	10.3	8.1
Μερικές φορές	27.9	22.9	22.9
Σπάνια	24.6	24.3	26.5
Ποτέ	26.2	27.9	29.3

	Τύπος Σχολικής Μονάδας			
	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.
Πάντοτε	11.1	7.4	5.8	2.7
Πολύ συχνά	7.8	4.8	5.0	4.2
Συχνά	11.4	7.7	7.6	4.8
Μερικές φορές	25.1	22.6	25.0	17.0
Σπάνια	20.6	28.8	27.4	29.5
Ποτέ	23.9	28.7	29.3	41.9

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Πάντοτε	5.6	12.8	11.1
Πολύ συχνά	4.4	7.7	8.6
Συχνά	8.2	9.7	9.1
Μερικές φορές	22.1	23.9	25.5
Σπάνια	26.0	26.6	24.7
Ποτέ	33.7	19.3	21.0

	Εκπαιδευτική Βαθμίδα	
	Γυμνάσιο	Λύκειο
Πάντοτε	11.1	5.9
Πολύ συχνά	7.8	4.7
Συχνά	11.4	7.1
Μερικές φορές	25.1	22.2
Σπάνια	20.6	28.5
Ποτέ	23.9	31.7

* Ποσοστά (%)

Β. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΣΤΑΣΕΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Πίνακες 2.6. - 2.13.

"Η πολιτική είναι ένα βρώμικο παιχνίδι".

	Φύλο		Ηλικία									
	Αγόρια	Κορίτσια	11-12 ετών	13 ετών	14 ετών	15 ετών	16 ετών	17 ετών	18 ετών	19 ετών και άνω		
Συμφωνώ	40,5	35,0	18,7	29,7	29,1	28,5	36,5	46,0	49,9	52,5		
Συμφωνώ με επιφυλάξεις	32,2	36,0	32,7	25,9	33,3	38,6	36,2	34,5	33,7	33,3		
Διαφωνώ με επιφυλάξεις	17,7	19,6	29,0	25,2	21,7	23,4	19,2	13,9	12,7	10,1		
Διαφωνώ	9,5	9,5	19,6	19,2	15,9	9,5	8,1	5,6	3,6	4,0		

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής			Τύπος Σχολικής Μονάδας						Κοινωνικοοικονομικό επίπεδο οικογένειας		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Α.	Ε.Π.Α.	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα		
Συμφωνώ	37,8	32,8	39,7	27,9	40,2	44,5	47,0	27,9	37,8	38,0		
Συμφωνώ με επιφυλάξεις	34,2	40,3	31,1	31,7	36,8	31,6	37,9	40,2	33,4	34,0		
Διαφωνώ με επιφυλάξεις	19,2	19,2	17,1	24,6	17,7	16,3	9,7	23,8	20,2	18,3		
Διαφωνώ	8,8	7,8	12,2	15,8	5,2	7,6	5,3	8,2	8,6	9,7		

* οι ενδείξεις είναι ποσοστά %

"Οι πολιτικοί αγωνίζονται για τα προσωπικά τους συμφέροντα και φιλοδοξίες".

	Φύλο		Ηλικία									
	Αγόρια	Κορίτσια	11-12 ετών	13 ετών	14 ετών	15 ετών	16 ετών	17 ετών	18 ετών	19 ετών και άνω		
Συμφωνώ	38,0	41,6	22,4	40,0	39,0	38,6	36,4	41,2	45,7	51,0		
Συμφωνώ με επιφυλάξεις	38,5	40,0	35,5	31,1	35,5	39,0	42,6	42,6	41,2	28,0		
Διαφωνώ με επιφυλάξεις	16,7	14,1	23,4	20,1	17,3	15,1	17,4	13,3	9,7	13,0		
Διαφωνώ	6,8	4,3	18,7	8,7	8,2	7,3	3,6	2,9	3,4	8,0		

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		Τύπος Σχολικής Μονάδας					Κοινωνικοοικονομικό επίπεδο οικογένειας		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη - ευνοημένη Ομάδα
Συμφωνώ	37,8	37,5	45,9	38,0	36,0	43,7	47,3	31,1	34,7	41,1
Συμφωνώ με επιφυλάξεις	41,5	41,9	32,3	34,4	45,7	36,9	39,9	50,0	43,3	38,4
Διαφωνώ με επιφυλάξεις	15,5	16,2	14,7	18,7	15,4	14,0	9,9	14,8	17,1	14,6
Διαφωνώ	5,2	4,4	7,1	8,9	3,0	5,5	2,9	4,1	5,0	6,0

* οι ενδείξεις είναι ποσοστά %

"Οι πολιτικοί εκπροσωπούν τα συμφέροντα των ψηφοφόρων τους και όχι τα γενικότερα συμφέροντα".

	Φύλο		Ηλικία									
	Αγόρια	Κορίτσια	11-12 ετών	13 ετών	14 ετών	15 ετών	16 ετών	17 ετών	18 ετών	19 ετών και άνω		
	Συμφωνώ	28,5	24,7	24,3	25,2	23,8	25,9	26,7	27,0	30,1	26,0	
Συμφωνώ με επιφυλάξεις	33,6	35,9	24,3	30,4	32,9	35,0	35,8	36,3	37,0	40,0		
Διαφωνώ με επιφυλάξεις	23,5	25,4	37,4	27,4	28,0	24,8	25,2	21,9	19,8	21,0		
Διαφωνώ	14,4	14,0	14,0	17,0	15,3	14,4	12,3	14,8	13,1	13,0		

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής				Τύπος Σχολικής Μονάδας				Κοινωνικοοικονομικό επίπεδο οικογένειας		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή	Γενικό Λύκειο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.	Ευνοημένη Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα		
	Συμφωνώ	25,9	29,5	26,9	24,7	27,0	29,8	25,5	24,8	28,4	26,0
Συμφωνώ με επιφυλάξεις	35,4	32,7	34,3	31,4	39,4	32,1	37,5	33,1	35,2	34,7	
Διαφωνώ με επιφυλάξεις	24,8	23,4	23,9	28,0	22,2	21,5	24,2	31,4	25,3	24,3	
Διαφωνώ	13,9	14,4	14,8	16,0	11,4	16,6	12,8	10,7	11,1	15,0	

* οι ενδείξεις είναι ποσοστά %

"Αυτό που ενδιαφέρει τους πολιτικούς είναι το πώς θα κερδίσουν τις εκλογές και το πώς κατακτήσουν την εξουσία".

	Φύλο		Ηλικία									
	Αγόρια	Κορίτσια	11-12 ετών	13 ετών	14 ετών	15 ετών	16 ετών	17 ετών	18 ετών	19 ετών και άνω		
Συμφωνώ	60,4	62,5	46,7	58,6	59,9	56,5	60,2	64,5	68,8	69,0		
Συμφωνώ με επιφυλάξεις	24,1	24,3	19,6	19,9	23,9	28,8	26,5	24,2	21,8	20,0		
Διαφωνώ με επιφυλάξεις	9,5	10,3	19,6	14,0	9,4	10,7	10,0	8,6	5,6	8,0		
Διαφωνώ	6,1	2,9	14,0	7,5	6,8	4,0	3,3	2,7	3,8	3,0		

	Τύπος Δειγματοληπτικής Περιοχής		Τύπος Σχολικής Μονάδας					Κοινωνικοοικονομικό επίπεδο οικογένειας		
	Αστική Περιοχή	Ημιαστική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή	Γυμνάσιο	Γενικό Λύκειο	Τ.Ε.Λ.	Ε.Π.Λ.	Ευνοημένη Ομάδα	Μεσαία Ομάδα	Μη-ευνοημένη Ομάδα
Συμφωνώ	59,5	64,6	65,1	57,3	60,1	66,7	67,8	51,6	55,5	63,0
Συμφωνώ με επιφυλάξεις	25,0	24,1	22,1	23,2	27,2	23,0	21,1	28,7	28,2	23,7
Διαφωνώ με επιφυλάξεις	11,1	7,1	7,9	12,5	10,3	6,9	7,0	13,1	12,2	8,8
Διαφωνώ	4,4	4,1	4,8	7,0	2,5	3,4	4,0	6,6	4,1	4,5

* οι ενδείξεις είναι ποσοστά %